roman

'BRAHMS'I SEVER MİSİNİZ?'

F. SAGAN

SELKAN YAYINLARI

FRANÇOISE SAGAN

BRAHMS'I SEVER MİSİNİZ?

Çeviren :
Eray CANBERK

SELKAN YAYINLARI
Babıali Cad. No :54
Cağaloğlu— İSTANBUL

SELKAN YAYINLARI
ROMAN DİZİSİ

Yazan : Françoise SAGAN
Çeviren : Eray Canberk
Kapak : Mustafa Delioğlu
Dizgi : Erenler Matbaası
Baskı : Eren Basımevi
Mücellit : Kardeşler Mücellithanesi
Birinci Basım : Ekim 1977

BİRİNCİ BÖLÜM

Paul aynada yüzünü seyrediyor ve otuz dokuz yaşın getirdiği kırışıklıkları şaşkınlıkla, böyle durumlardaki olağan hırçınlıkla değil de şimdilik dikkat dolu bir sükunetle tek tek gözden geçiriyordu. İki parmağı bazı bir çizgiyi belirlemek, bazı bir gölgeyi ortaya çıkarmak için harekete geçerken sanki bu ılık deri bir başkasının, güzelliğiyle delice uğraşan ve genç kadınlıktan olgun kadınlığa zor geçen bir başka Paule'ündü. Daha yeni tanıdığı bir kadın. Bu aynanın önüne zaman öldürmek için oturtmuştu. Bu düşünce Paule'ü güldürdü. Sevilen bir yüze saldırarak kendisiydi onu azar azar, yavaş yavaş öldüren; bunu keşfediyordu.

Roger saat sokuzda gelecekti. Saat yediydi, zamanı boldu. Gözleri kapalı, hiç bir şey düşünmeksizin yatağına uzanma zamanı. Dinlenmek zamanı. Gevşemek zamanı. Peki ama akşam dinlenmek zorunda olması için gündüz bu kadar yorucu, bu kadar

tutkuyla ne düşünüyordu acaba? İşte bu endişe dolu gevşeklikti onu bir odadan bir odaya, bir pencereden bir pencereye sürükleyen. Bu gevşekliği iyi tanıyordu. Bu, yağmurlu günlerin, çocukluğunun gevşekliğiydi.

Banyoya girdi, küvetin içindeki suya dokunmak için eğilince bu hareket ona birden bir başka hareketi hatırlattı... Hemen hemen on beş yıl kadar önceydi. Marc'la birlikteydi. İkinci yıl tatillerini birlikte geçiriyorlardı ve her şeyin böyle sürüp gitmiyeceğini şimdiden hissediyordu. Marc'ın yelkenlisindeydiler. Yelken, endişeli bir yürek gibi çırpınıyordu rüzgârda. Yirmi beş yaşındaydı o zaman. Bütün hayatını, dünyayı kabullenerek, bir anda her şeyin iyi olduğunu anlayarak içinin mutlulukla dolduğunu hissetmişti ansızın. Yüzünü saklamak için de, akıp giden suyun içinde parmaklarını ıslatmaya çalışarak bordadan aşağı sarkmıştı. Küçük yelkenli yana yatmıştı; Marc o sır dolu anlamsız bakışlarından biriyle ona bakmış ve kadının içinde mutluluk yerini hemen alaya bırakmıştı. Kesinlikle daha sonra da mutluydu, başkalarıyla ya da başkalarından yana, ama hiç bir zaman bu tam, yeri doldurulmaz biçimde değil. Bu anı, sonuç olarak kötü tutulmuş bir sözün anısına benziyordu.

★

Roger eve gelecek, Paule ona açıklayacak, açıklamaya çalışacaktı. Her defasında hayatın hilelerini

ortaya sürmeye yeltenerek, varoluşun saçmalığını sayıp döken gerçek bir coşkuya kapılarak, dik kafalılık ederek bir çeşit memnunlukla «elbette canım, elbette» diyecekti Roger. Bütün bunlar onda ardı arkası gelmeyen bir canlılıkla, kesin isteklerle ve kısacası, yalnız uykuda duralayan büyük bir memnuniyet, varolmanın büyük memnuniyetiyle dengeleniyordu. Eli yüreğinin üstünde, hayatında uyurken bile uyanıkkenki kadar dikatli, birden uykuya dalıveriyordu. Yok hayır, yorgun olduğunu, aralarında bir yasa gibi duran bu özgürlüğe artık katlanamayacağını Roger'ye anlatamayacaktı. Bu özgürlükten yararlanan Roger'ydi, Paule'e yalnızlıktan başka bir şey getirmiyordu bu özgürlük. Paule bazı bazı kendisini, Roger'nin hoşlanmadığı şu sert ve elde tutmayı seven dişilerden biri gibi hissettiğini ona söylemek elinden gelmiyordu. Çöl gibi ıssız apartmanı ona birden bire korkunç ve yararsız gibi gözüktü.

Saat dokuzda Roger kapıyı çaldı. Paule kapıyı açıp onu böyle gülümser, biraz heybetli karşısında görünce, kim bilir kaçıncı defa ve bir boyun eğişle, bu adamın kendi kaderi olduğunu ve onu sevdiğini söyledi kendi kendine. Roger kadını kollarının arasına aldı :

— Ne kadar güzel giyinmişsin... Canımı sıkıyorsun. Yalnız mısın?

— Evet. Girsene.

«Yalnız mısın?..» «Hayır değilim, zamansız geldin» diye karşılık verseydi ne yapardı acaba? Ama

altı yıldan beri Paule adama asla böyle bir cevap vermemişti. Roger bunu sormaktan, kurnaz bir tavırla, onu rahatsız ettiği için özür dilemekten geri kalmıyordu. Kararsızlığından çok bu kurnaz tavrını onun yüzüne vuruyordu kadın. (Erkek, kadının kendi yüzünden yalnız ve mutsuz olabileceği düşüncesini bile kabul edemiyordu.) Paule adama güldü. Roger bir şişe açtı, iki kadeh doldurdu, oturdu :

— Yanıma gel Paule. Akşam yemeğini nerede yememizi istersin?

Kadın adamın yanına oturdu. Adamın da yorgun bir görünüşü vardı. Kadının elini eline aldı, sıktı.

— Karmakarışık işlerin içinde yüzüyorum, dedi adam. İşler aptalca, insanlar olamayacağı kadar aptal. Ah! Bilsen... kırlık bir yerde yaşamak...

Kadın gülmeye başladı :

— Quai-de-Bercy sensiz kalsın, antrepoların, kamyonların. Şu senin uzun gecelerin Paris'deki...

Son cümlede adam gülümsedi, geri çekildi ve kendini divana arka üstü bıraktı. Kadın dönmedi. Kadın, kendi eli üstündeki erkeğin açık duran geniş eline bakıyordu. Tepeden tırnağa tanıyordu adamı. Sık ve basık saçlarını, biraz çıkık olan mavi gözlerinin kesin bakışını, ağzının kıvrımını. Bütün bunları ezbere biliyordu.

— Benim çılgın gecelerim deyince aklıma geldi, dedi adam, geçen akşam bir sokak çocuğu gibi polisler beni aldı götürdü. Adamın biriyle kavga etmiştim. Kırkın üstünde bir adamdı... Haydi karakola... Anlıyorsun ya...

— Neden kavga ediyordun?

— Hatırlamıyorum. Ama adamın durumu kötüydü.

Bu fiziksel gösteriyi hatırlamak sanki ona canlılık vermiş gibi birden sıçrayarak kalktı.

— Nereye gideceğimizi biliyorum, dedi. Piemontias'a. Sonra da dans etmeye. Dans ettiğimi iyi bilirsin.

— Sen gezinir durursun, dedi Paule. Dans etmezsin ki.

— Herkes böyle düşünmüyor.

— Egemenliğin altına aldığın zavallı kadınlardan söz ediyorsan o başka, dedi Paule.

İkisi de gülmeye başladılar. Roger'nin küçük çapkınlık serüvenleri onların arasında en iyi bir şakalaşma konusuydu. Elini merdivenin trabzanına koymadan önce Paule bir an duvara dayandı. Cesaretsizdi.

Roger'nin arabasında kadın elini gelişi güzel radyoya uzattı. Radyonun soluk ışığı altında, uzun ve bakımlı elini gördü bir an için. Damarlar elin üstünde yayılıyor, parmaklara doğru saldırıya kalkarak tırmanıyorlar, düzensiz bir desen halinde birbirlerine karışıyorlardı. «Kendi hayatımın görünüşü» diye düşündü, sonra da bu görünüşün sahte olduğu geldi aklına hemen. Hoşuna giden bir işi, sıkıntısız bir geçmişi, yakın dostları vardı. Bir de sürekli ilişkisi. Roger'ye doğru döndü :

— Kaç kere yaptım bu hareketi : Seninle birlikte akşam yemeğine çıkarken senin arabanın radyosunu açtım?

— Bilmem.

Roger kadına tasızca bir göz attı. Ona olan aşkının kesinliğine ve zamana karşılık mizacına, her zamanki titizliklerine şaşılacak kadar duyarlık gösteriyordu. Tıpkı ilk zamanlarda olduğu gibi... Kadın bir «Hatırlıyor musun?» cümlesiyle kendini tuttu ve bu akşam kendi duygusallığına daha çok dikkat etmeye karar verdi.

— Bu sana eskimiş bir şey gibi mi geliyor?

— Hayır. Bazı bazı ben kendimi biraz eskimiş hissediyorum.

Roger elini kadına doğru uzattı, kadın erkeğin elini kendi ellerinin arasına aldı. Arabayı hızlı sürüyordu Roger, bildik sokaklar arabanın altından hızla akıp geçiyordu. Paris bir sonbahar yağmuruyla ışıldıyordu. Ama gülmeye başladı.

— Ne diye bu kadar hızlı sürüyorum diye kendi kendime soruyorum. Korkarım genç adam oyunu oynamak için bu.

Kadın karşılık vermedi. Roger'yi tanıdığından beri genç adam oyunu oynuyordu, «genç adam»dı o. Roger bunu az bir süre önce kadına itiraf etmişti ve bu itiraf bile onu korkutuyordu. Sır saklayan birinin git gide büyüyen korkusu kaplıyordu içini. Anlayışla, sevecenlikle bu korkunun içine yuvarlanıyordu. Adamın hayatı buydu, hayatını unutuyordu ve kadın da onu unutmasına, onurlu bir sıkılganlıkla yardımcı oluyordu.

Roger'nin de uğraştığı taşıma işlerindeki girişimlerin genel sıkıntılarından söz ederek sakin sakin

akşam yemeğini yediler ve sonra Paule, süslemesini yaptığı mağazayla ilgili bir iki küçük ve eğlenceli olayı anlattı. Fath'ın müşterilerinden biri apartmanıyla ilgilenmesi için ısrar etmişti Paule'e. Oldukça zengin Amerikalı bir kadındı.

— Van den Besh mi dedin? diye tekrarladı Roger. Bu ad bana yabancı gelmiyor. Hah! evet...

Kadın kaşlarını kaldırdı. Bazı anıların uyandırdığı bir neşe belirmişti yüzünde adamın.

— Bir zamanlar onu tanıyordum. Savaştan önce sanırım. Her zaman «Florence»daydı.

— O zamandan beri evlenip ayrılmış, falan filan.

Roger düşler içinde :

— Evet, evet, dedi. Adı şeydi...

Roger kadının canını sıkıyordu. Nerdeyse çatalını tutup avucunun içine batırıverecekti.

— Adından bana ne, dedi kadın. Sanıyorum paraca iyi de zevki kötü. Benim de yaşamam için buna gerek var.

— Şimdi kaç yaşında?

— Atmışlık var, dedi soğuk soğuk ve Roger'nin yüzünün aldığı durumu görünce bir kahkaha attı.

Roger masanın üstünden kadına doğru eğildi, onu tutarak :

— Gerçekten korkulur senden, dedi. Her şeyi beni çökertmek için yapıyorsun. Yine de seni seviyorum ama katlanmak zorunda değilim.

Kurbanlarıyla oyun oynamaktan hoşlanıyordu. Kadın içini çekti.

— Her neyse, yarın gidiyorum. Kléber caddesindeymiş ev. Can sıkıcı olmaya başlayan gereksinmelerim var paraca.

Adam elini kaldırırken :

— Senin de, dedi kadın çabucak.

— Başka şeylerden söz edelim, dedi adam. Dans edelim biraz.

Gece klübünde pistten uzak küçük bir masaya oturdular ve tek kelime konuşmadan gelip geçen yüzleri seyrettiler. Kadının eli erkeğin elinin üstündeydi. Kadın kendini tam anlamıyla güvence içinde, tam anlamıyla ona alışmış hissediyordu. Bir başka erkeği tanımaya asla güç harcamıyor ve bu kesinliğin içinden kederli bir mutluluk çıkarıyordu. Dans ettiler. Hiç bir ahengi olmayan bir dans edişle pistin bir ucundan öteki ucuna giderlerken Roger onu sıkıca tutuyor, kendi kendisinden memnun gibi gözüküyordu. Kadın çok mutluydu.

Daha sonra otomobile döndüler. Roger indi ve kapı ağzında kadını kollarının arasına aldı.

— Haydi git uyu. Yarın görüşürüz sevgilim.

Hafifçe öptü kadını ve gitti. Paule elini salladı. Kadını uyuması için böyle bırakması git gide sıklaşıyordu. Ev bomboştu ve gözleri yaşla ıslanmış olan Paule, yatağının üstüne oturmadan önce işlerini inceden inceye düzene koydu. Bu gece de yine yalnızdı ve gelecekteki hayatı ona, hiç buruşmayacak yatak çarşafları içinde, uzun bir hastalıkta olduğu gibi tasalı bir dinginlikle geçecek bir yalnız geceler dizisi gibi geldi. Yatağında, dokunabileceği ılık bir insan

bedeni varmış gibi içgüdüsel bir hareketle kollarını uzattı. Birisini uykudan uyandırmamak istermiş gibi yavaşça soluk alıyordu. Sanki bir erkek ya da bir çocuk vardı yatakta. Kim olursa olsun, ona, uyumak ya da uyumamak için onun sıcaklığına gereksinme duyan biri. Ama gerçekte kimsenin ona gereksinmesi yoktu. Zaman zaman belki Roger... Ama bu da doğru değil. Bu biçimde değil, tutkuyla değil ama bedeniyle bunu bazı bazı hissetmişti. Yavaşça, acıyla yalnızlığını içinde duyuyordu.

★

Roger arabayı evinin önünde bırakarak uzun süre yürüdü. Derin derin soluk alıyor, git gide adımlarını açıyordu. Kendini iyi hissediyordu. Paule'u her görüşünde kendini iyi hissediyordu, ondan başkasını sevmiyordu. Yalnız bu akşam ondan ayrılırken kederli olduğunu hissetmiş ve bunu söyleyememişti. Kadın ondan belli belirsiz bir şey istiyordu, adam bunu biliyordu. Ona veremediği, hiç kimseye asla veremediği bir şeydi bu, iyi biliyordu. Şüphesiz kadınla birlikte olması ve onunla sevişmesi gerekirdi. Bir kadına güven vermenin en iyi yolu da buydu. Ama canı yollarda yürümek, sokakları arşınlamak, sürtmek istemişti. Kaldırımların üstünde adımlarının sesini işitmek, çok iyi bildiği bu kente gece bekçiliği etmek ve belki de gecelerin yarattığı fırsatları yakalamak istemişti canı. İskelenin ucundaki ışıklara doğru yöneldi.

İKİNCİ BÖLÜM

Paule çok yorgun ve geç uyandı, hemen yola çıktı. Bürosuna gitmeden önce şu Amerikalı kadına uğraması gerekiyordu. Saat sekizde, Kléber caddesindeki evin yarı yarıya boş salonuna girdi, ev sahibesi henüz uyuduğu için aynanın önüne geçip acele etmeden makiyajını yaptı. Simon'un geldiğini de bu aynadan gördü. Oldukça büyük bir robdöşambr vardı sırtında. Saçları darmadağındı ve dikkati çekecek kadar hoş bir çocuktu. «Benim tipim değil» diye düşünüyordu hiç başını çevirmeden Paule ve bir an gülümsedi. Çok ince, çok esmerdi, aydınlık gözleri vardı.

Simon önce kadını görmedi, bir şarkı mırıldanarak pencereye doğru gitti. Kadın öksürünce yanlış bir iş yapmış gibi bir tavırla ona döndü. Paule bir an için bunun da Bayan Van den Besh'in son fantezisi olması gerektiğini düşündü.

— Özür dilerim, dedi Simon, sizi görmemiştim. Ben Simon Van den Besh.

— Anneniz bu sabah uğrayıp evle ilgilenmemi istemişti. Korkarım herkesi uyandırdım.

— Ne olursa olsun uyanmak gerekir, erken ya da geç, dedi kederli bir tavırla.

Paule, yorgunluk içinde, bu adamın mızmızlık eden genç oyunu oynadığını düşündü.

— Otursanıza, dedi Simon.

Robdöşambrını bütün vücuduna sararak pek ciddi bir tavırla kadının karşısına oturdu.

Daha çok utanmış bir durumu vardı. Paule, çocuğa karşı belli belirsiz bir yakınlık duymaya başladığını anladı. Fizik görünüşünün kesinlikle farkında değilmiş gibi gözüküyordu Simon. Bu umulmayacak bir şeydi.

— Hep yağmur yağıyor sanırım değil mi?

Paule gülmeye başladı. Roger'nin alacağı yüz ifadesini düşünüyordu; sabahın saat sekizinde, robdöşamblı çok güzel bir delikanlıyı o çalışan kadın yüzüyle korkutan biri olarak oturup dururken görse.

— Evet yağar ya, dedi neşeyle Paule.

Delikanlı gözlerini kaldırdı.

— Size ne söylememi istersiniz? dedi. Sizi tanımıyorum. Eğer sizi daha önce tanımış olsaydım tekrar gördüğüme çok sevindiğimi söyleyecektim.

Paule güç bir durumda kalmış gibi delikanlıya baktı.

— Niçin?

— Böyle de ondan.

Simon başını çevirdi. Paule delikanlıyı git gide garip buluyordu.

— Bu evin gerçekten biraz dayanıp döşenmeye ihtiyacı var, dedi kadın. Üç kişiden fazla olunca nereye oturuyorsunuz?

— Bilmem, dedi delikanlı. Ben pek az burada bulunurum. Bütün gün çalışıyorum ve eve öyle yorgun geliyorum ki hemen yatıyorum.

Paule bu çocuk üstündeki düşüncelerini kesinlikle yitiriyordu. Fizik görünüşünü bir araç olarak kullanmıyor; bütün gün çalışıyordu. Neredeyse Paule «Ne iş yaparsınız?» diye soracaktı. Kendini tuttu. Bu merak ona pek doğal gelmiyordu.

— Avukatlık stajı yapıyorum, dedi Simon. İş çok, gece yarısı yat, sabah karanlığı kalk...

— Saat sekiz ama, diye uyardı Paule.

— En esaslı müşterim bu sabah giyotinle idam edildi, dedi cansız bir sesle Simon.

Kadın sıçradı. Simon gözleri inik duruyordu.

— Aman Allahım, dedi kadın... öldü ha?

İkisi birden katıla katıla gülmeye başladılar. Simon kalktı ve şöminenin üstünden bir sigara aldı.

— Yok, aslında çok çalışmıyorum, yeterince. Buna karşılık siz, sabahın sekizinde kalkıp, bu korkunç salonu döşemeye hazır olan siz beni böyle söylemeye zorluyorsunuz.

Çok heyecanlamış bir tavırla bir boydan bir boya yürüyüp duruyordu.

— Sakin olun, dedi Paule.

Neşeli bir hava içinde hissediyordu kendini. Si-

mon'un annesinin gelmesinden de korkmaya başladı Paule.

— Ben giyinmeye gidiyorum, dedi Simon. Bir dakika içinde giyinirim. Bekleyin.

★

Bayan Van den Besh'le bir saat geçirdi, gözle görülecek kadar canı sıkkındı ve sabahleyin biraz sertliği üstündeydi, yine de karmaşık tasarılar yaptı kadınla birlikte ve para konularını düzenliyerek, Simon'u olduğu gibi unutmuş bir durumda neşeyle merdivenden indi. Dışarda hep yağmur yağıyordu. Bir araba çağırmak için elini kaldırınca basık, küçük bir araba önünde durdu. Simon arabanın kapısını açtı.

— Sizi bırakabilir miyim? İşte gidiyorum da.

Açıkca bir saatten beri bekliyordu ama onun içten pazarlıklı havası Paule'e dokunmuştu. İki büklüm olarak zorzor arabaya bindi ve gülümsedi:

— Mantignon sokağına gidiyorum.

— Annemle işleri yoluna koydunuz mu?

— Hem de nasıl. Az bir süre sonra yumuşacık kanapelerde yorgunluğunuzu gidereceksiniz. Sizi geç bırakmış olmuyorum ya? Saat on biri geçti. Herkesi giyotinle idam edecek zamanı bulacaklar nerdeyse.

— Benim zamanım var, dedi Simon somurtarak.

Paule kibar bir tavırla :

— Sizinle alay etmiyorum, dedi. Çok rahatladım çünkü paraca sıkıntım vardı ve anneniz sayesinde bu endişeler yok oldu.

— Önceden ödetin parayı, dedi Simon, çok eli sıkıdır.

— İnsan anne-babası için böyle konuşmamalı, dedi Paule.

— On sekiz yaşında değilim!

— Kaç yaşındasınız?

— Yirmi beş. Ya siz?

— Otuz dokuz.

Simon öyle hoş olmayan bir ıslık çaldı ki Pauule bir an için kızacaktı, sonra katıla katıla güldü.

— Niçin gülüyorsunuz?

— Bu hayranlık dolu ıslık için...

— Sizin düşünemiyeceğiniz kadar hayranlık dolu bir ıslık, dedi ve öylesine yumuşak bir bakışla baktı ki kadın biraz sıkıldığını hissetti.

Silecekler hiç bir işe yaramadan camın üstünde gidip geliyor ve Paule, delikanlının arabayı bu şekilde nasıl kullandığını kendi kendine soruyordu. Arabaya binerken bir çorabını yırtmıştı; bu rahatsız arabanın içinde, çekici görününşü olan yabancı genç adamla birlikte, kendini şaşılacak biçimde neşeli hissediyor ve kaportadan giren yağmur suları açık renk paltosunu ıslatıyordu. Şarkı mırıldanmaya başladı: vergilerini ödemiş, annesinin parasını göndermiş, mağazanın borçlarını düzene koymuş olunca kendisine de... canı hesap yapmak istemiyordu. Simon da arabayı hızlı sürüyordu. Roger'yi ve geçirdiği geceyi düşündü, yüzü bulutlandı.

— Bir gün benimle yemeğe gelmek istemez misiniz?

Simon kadına bakmadan hızla konuşuyordu. Bir an için bocaladı Paule. Delikanlıyı tanımıyordu, konuşmak için çaba harcaması, Simon'a kendisiyle ilgili sorular sorması, yeni bir havaya girmesi gerekiyordu. Kurtulmak için çabaladı.

— Şu günlerde gelemem çok işim var.

— Ya! peki, dedi Simon.

Israr etmedi. Paule ona bir göz attı, yavaşlamıştı ve sanki arabayı kederli bir tavırla sürüyordu. Kadın bir sigara çıkardı ve Simon kibriti kadına uzattı. Kalın tüvid bir ceketten gülünç bir şekilde çıkan çok zayıf, yeni yetme bir çocuğunki gibi bilekleri vardı. "Bu fizik görünüşle böyle bir avcı gibi elbise giyilmez" diye düşündü kadın ve bir an için onunla meşgul olmaya niyetlendi. Kendi yaşında bir kadında analık duyguları uyandıran tam bir oğlan çocuğuydu işte.

Simon bir şey söylemeden arabadan indi, kapıyı açtı. Dik kafalı ve hüzünlü bir havası vardı.

— Tekrar teşekkür ederim, dedi Paule.

— Rica ederim.

Kadın dükkanın kapısına doğru üç adım yürüdü ve geri döndü. Simon hiç kıpırdamadan kadına bakıyordu.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Simon bir çeyrek saat kadar arabasına park edecek bir yer aradı ve sonunda, iş yerine beş yüz metre kadar uzaklıkta bir yere bıraktı arabasını. Simon annesinin bir dostu olan çok ünlü ve tiksindirici işler yapan bir avukatın yanında çalışıyordu. Adam, Simon'un anlamaktan çekindiği nedenlerden ötürü onun savrukluklarına tahammül ediyordu. Zaman zaman avukatın sabrını taşırmaya niyetleniyor ama tembelliği buna engel oluyordu. Kaldırıma çıkarken ayağı takıldı ve hemen topallamaya başladı. Yüzünde yumuşak ve boyun eğici bir hava vardı. Yanından gelip geçen kadınlar dönüp bakıyorlar ve Simon onların düşüncelerinin gelip sırtına vurduğunu hissediyordu: "Ne kadar genç, ne kadar hoş ve ama hasta,ne fena!" Yine de fizik görünüşünden hiç bir güvence elde etmedi, yanızca bir acı dinmesi: "Çirkin olmak gücüne hiç bir zaman sahip olmayacağım." Bu dü-

şüncede düyadan elini eteğini çekmiş, bazı lânetli bir ressam, bazı Landes'lı bir çoban durumunda olan birinin yaşayışını görür gibi oluyordu.

Topallayarak büroya girdi ve emektar Alice yarı acıyan, yarı şüpheci bir bakışla baktı ona. Her zamanki dikkatsizliklerini biliyor ve bunlara endişe dolu bir hoşgörüyle katlanıyordu. Bu görünüşü ve kafa yapısıyla bir de ciddi olsaydı büyük bir avukat olabilirdi. Kadına tumturaklı bir selâm verdi ve masasına oturdu.

— Niçin topallıyorsunuz?

— Ciddi olarak topallamıyorum. Bu gece kim kimi öldürdü? Şöyle dayanılmaz esaslı bir suçla ne zaman uğraşcağım ben?

— Bu sabah sizi üç kere sordu. Saat on bir buçuk.

«Sordu» dediği büyük bir avukattı. Simon kapıya doğru bir göz attı.

— Geç uyandım. Ama esaslı biriyle karşılaştım.

— Bir kadın mı?

— Evet. Çok güzel, çok yumuşak, biraz bozulmuş bir yüz... ya hareketler.. Bilinmeyen bir şeyden acı çekiyor...

— Guillaut'nun dosyasına baksanız daha iyi edersiniz.

— Anlaşıldı.

— Evli mi?

Simon birden daldığı düşlerden sıyrıldı.

— Bilmiyorum... Ama eğer evliyse kötü bir ev-

liliği var. Para sıkıntısı çekiyor, para işleri düzeldi ve sonunda neşesi yerine geldi. Paranın neşelendirdiği kadınları severim.

Kadın omuz silkti.

— Öyleyse hepsini seviyorsunuz.

— Hemen hemen öyle, dedi Simon. Çok genç olanların dışında.

Dosyasıyla uğraşmaya başladı. Kapı açıldı ve Avukat Fleury başını uzattı.

— Bay Van den Besh... bir dakika.

Simon'la sekreter kadın bakıştılar. Kalktı ve eksiksiz oluşundan ötürü tiksinti duyduğu ingiliz biçimi döşenmiş büroya geçti.

— Saat kaç biliyor musunuz?

Avukat Fleury kesinlik, çalışma gibi konular üstüne bir söylev çekti ve sözlerini kendinin ve bayan Van den Besh'in sabrını öven bir konuşmayla bitirdi. Simon pencereden dışarı bakıyordu. Hep bu İngiliz biçimi döşenmiş büroda yaşanmış, aynı sözleri işittiği çok eski bir sahneyi yeniden yaşıyormuş gibisine geliyordu. Ona öyle geliyordu ki çevresinde bir şey onu sıkıyor, soluksuz bırakıyor ve onu ölüme doğru götürüyordu. "Ne yaptım, diye birden bire aklına geldi, yirmi beş yıldır ne yaptım, her zaman azarlanan, her zaman pohpohlanan, profesör profesör dolaşmak bir yana?" Bu kadar güçlü bir biçimde kendine soru sorması ilk kez oluyordu ve sesini kendiliğinden yükseltti.

— Ne yaptım?

— Nasıl? Hiç bir şey yapmadınız aziz dostum, işin acı yanı burda. Hiç bir şey yapmıyorsunuz.

— Hiç kimseye aşık olmadığıma da inanıyorum üstelik, diye sözlerine devam etti.

— Bana ya da emektar Alice'e aşık olmanızı istemiyorum sizden, diye patladı Avukat Fleury. Ben sizden iş istiyorum, iş. Sabrımın da bir sınırı var.

— Her şeyin bir sınırı var, dedi Simon düşünceli düşünceli.

Kendini baştan aşağı bir düş, bir saçmalık içinde hissediyordu. On gündür uyumamış olmanın, ağzına bir lokma bir şey koymamış olmanın, susuzluktan ölmenin verdiği bir izlenim.

— Siz benimle alay mı ediyorsunuz?

— Hayır, dedi Simon. Özür dilerim, dikkat edeceğim.

Geri geri dışarı çıktı, masasına otuıdu, Bayan Alice'in şaşkın bakışları arasında başını ellerinin arasına aldı "Ne var bende, diye düşünüyordu, ne var bende?" Anımsamaya çabalıyordu: İngiltere'de geçen bir çocukluk, üniversiteler, bir tutku, evet on beş yaşındayken, annesinin bir kadın arkadaşı, bir hafta sonunda her şeyi öğrenmek, kolay bir yaşam, neşeli dostlar, kızlar güneşli yollar... belli bir şey üstünde durmayı başaramadan her şey belleğinde dönüp duruyordu. Hiç bir şey yoktu belki de. Yirmi beş yaşında olmaktan başka.

— Tedirgin olmayın, dedi Bayan Alice. Gelir geçer bilirsiniz.

Simon cevap vermedi. Önündeki sumenin üstüne

kurşun kalemle bir şeyler çiziştiriyordu.

— Şimdi küçük dostunuzu düşünün, diye Bayan Alice sözlerini sürdürdü. Daha da çok Guillaut'nun dosyasını, dedi tekrardan.

— Benim küçük dostum yok, dedi Simon.

— Ya bu sabahki, adı neydi?

— Bilmiyorum.

Evet doğruydu, adını bile bilmiyordu. Paris'le ilgili hiç bir şey bilmeyen biri vardı Paris'de, bu da güzel bir şeydi. hiç umulmayacak bir şey. Günlerce dilediği gibi düş kurabilecekti.

★

Roger, salondaki kanepenin üstüne uzanmış, yorgunluktan bitkin bir durumda ağır ağır sigarasını içiyordu. Kamyonlarının boşaltma iskelesine gelişlerine göz kulak olarak geçirmişti bütün günü, su içinde kalmış ve üstelik Lille yolundan gitmek zorunda kalmış, yüz bin franka patlayan bir kazaya uğramıştı. Paule masayı topluyordu.

— Thérésa'dan ne haber? diye sordu Roger.

— Hangi Thérésa?

— Bayan Van den Besh. Bilmem neden, bu sabah adı aklıma geliverdi.

— O iş düzene kondu, dedi Paule. Her şeyiyle ilgileniyorum. Öylesine canın sıkılmıştı ki sana söylemedim...

— Senin iş alamaman beni üzmez mi sanıyorsun?

— Yok, ben yalnızca düşünüyordum ki...

— Sen benim çok bencil olduğumu mu sanıyorsun Paule?

Roger divanın üstüne oturmuş, mavi gözlerini kadına dikmişti. Kızgın bir görünüşü vardı. Paule adamı yatıştırmak, erkelerin en iyisi olduğunu ona anlatmak zorunda kalıyordu. Erkeklerin en iyisi olduğu bir anlamda doğruydu ve kadını mutlu kılıyordu adam. Paule gidip Roger'inin yanına oturdu.

— Bencil değilsin. İşlerin başından aşkın, onlardan söz etmen çok doğal...

— Hayır. Ben sana göre demek istiyorum. Beni çok bencil mi buluyorsun?

Bütün gün, özellilkle de geçen akşam Paule'ü kapının önünde dalgın gözlerle bıraktığından beri bunu düşündüğünü farketti. Paule tereddüt etti: Roger ona hiç soru sormamıştı ve belkide onunla konuşmanın tam zamanıydı. Ama kadın kendini iyi hissediyordu, kendine gövencesi vardı ve Roger pek yorgun gözüküyordu... Geri çekildi.

— Hayır Roger. Gerçekten öyle zamanlar oluyor ki kendimi biraz yalnız daha az genç, senin peşinden gidemeyecek biri olarak hissediyorum. Ama mutluyum.

— Mutlu musun?

— Evet.

Roger uzandı. "Mutluyum" demişti ve bütün gün peşini bırakmayan o sıkıcı küçük soru artık yitip gitmişti. Bundan başka bir şey istemiyordu.

— Biliyorsun, başıma gelen bütün bu küçük olaylar... onların değerini biliyorsun canım.

— Evet, evet, dedi kadın.

Paule, gözleri kapalı olan Roger'ye bakıyordu, onu çocuksu buluyordu. Şu divana uzanmış, öylesine iri, öylesine ağır ve öylesine çocuksu sorular soran biri: "Mutlu musun?"Roger elini kadına doğru uzattı; Paule eli tuttu ve onun yanına oturdu. Yine gözleri kapalıydı Roger'nin.

— Paule, dedi, Paule...sensiz. Biliyorsun, Paule...

— Evet.

Kadın eğildi, onu yanağından öptü. Roger o andan itibaren uyuyordu. Yavaş yavaş elini Paule'ün elinden çekti, yukarı doğru götürdü ve kalbinin üstüne koydu. Kadın okumak için bir kitap açtı.

Bir saat sonra, canlı bir biçimde uyandı Roger, saatine baktı şu Allahın cezası kamyonları unutmak için dans etmeye ve içmeye gitmenin zamanı geldiğini söyledi buyururcasına. Paule'ün uykusu vardı ama hiç bir bahane Roger'nin isteğine karşı koyamıyordu.

Roger onu Saint - Germain bulvarında yer altındaki yeni bir yere götürdü. Bir bahçe gibi süslenmiş, içi gölgeler dolu bu yeri bir pikaptan yükselen güney Amerika müziğinin ahengi istila ediyordu.

Paule otururken:

— Her akşam dışarı çıkamıyorum, dedi. Yarın bitkin olurum. Bu sabah uyanırken...

İşte yanız o zaman Simon'u hatırladı. Olduğu

gibi unutmuştu onu. Roger'e doğru döndü.

— Bak bu sabah...

Ama sustu. Simon karşısında ayakta duruyordu.

— Merhaba, dedi genç adam.

— Bay Ferttet, Bay Van den Besh, dedi Paule.

— Sizi arıyordum, dedi Simon. Sizi buluyorum, bu iyiye işaret.

Beklemeksizin kendini bir taburenin üstüne attı. Roger memnuniyetsiz bir tavırla doğruldu.

— Sizi her yerde arıyordum, diye sözüne devam etti Simon. Yoksa sizi düşümde mi gördüm diye kendi kendime soruyordum.

Gözleri parlıyordu, elini aptallaşmış gibi duran Paule'ün kolunun üstüne koydu.

— Sizin masanız yok mu? dedi Roger.

Simon:

— Evli misiniz? diye Paule'e sordu. Buna inanmak istemiyordum.

Roger yüksek sesle:

— Canımı sıkıyor, dedi. Şimdi kaldırıp götüreceğim.

Simon ona baktı sonra iki dirseğini masaya dayayıp başını ellerinin arasına aldı.

— Haklısınız efendim, sizden özür dilerim, sanırım biraz fazla içtim. Ama bu sabah hayatta hiç bir şey yapmadığımı keşfettim. Hiç bir şey.

— Öyleyse güzel bir şey yapın ve kalkın gidin.

— Bırak onu, dedi Paule yavaşça. Mutsuz. Herkes bir gün biraz fazla içebilir. Şu senin şeyin oğlu... Thérésa'nın.

— Oğlu mu? dedi Roger sonunda... Yetti ama.

Öne doğru eğildi, Simon başını kollarının üstüne koymuştu.

— Uyanın, dedi Roger. Birlikte bir iki kadeh içelim. Bize dertlerinizi anlatırsınız. Ben içki aramaya gidiyorum, bu da zor iş burada!

Paule eğlenmeye başlıyordu. Roger'le bu garip genç adam arasındaki konuşmayı düşündükçe şimdiden oyalanıyordu. Simon başını kaldırmıştı, masaların arasında zarzor yürüyen Roger'ye bakıyordu.

— İşte bir erkek, dedi. Değil mi? Gerçek bir erkek ha? Sağlam düşünceleri olan böylesi erkeklerden, erkeklik taslayanlardan tiksinirim, ben...

— İnsanlar hiç bir zaman o kada basit değilledir, dedi Paule kuru kuru.

— Onu seviyor musunuz?

— Siz kendi işinize bakın.

Gözlerinin üstünde bir saç perçemi duruyordu Simon'un. Lambaların ışığı yüzünün çizgilerini derinleştiriyordu, gösterişliydi. Komşu masadaki iki kadın hazla onu seyrediyorlardı.

— Sizden özür dilerim, dedi Simon Bakın ne gariptir; bu sabahtan beri hayatım özür dilemekle geçiyor. Biliyor musunuz, kendimi hödüğün biri sanıyorum.

Roger üç bardakla geri dönüyordu ve günden güne herkesin buraya doluştuğun söyledi gürleyerek. Simon içkisini bir dikişte içti ve sakınık bir sessizliğe gömüldü. Onların yanıbaşında oturuyor ve kıpırdamıyordu. Onlar dans ederken o seyretti, on-

lar konuşurken hiç tepkisiz diledi, öyle ki yavaş yavaş onu unuttular. Yalnız, Paule zaman zaman yanına dönünce onu uslu bir çocuk gibi otururken görüyor ve gülmekten kendini alamıyordu.

Gitmek için kalktıkları zaman Simon da kibarca doğruldu ve olduğu yere yığıldı. Onu evine götürmeye karar verdiler. Roger'nin arabasında uyuyordu ve başı Paule'ün omzunda yalpalıyordu. İpek gibi saçları vardı, yavaşça soluk alıp veriyordu. Paule, delikanlının başı cama çarpmasın diye elini alnına koydu. Simon'un başı bütün ağırlığıyla kadının eline dayanıyordu. Kléber caddesinde Roger arabadan indi, gelip kapıyı açtı.

— Dikkat et, diye fısıldadı Paule.

Roger kadının tavrına şaşırdı ama sesini çıkarmadı ve Simon arabadan indi. O akşam Roger, Paule'ün yanında kaldı. Paule'ün uyumasına engel olacak kadar, kollarının arasında sıktı onu uzun süre.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ertesi gün öğle üstü Paule, vitrinin içinde diz çökmüş, terzi adamı alçıdan bir büstün başına şapka koymanın delice bir değişiklik olmadığına inandırmaya çabalarken Simon çıka geldi. Bir gazeteci kulübesinin arkasına gizlenmiş ve yüreği çarparak beş dakikadan beri kadına bakıyordu. Onu gördüğü içinmi yoksa saklandığı için mi yüreği çarpıyordu, bilemiyordu. Gizlenmeyi her zaman sevmişti. Sağ eli bir tabanca tutuyormuş ya da egzamayla kaplıymış gibi davrandığından sol elini kullanıp birçok kereler burkuttuğu oluyordu. Bu davranışlarında her yerde insanları korkutuyordu. Şüphesiz psikanaliz yaptırması gerekiyordu, daha doğrusu annesi bunu istiyordu.

Vitrinin içinde diz çökmüş olan Paule'e bakarken, hiç karşılaşmamış olmayı, onu camın arkasından böyle görmeyi istemişti. İkinci bir kere göğüsle-

yeceği olası bir reddedilişle karşı karşıya kalmamalıydı. Dün gece ne söyleyebilmişti? Aptal ve küçük bir çocuk gibi davranmış, kötübir biçimde sarhoş olmuş, baştan aşağıya patavatsızlıkla dolu bir tavırla içini dökmüştü...Gazeteci kulübesinin arkasına büzüldü, neredeyse gidecekti, sonra kadına son bir kere daha baktı. Birden içinden sokağı geçmek, kadını şu uzun iğneli acaip şapkadan kurtarmak, aynı zamanda işinden kurtarmak geçti; gelip geçenlerin bakışları altındaki bu vitrinin içine diz çökmek için sabah karanlığı kalkması gereken bu yaşayıştan da. Yayalar duruyor, merakla kadına bakıyorlardı ve şüphesiz bazıları, diz üstü duran ve kollarını alçıdan büste doğru uzatan kadını arzuluyorlardı. Simon onu şiddetle arzuladı ve sokağı geçti.

Paule'ün bu bakışlar altında ezildiğini, tükendiğini, can atılan bir kurtuluşa yönelir gibi kendisine yöneleceğini kuruyordu kafasında. Ama Paule ona kısa ve kuru bir gülümsemeyle bakmakla kaldı.

— Şapka mı istemiştinz?

Simon kekeledi, ama terzi adam kibarca azarladı onu.

— Bakınız, Paule'ü bekliyorsunuz, anlaşıldı. Ama lütfen oturun ve onu bırakın da işini bitirsin.

Bir şamdanın yerini değiştiren Paule:

— Beni beklemiyor, dedi.

— Ben olsam sola koyardım onu, dedi Simon. Biraz arkaya doğru. Böylesi daha göze gözükür.

Paule ona bir an kızarak baktı. Simon kadına gülümsedi. Şimdi rol değiştirmişti. Şık bir yerde met-

resini aramaya gelmiş genç bir adamdı. Zevk sahibi genç bir adam. Her ne kadar farkında olmadıysa da, oğlancı tavırlı terzinin hayranlığı. Paule'le Simon arasında bir alay konusu oluverdi.

— Haklı, dedi terzi. Böylesi daha da göze gözükür.

— Efendim, dedi Paule soğuk soğuk.

Kadına baktılar.

— Hiç canım, hiç.

Simon kendi kendine gülmeye başladı. O kadar neşeli gülüyordu ki Paule bu gülüşe katılmamak için başını çevirdi. Canı sıkılan terzi oradan uzaklaştı. Paule, iyice görebilmek için camdan biraz uzaklaşınca, yaklaşmış olan Simon'un omzuna çarptı, Simon onu dirseğinden tuttu.

— Bakın, dedi dalgın bir sesle, güneş açıyor.

Islanmış camın arkasından güneş geçip onlara ulaşıyordu. Sonbahar gelişini azap dolu bu ani sıcaklarla ona haber veriyordu. Paule güneş içinde kalmıştı.

— Evet, dedi güneş açıyor.

Bir süre hareketsiz durdular. Paule halâ vitrin tezgahının üstündeydi. Ondan daha yüksekteydi, sırtı dönük ve ona dayanıyordu. Kendini kurtardı.

— Gidip yatmalısınız.

— Karnım aç, dedi Simon.

— Gidip yemek yiyin öyleyse.

— Benimle gelmek istemez misiniz?

Paule duraksadı. Roger telefon etmiş, işi çıka-

bileceğini söylemişti. Karşıdaki büfeden bir sandviç almayı ve biraz yürümeyi düşünmüştü Paule de. Ama güneşin bu birden bire ortaya çıkan çağrısı kahvelerin taş zeminlerii ve büyük mağazaların içlerini katlanılmaz bir duruma getiriyordu. Mevsim yüzünden henüz saramış da olsa canı kırları çekmişti.

— Canım kırlık bir yer istiyor, dedi Paule.

— Gelin öyleyse, dedi Simon. Benim külüstür araba burda. Kırlar da yakın...

Paule kendini savunur gibi bir hareket yaptı. Bu tanımadığı genç adamla kırlar belki can sıkıcı olabilir... İki saat baş başa...

— ...Ya da Boulogne Ormanına, dedi güven verici bir biçimde. Eğer canınızı sıkan bir şey olursa telofonla bir araba çağırabilirsiniz.

— Her şeyi düşünüyorsunuz.

— Uyandığım zaman bir hayli utandığımı söylemeliyim. Özür dilemeye gelmiştim.

— Bu gibi şeyler herkesin başına gelebilir, dedi Paule kibarca.

Mantosunu aldı; iyi giyinen bir kadındı. Simon arabanın kapısını açtı, Paule bu garip öğle yemeğine ne zaman "evet"dediğini bile hatırlamaksızın arabaya yerleşti. Arabaya binerken çorabı takıldı ve kızgınlıkla hafifçe içini çekti.

— Sizin küçük dostlarınız pantalon giyiyor sanırım.

— Küçük dostlarım falan yok artık, dedi Simon.

— Yok mu?

— Evet.

— Nasıl oldu bu iş?

— Bilmem.

Paule'ün canı onunla alay etmek istiyordu. Bu utangaçlık ve gözü peklik, zaman zaman gülünçleşen ağırbaşlılık, alay karışımı kadını zorluyordu. Simon "Bilmem" demişti, alçak sesle ve esrarlı bir havayla Kadın başını salladı.

— Hatırlamaya çalışın bakalım... Bu genel soğukluk ne zaman başladı?

— Bakın, bu daha çok benim yüzümden oldu. Sevimli ama bulutlarda gezen bir kız vardı. Kırk yaşındakiler için bir gençlik imgesine benziyordu.

Paule içinden bu sözleri yersiz buldu,

— Kırk yaşında nasıl bir gençlik imgesi düşünülür?

— Bakın... yaman bir havası vardı, dört beygirlik arabasını son süratle kullanıyordu, dişlerini sıkarak, kalkar kalkmaz sert sigaralar tüttürmeye başlıyordu... Sonra bana aşk iki derinin ilişkisinden başka bir şey değildir diyordu.

Paule gülmeye başladı.

— Peki sonra?

— Ben çekip gidince yine de ağladı. Bu olaydan ötürü gururlanmıyorum, diye ekledi hemen, tiksiniyorum bundan.

Orman ıslak ot, hafifçe küflenen odun, sonbahar kokuyordu. Simon küçük bir restoranın önünde durdu, otomobilin kapısını açmak için hemen fırladı. Paule, arabadan zarif bir biçimde inmek için olduk-

ca kendini zorladı. Kendini bir kaçma duygusu içinde hissediyordu.

Simon hemen bir kokteyl ısmarladı, Paule delikanlıya ciddi ciddi baktı.

— Geçirdiğiniz geceden sonra su içseniz daha iyi olur.

— Kendimi iyi hissediyorum. Hem sonra cesaretim yok. Sıkılmamanız için kendimi ayarlamam gerekiyor, kuvvet kazanıyorum.

Restoran aşağı yukarı bomboştu, garson da titizin biriydi. Simon şusuyordu ve ısmarlayacaklarını ısmarlayana kadar da susmasını sürdürdü. Paule yine de canının sıkıldığını düşünmüyordu bile. Bunun isteyerek yapıldığını, Simon'un bu öğle yemeğe için bir konuşma tasarladığını hissediyordu. Her zaman, bir kedi gibi, sinsi düşüncelerle dolu olmalıydı.

Simon terziyi taklit ederek:

— Böylesi daha da göze gözükür, dedi birden bire.

Paule şaşırdı, kahkahayla güldü.

— Her zaman böyle güzel taklit yapar mısınız?

— Eh oldukça. Ne yazık ki ortaklaşa ilişkilerimiz çok yok. Annemi taklit etsem, ayıp yaptığımı söyleyeceksiniz. Yine de "Şurda, biraz daha sağda saten kumaşın yapacağı etkiyi düşünmüyormusunuz, sıcaklık verecektir?"

— Ayıp ediyorsunuz ama doğrusunuz.

— Dün gece arkadaşınıza gelince yeterince

göremedim. Ayrıca taklit edilemez biri olamlı.

Bir an sessizlik oldu. Paule gülümsedi.

— Öyledir o.

— Bana gelince, anne babası sayesinde rahatça iş bulan ve iş yapmak için iş yapan, şu fazlasıyla şımartılmış bir düzine genç adamların sıradan bir örneğiyim. Zararlı çıktınız, öğle yemeği için demek istiyorum.

Simon'un sesindeki saldırganlık Paule'ü uyandırdı.

— Roger meşguldü, dedi. Başka türlü burada olamazdım.

— Bunu çok iyi biliyorum, dedi Simon.

Bunları, kadının neşesini kaçıran kederli bir sesle söylemişti.

Yemeğin geri kalan zamanında karşılıklı kendi işlerinden söz ettiler. Simon bir aşk cinayetinin duruşmasını canlandırdı. Bir ara tam bir savunma konuşması yapar gibi oturduğu yerde doğruldu, çok gülen Paule'e doğru parmağını uzattı :

— Sizi de insan olmak görevinizi yapmamış olmakla suçluyoruz. Bu ölüm adına, aşkı boşlamış, mutlu olmak görevine aldırmamış, kaçamak, olmayacak yollar deneyerek ve boyun eğerek yaşamış olmakla suçluyorum. Ölüme mahkum edilmeniz gerekirdi, yalnızlığa mahkum ediliyorsunuz.

Simon durdu, içkisini bir dikişte içti. Paule sarsılmamıştı.

— Çok korkunç bir hüküm, dedi gülümseyerek.

— En kötüsü, dedi. Ben hiç bir şeyi kötü ve ka-

çınılmaz görmüyorum. Artık beni hiç bir şey korkutmuyor. Herkes için de böyle zaten. Ama kimse bunu açığa vurmuyor. Bense şimdi bağırmak istiyorum: korkuyorum, korkuyorum diye, beni sevin.

Paule elinde olmadan:

— Ben de, dedi.

Bir an için, odasında, yatağının karşısındaki duvar parçası gözlerinin önüne geldi. Çekilmiş perdeler, çağı geçmiş bir resim, soldaki küçük gece masasıyla birlikte. Bunlar; sabah akşam bütün gün baktığı ve her halde on yıl daha bakacağı şeylerdi. Üstelik bugün daha da yalnızdı. Ya Roger, ne yapıyordu Roger? Onun buna hakkı yoktu, kimse böylesi bir yaşlanmaya mahkum edemezdi Paule'ü, kendisi bile...

Simon tatlı bir sesle:

— Dün akşamkinden biraz daha gülünç ve mızmız gibi gözükmek zorundayım size. Ya da, bütün bunlar sizi yumuşatmak için yapılan bir genç adam güldürüsüdür belki diye mi düşünüyorsunuz?

Simon, hafifçe bulanmış gözleriyle kadının karşısında duruyordu, yüzü o kadar aydınlık, o kadar açıktı ki Paule nerdeyse elini uzatıp üstüne koyacaktı.

— Yok hayır, dedi Paule, ben... bu konuda biraz genç olduğunuzu düşünüyordum. Çok da sevildiğiniz kesin.

— İki kişi olmak gerekiyor, dedi. Gelin biraz gezinelim dışarda. Şimdi hava çok güzel.

Birlikte çıktılar, Simon kadını kolundan tuttu ve tek kelime söylemeden biraz yürüdüler. Sonbahar büyük bir yumuşaklıkla Paule'ün yüreğini dolduruyordu. Islanmış, kızarmış, ezilmiş, birbirine takılmış yapraklar yavaşça toprağa karışıyorlardı. Paule, kolunu tutan bu sessiz gölgeye karşı içinde bir çeşit sevecenlik duyuyordu. Bu yabancı adam, bir kaç dakikada bir arkadaş, bir yıl sonuna yaklaşırken, ıssız bir park yolunda yürüyüşe çıkılan biri oluveriyordu. Birlikte olduğu kimselere karşı hep sevecenlik duymuştu. Kendinden büyük de olsalar böyleydi. Kolay hayatla birlikte terkettiği kocası Marc'ın yüzünü gözünün önüne getirdi. Kendisini çok seven bir başkasının yüzü canlandı gözünde. Sonra da Roger'nin yüzü. Belleğinin önde tuttuğu, bütün canlılığıyla önde tuttuğu tek yüzdü Roger'nin yüzü. Görünümü değişen bir yüz. Bir kadının hayatında üç yol arkadaşı, üç iyi arkadaş. Oldukça çok sayılmaz mı?

— Kederli misiniz yoksa? diye sordu Simon.

Paule ona doğru döndü, cevap vermeden gülümsedi. Yürüyüşlerine devam ettiler.

Simon boğuk bir sesle :

— İstiyorum ki, dedi, istiyorum ki... sizi tanımıyorum ama mutlu olduğunuza inanmak isterdim. Size... hayranım.

Paule artık onu dinlemiyordu. Roger birlikte kahve içmeleri için belki de haber bırakmıştı. Bundan yoksun kalmış olacaktı. Hafta sonunu kırlık bir yerde geçirmek için cumartesi günü yola çıkmaktan söz

etmişti. Paule işten baş alabilecek miydi acaba? Roger gerçekten istiyor muydu bunu? Ya da o gece, aşkın erkeğe söylettiği söz vermelerden biriydi. Hayatı Paule'süz düşünmediği, aşkı, altından kalkamayacağı ağır bir kesinlikle duyduğu zaman böyle yapardı (Paule onu biliyordu). Ama kapıdan çıkar çıkmaz, bağımsızlığının keskin kokusunu kaldırımların üstünde ciğerlerine doldurur doldurmaz, Paule onu yeniden yitiriyordu. Geldikleri yere dönerlerken kadın çok az konuştu, öğle yemeği için Simon'a teşekkür etti ve telefonla yine ararsa memnun olacağını söyledi. Simon, hareketsizce baktı kadının gidişine. Kendini çok yorgun, beceriksiz hissediyordu.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bu gerçekten hoş bir şaşkınlıktı. Roger baş ucundaki küçük masaya doğru döndü ve bir sigara aradı. Yanındaki genç kadın kesik kesik güldü.

— Erkekler hep sigara içerler sonradan.

Bu hiç duyulmamış bir söz değildi! Roger sigara paketini kadına uzattı, kadın başıyla hayır dedi.

— Bir soru sorabilir miyim? Bu akşam ne aldı sizden? İki aydır tanışıyoruz ve şu Bay Chérel'i bırakmıyorsunuz...

— Bay Chérel benim mesleğim için yararlı. Canım biraz eğlenmek istedi. Anladın mı?

Bu arada kadının hemen senli benli olanlardan biri olduğunu düşündü. Gülmeye başladı.

— Niçin ille de ben? O kokteylde bayağı iyi gençler vardı, değil mi?

— Bilirsin gençler konuşur, hep konuşur. Hem sonra bu işi sever gibi gözüküyorsun. Yemin ederim

böylesi az olur. Kadınlar bunu hissederler. Gönül çelmeye alışık olmadığını söyleme bana.

— Dur bakalım, dedi Roger gülerek.

Kadın oldukça güzeldi. Küçücük kafasında hayat, erkekler, kadınlar konusunda düşünce kırıntıları olduğu kesindi. Roger biraz ısrar etse, ona hayatın ne olduğunu bile [illegible]
sevmiş olacaktı. Her zan[illegible]
her şeyden uzak ve gevşem[illegible]
meye bayıldığı bu birbirinden fa[illegible]
kesin olmayan ve sınırlı kafaların
sokaklarda, hayatta dolaşıp durduğu
ürktüğünü hissediyordu. Kadının saçlarını

— Sen yumuşak bir adam olmalısın, dedi. Senin gibi büyük sert adamlar hep yumuşaktırlar.

— Elbette öyle, dedi dalga geçer gibi.

— Canım seni bırakmak istemiyor, diye kadın sözlerine devam etti. Can sıkıcı olan nedir biliyor musun, Chérel...

— Bunu hiç bir zaman için bilmeyeceğim.

— İki güncüğüne gidebilsek Roger? Cumartesi ve pazar. İstemez misin? Şöyle büyük bir odada, kırlık bir yerde, sakin sakin kalırız.

Roger kadına baktı. Bir dirseğinin üstünde doğrulmuştu. Kadının boynundaki damarın attığını görüyordu. Kadın da ona şu ünlü kokteylde baktığı gibi bakıyordu. Roger gülümsedi.

— Haydi evet de de bitsin şu iş...

Kadını kendine çekerek :

— Oldu, dedi Roger.

Kadın kıkırdayarak adamın omzunu ısırdı. Roger, hayvanca aşk yapılabileceğini belli belirsiz kafasından geçirdi.

★

— Aksilik, dedi Paule. Neyse, iyi çalışmalar, arabayı hızlı sürme. Öperim, dedi Paule.

Telefonu kapattı. Artık hafta sonu tatili falan yoktu. Roger, telefonda söylediğine göre, bu cumartesi ortaklarıyla konuşmak için Lille'e gitmek zorundaydı. Belki de doğruydu. Her zaman, bu tür şeylerin doğru olduğunu farzetmişti Paule. Her yanında ateşler yanan, odası biraz naftalin kokan, o her zaman birlikte gittikleri han aklına geldi birden bire. Bu iki günün içinde Roger'yle gezintiler, Roger'yle konuşmalar yapacağını, yanyana uyanacaklarını, her zaman onun karşısında olacağını, bütün gün, bir kumsal kadar yumuşak ve ılık bir bütün gün geçireceğini düşledi. Telefona doğru döndü. Bir kadın arkadaşıyla yemeğe çıkabilir, akşama falancalarda briç oynayabilirdi... Canı hiç bir şey istemedi. İki gün yalnız kalmaktan da korkuyordu. Yalnız bir kadının geçirdiği o pazar günlerinden nefret ediyordu : yatağın üstünde okunmuş kitaplar, haydi bilemedin ıkış tıkış, bir sinema, belki biriyle bir kokteyl ve akşam yemeği ve eve dönüş. Yine bu bozulmuş yatak, sabahtan beri bir dakika bile yaşamamış olmak izlenimi. Roger, ertesi gün onu arayacağını söylemişti. Sesinde yumuşaklık vardı. Dışarı çıkmak için onun telefonunu bek-

leyecekti. Bu arada yapacağı bir yığın çeki düzen verme işi vardı. Bu gibi uğraşları her zaman annesi öğütlerdi. Bir kadının hayatındaki bu binlerce küçük şey onu belli belirsiz tiksindiriyordu. Sanki zaman ezilip yok edilmesi gereken yumuşak bir hayvandı. Ama kendisinde bu isteğin olmaması şimdi onu nerdeyse endişelendiriyordu. Belki, insanın artık kendi hayatına saldırmamak zorunda olduğu, ama patavatsız eski bir dost gibi ondan kendini koruması gerektiği bir an vardı gerçekten. Paule şimdi böyle bir yerde miydi? Ardında derin bir iç çekiş, «şimdi» diyen büyük bir koro duyduğunu sandı.

Aynı cumartesi günü, saat ikide, Bayan Van den Besh'e telefon etmeye karar verdi. Allah vere de Deau-ville'de olmasa da onunla çalışabilseydi. Paule'ü isteklendiren tek şey bu işti. «Pazar günü ailelerinden kurtulmak için işe giden bazı adamlar gibi» diye düşündü. Bayan Van den Besh hafif bir karaciğer rahatsızlığı geçirmişti. Canının sıkıldığı ortadaydı ve Paule'ün önerisini coşkuyla karşıladı. Bir yığın örnekle birlikte Paule Kléber sokağına gitti. Allı güllü kumaştan robdöşambrı, elinde bir bardak maden suyu, hafifçe kızarıklıklar içinde buldu Bayan Van den Besh'i. Paule bir an, Simon'un babasının, kadının yüzündeki bayağılığa karşılık, çok güzel bir adam olması gerektiğini düşündü.

— Oğlunuz nasıl? Geçen akşam onunla karşılaştığımızı biliyorsunuz.

Önceki gün onunla birlikte öğle yemeği yediğini

eklemedi sözlerine ve bu sakınıklığına kendi de şaşırdı. Kadının karşısında hemen bir kurban yüzü takındı.

— Nerden bilebilirim? Benimle konuşmaz, bana bir şey anlatmaz, para sıkıntılarının dışında! Ayrıca içer. Babası da içiyor hâlâ.

— Pek öyle alkolik bir havası yok, diye Paule gülümsedi.

Simon'un parlak yüzünü, iyi beslenmiş bir İngilizi andıran tenini getirdi gözünün önüne.

— Güzel çocuk, değil mi?

Bayan Van den Besh canlandı, Simon'un çocukluk resimleri bulunan albumları çıkardı. Simon bir Midilli atının üstünde, saç bukleleri yanaklarından sarkıyor; Şaşkın bir Simon, koleji kıyafetiyle ve buna benzer resimler. Şüphesiz Simon'un binlerce resmi vardı ve Paule içinden onun tiksindirici biri, bir eşcinsel olmayışını hayranlıkla karşılıyordu.

Kederli anne içini çekerek :

— Ne yaparsınız, dedi, çocukların sizden uzaklaştıkları bir zaman vardır.

Bir an içinde de olması gerektiği gibi deli dolu bir kadın oluverdi yeniden.

— Eline fırsat geçmiyor da değil, bunu söylemek gerekir...

Paule kibarca :

— Elbette, dedi. Şu kumaşlara bakmak ister misiniz, hele biri...

— Bana lütfen Thérésa deyin.

Kadın dostça davranıyor, çay getirtiyor, sorular

soruyordu. Paule, yirmi yıldan daha önceleri onunla Roger'nin yatmış olduğunu düşünüyor, bu geçkin yüzde bir iki çekici çizgi arıyordu boşuna. Aynı zamanda konuşmayı mesleğiyle ilgili bir düzeyde tutmak için umutsuzca uğraşıyordu. Thérésa'nın kadının mahremiyetine girmeye kalkıştığı ortadaydı. Hep böyle olmuştu. Yüzünde dengeli, mertçe bir şeyler vardı, en kötü söz tufanlarını üstüne çekiyordu.

Bayan Van den Besh :

— Siz benden daha gençsiniz belki, diye söze başladı.

Bu «belki» sözü üstüne Paule gülümsemekten kendini alamadı.

— Ama, diye devam etti, hangi noktada çerçevenin etkili olabileceğini bilirsiniz...

Paule artık onu dinlemiyordu. Bu kadın onun aklına birini getiriyordu. Geçen gün Simon'un yaptığı taklide tıpa tıp benzediğini farketti ve utangaçlıklarının engel olduğu belli bir sezgi yetisi, belli bir ataklığı olması gerektiğini düşündü Simon'un. Ne demişti kadına : «Sizi aşka aldırmamış olmakla, kaçamak yoldan ve boyun eğerek yaşamış olmakla suçluyorum, sizi yalnızlığa mahkum ediyorum.» Simon onu mu düşünüyordu? Onun hayatındaki bazı şeyleri mi çözmüştü Simon? Bilerek mi yapmıştı? Bu düşünce yüzünden içinin kızgınlık dolduğunu düşünüyordu.

Artık kadının gevezeliklerini dinlemiyordu. Simon birden içeri girince sıçradı. Simon kadını görünce duraladı ve bu karşılaşmadan duyduğu sevinci göstermemek için hafifçe yüzünü ekşitti.

— İşte geldim. Size yardım edebilirim.

— Çok geç! Şimdi gitmem gerekiyor.

Atılırcasına dışarı çıkmak, kaçmak, annenin ve oğulun bakışlarından kurtulmak, evine sığınmak, eline bir kitap almak istiyordu canı. Şu saatte, radyoyu açıp kapayarak, onunla birlikte gülerek, ya da onları ölümün eşiğine kadar sürükleyen şaşkın sürücülere Roger'nin kızmasından korku duyarak, Roger'yle birlikte yolda olması gerekirdi. Yavaşça ayağa kalktı.

— Sizi kapıya kadar geçireyim, dedi Simon.

Kapıda Paule ona doğru döndü ve gelişinden beri ilk olarak ona baktı. Yüzünün görünüşü kötüydü. Bunu Simon'a söylemekten kendini alamadı.

— Öyle, dedi. Aşağıya kadar sizinle gelebilir miyim?

Paule omuz silkti ve merdivenden inmeye başladılar. Simon tek kelime söylemeden onun arkasından geliyordu. Son katta Simon duraladı ve kadın onun ayak seslerini duymayınca elinde olmadan arkasına döndü. Simon trabzana tutunuyordu.

— Yukarı mı çıkıyorsunuz?

Bu ara ışık söndü. Koca merdiven yalnızca bir tek küçük pencerenin ölü ışığıyla aydınlanıyordu. Kadının gözleri otomatik düğmesini aradı.

— Hemen arkanızda, dedi Simon.

Son basamağa kadar indi ve kadına doğru gitti. Paule can sıkıntısıyla «Üstüme atılacak» diye düşündü. Simon, kadının başının solundan kolunu uzat-

tı, ışığı yaktı, sonra öteki kolunu uzattı. Kadın artık hareket edemiyordu.

Paule sakin sakin :

— Bırak da gideyim, dedi.

Simon cevap vermedi ama eğildi ve başını kadının omzuna koydu çekinerek. Kadın, kalbinin gürültüyle çarptığını duydu, kendini birden bire allak bullak olmuş hissetti.

— Bırakın beni Simon... Canımı sıkıyorsunuz.

Ama Simon kıpırdamıyordu. Yalnızca, iki kere kadının adını çok yavaş sesle tekrarladı. «Paule, Paule». Adamın ensesinin arkasındaki merdiveni görüyordu, sıkıntının ve sessizliğin kederi ve ağırlığıyla dolu merdiveni.

— Simon'cuğum, dedi kadın da yavaş sesle, bırak beni gideyim.

Adam çekildi. Paule çıkmadan önce bir an gülümsedi ona.

ALTINCI BÖLÜM

Pazar günü sabahleyin uyanınca Paule kapının altında bir mesaj buldu. Bu tür mesaja eskiden şiirsel dilde mavi adı veriliyordu. Paule de bunu şiirsel buldu, çünkü kasım ayının öylesine lekesiz maviliğinde yeniden gözüken güneş onun odasını gölgeler ve ısıtan ışıklarla dolduruyordu. «Saat altıda, Pleyel salonunda, çok güzel bir konser var, diye yazıyordu Simon. Brahms'ı sever misiniz? Dün için özür dilerim.» Gülümsedi. İkinci cümle için gülümsüyordu : «Brahms'ı sever misiniz?» Böylesi soruları, on yedi yaşındayken oğlanlar ona soruyorlardı. Şüphesiz bu sorular ona daha sonra da sorulmuştu ama verilen cevaba aldırmadan. Bu ortamda, hayatın bu döneminde kim kimi dinliyordu? Hem sonra Brhms'ı seviyor muydu acaba?

Pikabı açtı, plakları aradı, ezbere bildiği bir Wagner uvertürünün arkasında hiç dinlemediği bir

Brahms konçertosu buldu. Roger Wagner'i seviyordu. «Güzel, diyordu. Gürültülü. Müzik de bu işte.» Konçertoyu pikaba koydu, başlangıcını romantik buldu ve plağı sonuna kadar dinlemeyi unutuverdi. Bittiği zaman farkına vardı, kendine kızdı. Şimdilerde, bir kitabı okumak için altı gün elinde dolaştırıyor, kaldığı sayfayı bulamıyor, müziği unutuyordu. Dikkati, kumaş örnekleri ve hiç bir zaman orada olmayan bir adam üstünde oyalanıp duruyordu. Kendini yitiriyor, kendi çizgisini yitiriyordu. Bu çizgiyi hiç bir zaman bulmayacaktı. «Brahms'ı sever misiniz?» Gözleri güneşte kamaşarak bir süre açık pencerenin önünde durdu. Şu küçük «Brahms'ı sever misiniz?» cümlesi ona birden çok eski unutulmuş şeyleri canlandırıyor gibi geldi. Her şeyi unutmuştu; sorulmasından bile bile kaçmıştı bütün bu sorulardan. «Brahms'ı sever misiniz?» Kendinden, kendi öz varlığından başka bir şeyi seviyor muydu? Stendhal'i sevdiğini söylüyordu, elbette. Onu sevdiğini biliyordu. Kelime olarak böyleydi; onu biliyordu. Belki de yalnız Roger'yi sevdiğini biliyordu. Elde edilmiş iyi şeyler. Belirlenmiş iyi noktalar. Canı biriyle konuşmak istiyordu, canı yirmi yaşında olmak da istiyordu.

Simon'u çağırdı. Henüz ona ne söyleyeceğini bilmiyordu. «Brahms'ı sevip sevmediğimi bilmiyorum, sanmıyorum da.» diyecekti olasılıkla. Bu konsere gider miydi? Bunu da bilmiyordu. Ona söyleyeceği şeye, onun sesine bağlıydı bütün bunlar. Duraksıyor ve bu duraksamayı güzel buluyordu. Ama Simon, kırlık bir yere öğle yemeğini yemeye gitmişti. Saat

beşte üstünü değişmek için gelecekti. Telefonu kapattı. Bu arada konsere gitmeye karar vermişti. Kendi kendine şöyle diyordu : «Benim bulacağım şey Simon değil müzik. Eğer pazar günleri hava öğleden sonra iyi olmazsa hep giderim. Yalnız bir kadın için iyi bir uğraş.» Bugün pazar olmasına, sevdiği Mozart'lardan ve bir iki Brahms'dan almak için hemen bir dükkana koşamadığına üzülüyordu bile. Korktuğu tek şey konser boyunca Simon'un elini tutması olasılığıydı. Bundan korktuğu kadar da bunu umuyordu. Kafasında tasarladıklarının doğrulanması içini baş edilmez bir sıkıntıyla dolduruyordu. Roger'yi de böylesine sevmişti. Roger her zaman, elde edilmiş bütün durumların içinde biraz haksız da olsa, beklenilenin yanıbaşındaydı.

Saat altıda, Pleyel salonunda, hiç bir şey söylemeden kendisine bileti veren Simon'u, bu kalabalık gürültü içinde neredeyse bulamayacaktı. Yer gösteren kadının telâşlı yürüyüşünü izleyerek merdivenleri çıktılar. Salon geniş ve loştu. Orkestra, müzikteki uyumun mucizesini dinleyiciler daha sonra iyice değerlendirsinler diye bile bile yaparmış gibi uyumsuz sesler çıkarıyordu. Paule yanında oturan Simon'a döndü.

— Brahms'ı sevip sevmediğimi bilmiyordum.

— Ben de sizin gelip gelmeyeceğinizi bilmiyordum, dedi Simon. İnanın, Brahms'ı sevip sevmemeniz benim için aynı.

— Şehir dışı nasıldı?

Simon kadına şaşırmış bir bakışla baktı.

— Size telefon ettim, dedi Paule, şeyi söylemek için... kabul ettiğimi.

— Tersini söyleyeceksiniz diye öylesine korkmuştum, çıktım gittim işte, dedi Simon.

— Kırlar güzel miydi? Nereye gittiniz?

Akşamın ışığı içindeki Houdan tepesini kafasında canlandırarak kederli bir zevk duyuyordu. Simon'un oradan söz etmesini isterdi. Şu saatlerde Roger'yle Septeuil'de duraklamış olacaklardı. Kızıla çalan ağaçların altında, aynı yoldan yürümüş olacaklardı.

— Şuraya buraya, dedi Simon. Nerelere gittiğime bakmadım. Tamam başlıyor.

Dinleyiciler alkışlıyor, orkestra şefi selam veriyordu. Çubuğunu kaldırıyor ve onlar da, iki bin kişiyle aynı anda koltuklarına gömülüyorlardı. Bu, Simon'un tanıdığı bir konçertoya benziyordu. Biraz coşkulu, zaman zaman biraz daha coşkulu bir konçerto. Paule'ün dirseğinin kendi dirseğine değdiğini hissediyor, orkestra saldırıya geçince onunla saldırıya geçiyordu. Yalnız, müzik yavaşlar yavaşlamaz çevresinde oturanların öksürüğünden, iki sıra önde oturan bir adamın kafasının duruş biçiminden ve özellikle de yanındakinin kızgınlığından kendine gelmek zorunda kalıyordu. Kırdayken, Houdan yakınındaki bir konaklama yerinde Roger'yle karşılaşmıştı. Roger'nin yanında bir kız vardı. Ayaklanmış, tanıştırmaya gerek görmeden Simon'a selâm vermişti.

— Sanırım sık sık karşılaşacağız, değil mi?

Şaşıran Simon bir şey söylememişti. Roger'nin

bakışları onu tehdit ediyor, bu karşılaşma konusunda susmasını emrediyordu. Neyse ki bu bakış, tasasız suç ortağından öteki suç ortağına bakış gibi değildi. Bu, kızgın bir bakıştı. Simon hiç cevap vermemişti. Roger'den korkmuyor, Paule'e acı çektirmekten korkuyordu. Bu kadına, kendinden yana hiç kötülük gelmeyecekti, buna kendi kendine söz veriyordu. İlk olarak bir kimseyle mutsuzluğu arasına girmeyi istiyordu. Sevgilileri çabucak canını sıkıyor, açtıkları sırlarla, itiraflarla, ne pahasına olursa olsun ona koruyucu erkek oyunu oynatmaya kalkmalarıyla Simon'u korkutuyorlardı. O da kaçmaya alışmıştı, içine kapanmaya beklemeye. Ama neyi? Bu kadın, kafasız kaba bir adamı sevdiğini anlasa... Üzgün olmalıydı, belki de kusurlarını farkederek, Roger'nin tutumunu kafasından geçiriyor olmalıydı. Bir keman orkestradan ileri atıldı, acı çeken bir nota sesiyle umutsuzca çırpındı, öteki seslerin saldırısı altında, uyumlu seslerin dalgaları arasında boğularak söndü gitti. Simon, neredeyse dönüp Paule'ü kollarının arasına alacak, onu öpecekti. Evet, onun öpmek... Ona doğru eğildiğini, dudaklarının onun dudaklarına değdiğini, kadının da onun boynuna sarıldığını düşledi... Gözlerini kapadı. Simon'un durumunu gören Paule, bu çocuk gerçekten müziğe düşkün, diye düşündü. Tam bu sırada titreyen bir el kendi elini aradı, kadın sabırsızca uzanan elden kurtardı elini.

Konserden sonra, Simon onu kokteyl içmeye götürdü. Paule için sıkma portakal suyu, Simon için iki barmak dray demekti bu. Bayan Van den Besh'in en-

dişelerinin doğru çıkıp çıkmadığını soruyordu kendi kendine. Gözleri parlayarak, elleriyle haraketler yaparak Simon ona müzikten söz ediyor ve kadın şöyle bir kulak kabartarak söylenenleri dinliyordu. Belki Roger, tam zamanında Lille'den ayrılmak için işleri düzene koymuştur, akşam yemeğine yetişecektir. Herkes onlara bakıyor galiba. Simon biraz fazla yakışıklı ya da, uzun sözün kısası, biraz daha genç ondan, birlikte olmaları tuhaf değil mi?

— İyi ama siz beni dinlemiyor musunuz?

— Yo dinliyorum, dedi kadın. Ama gitmek gerekiyor. Evden telefonla beni arayacaklar. Sonra burada herkes bize bakıyor!

Simon hayranlıkla :

— Buna alışmış olmalısınız, dedi.

Müziğin ve içkinin de etkisiyle kendisini sırılsıklam aşık hissediyordu

Paule gülmeye başladı, şu sırada Simon'nun dokunaklı bir görünüşü vardı.

— Hesabı isteseniz, Simon.

Simon bu işi o kadar istemeye istemeye yaptı ki Paule, şüphesiz bugün ilk defa, onun yüzüne dikkatle baktı. Belki Simon ona yavaş yavaş aşık mı oluyordu, oynadığı küçük oyun kendine karşı mı dönüyordu? Paule yalnızca Simon'un gönül fethetmeye susadığını sanıyordu. Belki çok yalın, çok duygulu, az gururluydu. İşin tuhafı onun fizik görünüşü kadının yanındayken ona zarar veriyordu. Paule onu çok yakışıklı buluyordu. Hakiki olmayacak kadar yakışıklı.

Durum buysa, onu görmeye hakkı yoktu, bundan vaz geçmek zorundaydı. Simon garsonu çağırmıştı, tek kelime söylemeden bardağı avuçlarının arasında yuvarlıyordu. Birden susmuştu. Kadın kendi elini onun eli üstüne koydu.

— Bana gücenmeyin Simon, biraz acelem var. Roger beni bekliyordur.

O ilk akşam «Régine»de kadına sormuştu : «Roger'yi seviyor musunuz?» Ne cevap vermişti Paule? Kadın bunu nek hatırlayamıyordu. Ne olursa olsun bu durumu bilmeliydi Simon.

— Ah! Evet, dedi Simon... Roger. Erkek. Göz alıcı erkek...

Paule onun sözünü kesti.

— Onu seviyorum, dedi ve kızardığını hissetti. Tiyatro sahnesinde konuşurmuş gibisine geldi.

— Ya o?

— O da.

— Tamam, anlaşıldı. Dünyaların en iyisinde her şey en iyi.

— Şüpheciler gibi oyun oynamayın, dedi Paule yavaşça. Bu sizin yaşınıza göre değil. Şimdi sizin her şeye inanacak çağınız, evet...

Simon kadını omuzlarından tuttu ve sarstı.

— Benimle alay etmeyin, benimle böyle konuşmaktan vaz geçin...

Paule kendini kurtarmaya çalışarak : «Bir erkek olduğunu hep unutuyorum, diye düşündü. Şu anda tam bir erkek tavrı var, aşağılanmış bir erkek. On beş

yaşında değil, yirmi beş yaşında, evet yirmi beş yaşında!»

— Sizinle değil, takındığınız tavırlarla alay ediyorum, dedi yavaşça. Siz oyun oynuyorsunuz...

Simon kadını bırakmıştı, yorulmuşa benziyordu.

— Oyun oynadığım doğru, dedi. Genç ve ünlü avukat, üzgün aşık, şımarık çocuk, işte bilmem ne oyunu oynadım. Ama sizi tanıyalı beri yaptığım bütün roller sizin için. Bunun aşk demek olduğunu düşünmüyor musunuz?

Paule gülümseyerek

— Bu oldukça iyi bir tanımlama aşk konusunda, dedi.

Can sıkıntısı içinde bir süre sustular.

— Tutkulu aşıklar oyunu oynamayı çok isterdim, dedi Simon.

— Size Roger'yi sevdiğimi söyledim.

— Ben de annemi, yaşlı süt annemi, arabamı seviyorum...

Paule sözünü kesti :

— Ben bir ilgi görmüyorum, dedi.

Paule gitmek istiyordu. Bu çok genç yırtıcı hayvan, kadının serüvenini, onların serüvenini, zevk ve şüpheyle, sevgi ve acıyla iç içe yaşanmış bu beş yılı anlayabiliyor muydu? Kimse onu Roger'den ayıramayacaktı. Bu kesinlik ona yakınlık ve sevecenlik duymasına yol açtı, öylesine ki masaya yaslandı.

— Siz Roger'yi seviyorsunuz ama yalnızsınız, dedi Simon. Pazar günü yalnızsınız, akşam yemeğini yalnız yiyorsunuz, her halde... yalnız yatıyorsunuz.

Oysa ben size sarılır uyurdum, bütün gece sizi kollarımın arasında tutardım, siz uyurken öperdim sizi. Ben sizi hâlâ sevebilirim. O değil. Siz de bunu biliyorsunuz...

Paule ayağa kalkarak :

— Buna hakkınız yok... dedi.

— Konuşmaya hakkım var. Size aşık olmaya, yapabilirsem sizi onun elinden almaya hakkım var.

Paule dışarı çıkmıştı bile. Simon kalktı, sonra yine oturdu, başını ellerinin arasına aldı: «O bana gerekli, diye düşünüyordu... O bana gerekli yoksa acı çekerim.»

YEDİNCİ BÖLÜM

Hafta sonu tatili iyi geçmişti. Maisy sözünü tutmuştu. Adının Marcelle olduğunu kırıtarak itiraf etmişti. Bu ad, yıldız olma heveslisi biri için uygun bir ad da değildi. Bir kere yatınca bir daha yataktan çıkmayanlardandı. Roger, elbise değiştirmek için kokteyl, öğle yemeği, akşam yemeği, çay saati gibi bir yığın bahane bulan yaratıklarla da yaşamıştı. Odalarından dışarı çıkmadan iki gün geçirdiler. Yalnız bir kere dışarı çıktılar; o zaman da Thérésa dostunun o çok ince ve çok genç oğluyla karşılaştılar. Paule'e rastlamasının kesinlikle pek az olanağı vardı ama Roger belli belirsiz bir endişe de duyuyordu. Bu Lille bahanesi oldukça sıradan bir bahaneydi. Paule sadık kalmayarak, ona yalan söyleyerek onu üzmek aklından geçmezdi. Öte yandan sadakatsizlikleri yer ve zaman belirtilecek kadar açık bir duruma gelmemeliydi. «Geçen akşamki arkadaşınızı Houdan'da öğ-

le yemeği yerken gördüm.» Bu cümleyi, bir an gözlerini kaçırarak bu cümleyi dinleyen Paule'ü kafasında canlandırdı. Acı çeken Paule... Şimdi bu eskmiş bir görünümdü ve utandığı için sık sık kafasından silmeye çalıştığı bir görünüm. Maisy-Marcelle'i bıraktıktan sonra Paule'ün yanına gideceği düşüncesinin hazzı da onu utandırdı. Oysa Paule'ün olup bitenden haberi yoktu. Onsuz geçen bu iki gün içinde dinlenmek zorunda kalmıştı. Paule'ü dışarı çıkmaya çoğunlukla o zorluyordu. Dostlarıyla briç oynamak, ev işleriyle uğraşmak, yeni kitaplar okumak zorunda kalmıştı... Paule'ün pazar gününü geçirmesi konusunda neden bu kadar merakla bir şeyler aradığını kendi kendine birden bire sordu.

Yanıbaşında bir ses :

— İyi kullanıyorsun arabayı, deyinec sıçradı ve Maisy'ye baktı.

— Öyle mi dersin?

Kadın bitkin bir tavırla arkasına yaslanarak :

— Zaten her şeyi iyi beceriyorsun, dedi.

Kadına unutmasını, bir an için küçük vücudunu ve doyurulmuş arzularını unutmasını söylemek istedi. Bitkin ya da öyle görünmek isteyen bir gülüşle güldü Maisy, adamın elini tuttu ve kendi bacağının üstüne koydu. Parmaklarının altındaki kadının vücudu sıcak ve sertti. Roger gülümsedi. Kadın aptal, çenebaz ve güldürü oyuncusuydu. Aşkı gülünç duruma getire getire, onu garip bir biçimde hamlaştırıyor, tatsızlaştırıyordu. İçindeki bütün sevecenlik, arkadaşlık ya da belli belirsiz çıkar isteğini hiçe indirgeyen

tavrı kadını daha çekici yapıyordu. «Konu ortaklığı olmayan, yüksekten atıp tutan, bayağı küçük ve berbat bir yaratık, ben de onunla güzel sevişiyorum.» Yüksek sesle gülmeye başladı. Kadın neden güldüğünü sormadı ama elini radyoya uzattı. Roger onun hareketlerini gözleriyle izledi... Ne demişti Paule geçen akşam? Radyo ve geçirdikleri geceler için...? Pek hatırlamıyordu. Radyoda bir konser yayını vardı, kadın önce istasyonu değiştirdi sonra daha iyisini bulamadığı için aynı yere geldi. Spiker titreyen bir sesle Brahms'ı dinlediklerini söylüyor ve alkış sesleri duyuluyordu.

— Ben sekiz yaşındayken orkestra şefi olmak isterdim, dedi adam. Ya sen?

— Ben sinema yıldızı olmak istiyordum, dedi kadın, olacağım da.

Roger böyle olabileceğini düşündü ve kadını evinin önüne bıraktı. Kadın Roger'nin ceketine asılıp :

— Yarın bizim şu aşağılık adamla yemeğe çıkacağım, dedi. Ama Roger'ciğimi hemen yine görmek istiyorum. Bir saniye vaktim olunca sana telefon edeceğim.

Kendi yaşlarında bir adama karşı gizli aşık rolü oynamaktan oldukça memnun bir tavırla gülümsedi.

— Peki ya sen? diye sordu kadın. Senin serbest bir adam olmadığını söylemişlerdi bana...

Roger yüzünü hafifçe buruşturarak :

— Ben serbest bir adamım, dedi.

Kadınla birlikteyken Paule'den de söz etmiyordu! Kadın kaldırımda durdu ve el salladı. Roger arabayı sürdü. Son söylediği cümle biraz canını sıkıyordu. «Ben serbest bir adamım.» Şöyle demek istiyordu: «Sorumluluklar almamak konusunda serbest bir adam.» Hızlandı, Paule'ü daha çabuk görmek istiyordu. Tek o rahatlatıyordu Roger'yi ve yine öyle olacaktı.

★

Paule Roger'den az önce eve gelmiş olmalıydı, çünkü henüz üstünde paltosu vardı. Yüzü solgundu. Roger gelince ona doğru atıldı, hiç hareket etmeden omzuna yaslanıp kaldı. Roger kadına sarıldı, yanağını saçlarına dayadı ve kadının konuşmasını bekledi. Çabuk dönmekle iyi etmişti, Paule'ün ona ihtiyacı vardı. Başına bir şey gelmiş olmalıydı. Roger bunu önceden sezdiğini düşününce ona karşı duyduğu sevecenliğin sonsuz olduğunu hissediyordu. Kadını koruyordu Roger. Paule'ün güçlü olduğu, bağımsız bir kadın olduğu, akıllı olduğu kesindi ama tanıdığı her hangi bir kadından daha da kadınca bir yanı vardı, bunu iyi biliyordu. Bu yüzden de Roger onun için vazgeçilmez bir varlıktı. Paule yavaşça Roger'nin kolları arasından sıyrıldı.

— Yolculuğun iyi geçti mi? Lille nasıl?

Roger ona şöyle bir göz attı. Yok, hayır, kadın hiç bir şeyden şüphelenmiyordu. Onda, bu çeşit tuzaklar hazırlayan kadınların tavrı yoktu.

— Şöyle böyle. Ama senin nen var?

— Bir şeyim yok, dedi Paule ve arkasını döndü.

Roger ısrar etmedi, daha sonra olup biteni kadın söylerdi.

— Sen burda ne yaptın?

— Dün çalıştım. Bugünse Pleysel salonuna konser dinlemeye gittim.

Roger gülümseyerek :

— Brahms'ı seviyor musun? dedi.

Paule'ün ona sırtı dönüktü, o kadar hızla geri döndü ki Roger bir adım geriledi.

— Bana niçin bunu soruyorsun?

— Dönerken yolda radyodan konserin bir bölümünü dinledim de.

— Öyle ya, dedi Paule, radyodan naklen vermişlerdir... Ama şaşırdım doğrusu sendeki bu müzik ilgisine...

— Sendekine de ben. Ne oldu sana? Ya Daret'lerde briç oynarsın sanıyordum ya da...

Paule küçük salonun ışığını yaktı. Yorgun bir tavırla paltosunu çıkardı.

— Küçük Van den Besh beni konsere davet etti. Yapacak başka bir şey yoktu, hem Brahms'ı sevip sevmediğimi hatırlamıyordum... Gördün mü?... Brahms'ı sevip sevmediğimi artık hatırlamıyordum...

Önce yavaş yavaş gülmeye başladı, sonra gülmesi gittikçe şiddetlendi. Roger'nin kafasında bir kasırga koptu. Simon Van den Besh mi? Houdan'daki karşılaşmalarından söz etmemişti. Peki Paule niye gülüyordu?

— Paule, dedi, sakin ol. Hem bu haylazla ne işin vardı senin?

— Brahm'ı dinliyordum, dedi Paule iki gülüş arasında.

— Bırak şimdi Brahms'ı...

— Söz konusu oydu...

Roger kadını omuzlarından tuttu. Çok gülmekten gözleri yaşarmıştı.

— Paule, dedi adam, Paulce'cüğüm... Ne anlattı sana o adam? Daha doğrusu senden ne istiyor?

Roger kızgındı, kendini arkaya itilmiş, aldatılmış hissediyordu.

— Doğru, o yirmi beş yaşında, dedi.

Paule sevecen bir tavırla :

— Benim için bir hata bu, dedi.

Roger kadına sarıldı.

— Sana güvenim sonsuz, Paule, dedi Sonsuz! Böyle küçük havai bir delikanlı senin hoşuna gidebilir ama benim için dayanılmaz bir şey.

Paule'ü kollarının arasında sıkıyordu. Birden onu bir başka erkeğe elini uzatırken, bir başka erkeği öperken, sevecenliğini, dikkatini bir başka erkek için sarfederken düşledi. Acı çekiyordu.

«Erkekler bilinçsizdir, diye düşünüyordu Paule hüzünle. «Sana sonsuz güvenim var.» Öylesine ki seni aldatabilir, seni yalnız bırakabilirim. Bunun tersi de olamaz. Ne yüce bir şey.»

— Kibar ve öylesine bir çocuk, dedi kadın. İşte hepsi bu. Nerde akşam yemeği yememizi istersin?

SEKİZİNCİ BÖLÜM

«Sizden özür diliyorum, diye yazıyordu Simon. Gerçekte bütün bunları söylemeye hakkım yoktu. Kıskanıyordum ve düşünüyorum ki insanın ancak sahip olduğu şeyi kıskanmaya hakkı vardır. Her ne olursa olsun, sizin canınızı sıktığım ortada. Yakında benden kurtuluyorsunuz. Ünlü avukatla birlikte taşraya bir davayı incelemeye gidiyorum. Onun dostlarının yanında, eski bir sayfiye evinde kalacağız. Yatakların lavanta çiçeği kokacağını, her odada bir ateş yakılacağını, sabahları penceremin önünde kuşların öteceğini düşlüyorum. Ama, bir kerecik bile, genç bir köylü erkek oyunu oynayamayacağımı biliyorum. Siz benim yanı başımda uyuyacaksınız, alevler sizi aydınlatacak, elimin ulaşacağı kadar yakınımda olduğunuzu sanacağım. On kere yanınıza gelmeye kalkacağım ve başaramayacağım. İnanmayı-

nız, beni yeniden görmek istemiyorsanız bile, sizi sevmediğime inanmayınız. Sizin Simon.»

Mektup Paule'ün parmakları arasında düşüverecekmiş gibi duruyordu. Önce yatağın üstüne düştü, sonra da halıya. Paule başını yastığa koydu, gözlerini kapattı. Şüphesiz Simon onu seviyordu... Bu sabah yorgundu, kötü uyumuştu. Dönüş yolu konusunda Roger'ye soru sorduğu zaman Roger ağzından küçük bir cümle kaçırmıştı. Önce bu küçük cümleyi değerlendirmemişti. Ama Roger kekelemiş, bu küçük cümleyi bitirmek için sözleri ağzının içinde evirip çevirmiş, mırıldanmıştı.

— Pazar günü dönüş çok tatsız oluyor canım... Ama otoyolda, kalabalığa rağmen, hızlı gidiliyor...

Eğer Roger sesini değiştirmeseydi Paule hiç bir şeyi fark etmeyecekti şüphesiz. Düşüncesinin bilinçsiz bir hareketiyle, iki yıldır fazlasıyla gelişen o korkunç korunma içgüdüsüyle hemen Lille'e doğru uzanan yepyeni bir otoyol olduğunu düşünseydi keşke. Ama Roger duraklamıştı, Paule ona bakmamıştı, on beş saniye sonra da, sakin insanlar gibi yine konuşmaya devam etmeleri için onun işe başlaması gerekmşiti. Akşam yemekleri aynı havada sona ermişti. Ama, kıskançlık ve meraktan çok duyduğu yorgunluk ve cesaretsizlik peşini hiç bırakmayacakmış gibisine geliyordu Paule'e. Karşısında çok sevdiği, çok tanıdığı bir yüz duruyordu. Bu yüz ona, acaba anladı mı dercesine bakıyordu. Bu yüz, tahammül edilmez bir cellat gibi onun yüzünde acının izlerini arıyordu. Paule sonunda şöyle düşündü : «Ama bana daha ön-

ceden acı çektirdiği yetmiyor mu? En azından bu onun için aynı şey olmayacak mı?» İskemlesinden ayağa kalkamayacak, kolayca lokantanın içinden yürüyüp geçemeyecek, kapısı önünde ona kolayca veda edemeyecek gibisine geliyordu. Başka bir şey yapabilmeyi isterdi; bardağını onun başına fırlatmak, onu aşağılayabilmek, kendini saygıdeğer, değerli kılan, Roger'nin ilgilendiği yosmalardan onu farklı kılan her şeyden vaz geçmek gibi. O yosmalardan biri olmayı isterdi. Roger onların kendisi için ne anlama geldiğini, böyle bir adam olduğunu, bunu ondan gizlemek istemediğini Paule'e söylemişti. Evet, açık, namuslu bir adamdı. Ama Paule, namusluluğun, bu karmakarışık hayatta mümkün olan tek namusluluğun, birini mutlu kılmak için yeterince onu sevmekten ibaret olup olmadığını kendi kendine soruyordu. En önde gelen çıkarlarından, gereksinmelerden vaz geçerek olsa bile.

★

Dava bitince, usta avukatı kutlayan kalabalığın arasına karışmamak istediği için Simon salonda yalnız başına kalmıştı. Ev hüzünlü ve soğuktu. Önceki gece buz kesmişti. Tasasız bir bahçıvanın sonbahara kurban ettiği iki kamış koltuğun yavaş yavaş çürüdüğü sararmış bir çayır ve iki çıplak ağaçlı bir görünüm göze çarpıyordu pencereden. İngilizce bir kitap okuyordu. Kitabın garip bir konusu vardı; tilki haline gelen bir kadını anlatıyordu. Zaman zaman

yüksek sesle gülüyor, bacakları sarsılıyor, ayaklarını bir üstüste koyuyor, bir ayırıyordu. Fiziksel sıkıntısının verdiği duygu yavaş yavaş kitabın içine giriyor, onu ayağa kaldırıp, kitabı bıraktırana, dışarı çıkarana kadar sürüp gidiyordu.

Soğuğun kokusunu, akşamın kokusunu ciğerlerine çekerek bahçenin sonundaki küçük bir su birikintisine kadar indi. Bir çitin arkasından henüz dumanını fark ettiği yanan ölmüş yaprakların kokusu da bu kokulara karışıyordu. Bu kokuyu hepsinden çok sevdiğinden gözlerini kapatıp derin derin solumak için bir an durdu. Zaman zaman bir kuş sevimsiz kısa bir çığlık atıyordu. Bütün bu özlemler, kendi özlemini biraz olsun dindiriyordu. Donuk suya doğru eğildi, elini suya soktu, suyu eğimli, neredeyse avcuna dikmiş gibi gösterdiği zayıf parmaklarına baktı. Hiç kıpırdamıyordu, ağır bir hareketle suyun içinde avucunu kapattı; esrarlı bir balığı yakalamak ister gibiydi. Yedi gündür, hatta yedi buçuk gündür Paule'ü görmemişti. Mektubunu almış olmalıydı, omuz silkmiş, Roger görüp de alay etmesin diye saklamış olmalıydı. Çünkü iyi bir kadındı, bunu biliyordu. İyi, sevecen ve mutsuzdu, Simon'un ona ihtiyacı vardı. Ama bunu ona nasıl anlatacaktı? Bu berbat evde, bir akşam, onu öylesine uzun, öylesine yoğun düşünmeyi denemişti ki uzaktaki Paris'de Paule bunu hissetmiş olmalıydı. Simon pijamasıyla aşağı inip kitaplıkta bir telepati kitabı aramıştı. Boşuna bir iş! Çocuksu bir insandı, bunu biliyordu. Her konuda çocukça çözümler ya da talih oyunlarını deniyordu. Ama

Paule öyle biriydi ki ona lâyık olmak gerekiyordu, kendini gizleyemiyordu. Dış görünüşüyle onun gönlünü fethedemeyecekti. Tersine fizik görünüşünün Paule'ü etkilemediğini hissediyordu. Yüksek sesle «Tam berber çırağı gibi bir kafam var» diye söylendi. Kuş bir an keskin haykırışıyla duraladı.

Yavaş yavaş eve doğru çıktı, halının üstüne uzandı, ocağa bir odun attı. Usta avukat Fleury, alçak gönüllü, zafer kazanmışcasına ama her zamankinden biraz daha kendinden emin eve geliyordu. Ünlü davaları aklına getirdi. Yemekten sonra biraz yorgun, hayran hayran bakan bir kaç taşralı kadının önünde yapılan konuşmaları düşündü, şarabın etkisiyle biraz kızarmış gözler genç yardımcıya doğru dönecekti. Bu genç nazik ve sessiz biriydi, kendisiydi. «Simon'cuğum, şurdaki sizin için biçilmiş kaftan» diyecekti usta avukat Fleury. Şüphesiz en yaşlı olanı gösterecekti. Daha önce birlikte yolculuk yapmışlardı ama büyük avukatın durmadan yaptığı imalar onların pek işine yaramamıştı.

Öngörüleri doğrulanıyordu. Yalnız, bu akşam yemeği hayatının en neşeli yemeklerinden biri oldu. Hiç durmadan konuştu, büyük avukatın sözünü kesti ve orada kadınların hepsinin gönlünü çeldi. Varışta, avukat Fleury ona Kléber sokağından Rouen Adalet Sarayına gönderilmiş bir mektup vermişti. Mektup Paule'dendi. Simon elini cebine sokuyor, mektubu parmaklarının altında hissediyor ve mutlulukla gülümsüyordu. Konuşurken, mektuptaki kesin cümlele-

ri hatırlamaya çabalıyor, onları yavaş yavaş kafasının içinde bir araya getiriyordu.

«Simon'cuğum — Paule ona hep böyle demiştir — mektubun fazlasıyla kederliydi. Ben bu kadarına layık değilim. Zaten senden yana üzülüyorum. Ne durumda olduğumu bilemiyorum. — Adını yeniden yazmıştı : «Simon» — sonra da şu iki güzel kelimeyi eklemişti : «Çabuk gelin.»

Akşam yemeği biter bitmez hemen yola çıkacaktı. Paris'e kadar hızla gelecekti, evinin önünden geçecek, belki onu görecekti de.

Saat ikide, Paule'ün evinin önündeydi, kıpırdayacak hali yoktu. Yarım saat kadar sonra önünde bir araba durdu, Paule tek başına arabadan indi. Simon bekledi, sokağı geçmesine, giden arabaya doğru el sallamasına baktı. Hareket edemiyordu Simon. Paule gelmişti. Onu seviyordu ve içinde Paule diye haykıran, ona koşan, onunla konuşan bu aşka kulak veriyordu. Kafası acıyla ve boşlukla dolu bir halde, korku içinde, hiç kıpırdamadan onu dinliyordu.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Boulogne Ormanındaki göl, solgun bir güneş altında, buz tutmuş gibi önlerinde uzanıyordu. Bir tek kürekçi vardı görünürde. Vücut biçimini korumak isteyen, böyle garip bir endişe içindeki adamlardan biriydi; yaz mevsimini hatırlatmak istercesine güç harcıyordu. Küreğinin ucunda pırıltılı, gümüş renkli bir su salkımı oluşuyordu. Katılaşmış ağaçların arasından kış kederli bir biçimde kendini belli ediyordu. Paule ona sandalın dibinden güçlükle bakıyordu, alnı kırışmıştı. Simon, adanın çevresinde dolaşmış, kendinden memnun ama yorgun geri dönüyordu. Paule, bu gündelik ve yapılması gerekli küçük geziden sembolik bir görünüş bulup çıkartıyordu. Simon, yanıbaşında susup duruyordu. Bekliyordu. Paule ona doğru döndü ve gülümsedi. Simon gülümsemeden ona baktı. Uğruna, gece gözünü kırpmadan koskoca bir vilayeti geçip geldiği, kendini vermiş ve — çok iyi

bildiği gibi — çıplak, geçip geldiği yollar gibi kafasının içinde yenik düşmüş bir Paule'le, dingin, onu gördüğü için memnun, çok eski bir dekor içinde, demir iskemlede yarı uyuklayan Paule arasında hiç bir ilgi yoktu. Simon aldanmıştı ve aldanışını başka türlü olarak Paule'ü artık sevmediğini sanıyordu. Kırda geçirilmiş bu sekiz gün, bu hüzünlü evdeki sekiz gün, kafasında düşlediği şeylerin dolaşıp durabileceği bir aptallıklar örneğiydi. Bununla birlikte, bu acı dolu arzuyu, bu baş dönmesini içinden atamıyordu; ensesini acıtsa da bu yorgun başı iskemlenin arkalığına dayamak, iki saatten beri incelikli ve yatıştırıcı sözlerden başka bir şey dökülmeyen bu dolgun ağıza kendi ağzını, bu sakin ağıza kendi ağzını yaklaştırmak tek düşündüğü şeydi. Paule ona : «Çabuk gelin» diye yazmıştı. Bu kelimelerdeki bekleyişten çok, onları karşılayışındaki sevincinden, aptalca coşkusundan, duyduğu güvenden pişmanlık duyuyordu. Kötü bir neden yüzünden mutlu olmaktansa iyi bir neden yüzünden mutsuz olmayı yeğlerdi. Bunu Paule'e söyledi, Paule bakışlarını onun üstünde toplamak istercesine gözlerini kürek çeken adamdan çevirdi.

— Simon'cuğum, herkes bu durumdadır. Sizin söylediğiniz şey niyete bağlı.

Gülmeye başladı Paule. Simon bir deli gibi gelmişti Matignon sokağına, sabahleyin. Paule ona bu mektubun hiç bir anlama gelmediğini göstermişti.

— Yine de, diye söze başladı Simon, siz her

hangi bir erkeğe «Çabuk gelin» diye yazacak bir kadın değilsiniz.

— Yalnızdım, dedi kadın. Hem tuhaf bir durumdu. Size «Çabuk gelin» diye yazmak zorunda olmadığım da açık, bu doğru!

Yine de Paule tersini düşünüyordu. Simon oradaydı ve Paule onun orda oluşundan mutluluk duyuyordu. Ne kadar yalnızdı, hem de ne kadar. Roger, sinema delisi bir kadıncağızla yeni bir serüvene atılmıştı. (Bundan haberi olmayacak değildi). Bu işten utanmışa benziyordu, oysa bundan hiç söz etmemişlerdi. Ama başka yerlerde olduğunu isbata kalkıştığı bahaneler o kadar çeşitliydi ki her zamanki rahatlık görünmüyordu üstünde. O hafta Paule'le iki kere akşam yemeğine çıkmışlardı. Yalnızca iki kere. Gerçekte, yanında bu çocuk olmasa, hatasından ötürü üzülürdü, son derece üzüntülüydü.

— Gelin, dedi Simon, gidiyoruz. Canınız sıkılıyor.

Paule karşı koymadan kalktı. Onun sabrını taşırmak istiyordu canı ve bunu bir yırtıcılık yapmak ister gibi istiyordu. Bu yırtıcılık, Simon'un layık olmadığı bir öç alma ihtiyacının saçmalığı, kendi üzüntüsünün tersi gibiydi. Simon'un küçük arabasına bindiler. Birlikte geçecek bu ilk gezintileri için kafasında düşündüklerini hatırlayan Simon acı acı güldü; Paule'le el ele, ustalıkla sol elini kullanacak, bu güzel yüz ona doğru eğilecek. Elini körlemesine kadına doğru uzattı ve Paule onun elini kendi ellerinin arasına aldı.

Düşünüyordu : «Asla yapamayacağım, budalalıklar yapamayacak mıyım acaba?» Simon arabayı durdurdu. Hiç bir şey demedi ve Simon, hafifçe açık, onun elini bırakmaya hazır, şüphesiz bundan başka bir şey istemeyen ellerin, Paule'ün ellerinin arasındaki eline baktı. Birden öldürücü bir yorgunlukla, kadını bırakmaya hazır, başını arkaya doğru attı. Şu anda, otuz yaş yaşlanmıştı, hayata boyun eğiyordu. Paule'e öyle geldi ki Simon'u anlıyordu.

İlk olarak, Paule'e, bu durum kendi durumlarına (Roger ve Paule) benzer gibi geldi. Bu yaralayıcı bir durum değildi, çünkü Paule onun her zaman için acı çekmeye hazır olduğunu öğrenmişti ve kimsenin böyle olamayacağını da düşünüyordu. Ne var ki gençliğinden, güzelliğinden, deneysizliğinden sıyrılışı, uzaklaşması onu kendi gözünde dayanılmaz bir duruma getiriyordu. Simon kadın için her zaman bir tutuklu yerine konmuştu. Yaşadığı kolaylığın, hayatındaki kolaylığın tutuklusu. İşte bu artık çaba harcamayan yarı ölmüş adam yüzü kendine doğru değil de ağaçlara doğru dönüyordu. Aynı anda sırtında robdöşambrla karşısında gördüğü şaşkın, neşeli Simon'u hatırladı. Onu kendine getirmek, gelip geçici bir acıya ve gelecekteki genç kızların eline bırakarak onu kesinlikle başından atmak istedi. Zaman denen şey onu kendisinden daha iyi ve daha yavaş adam ederdi. Simon hareketsiz elini onun eline bırakıyordu. Kadın onun nabız atışlarını parmaklarında duyuyordu. Birden gözleri yaşardı; fazlasıyla sevecen genç adam için mi, yoksa biraz keder dolu ken-

di yaşamı için mi bu yaşlar gözlerinden dökülüyordu, bilmiyordu. Bu eli dudaklarına doğru götürdü Paule ve öptü.

Simon hiç bir şey söylemeden arabayı sürdü. İlk olarak aralarında bir şey geçmişti. Simon bunu biliyor ve dünden daha mutlu duyuyordu kendini. Sonunda Paule onu «görmüştü.» Aralarındaki ilk ilişkinin ancak bir aşk gecesi olabileceğini düşünecek kadar aptal olsaydı kadına kızmaktan başka bir şey gelmezdi elinden. Ona fazlasıyla sabır, fazlasıyla sevecenlik gerekiyordu, şüphesiz fazlasıyla da zaman. Kendini, önünde uzanan bütün hayatı boyunca, sabırlı, sevecen hissediyordu. Hem sonra Paule'le geçireceği —günün birinde olursa— bir aşk gecesinin basamaktan başka bir şey olmayacağını düşünüyordu; bu genellikle önceden gördüğü alışılmış bir sonuçtur. Şüphesiz birlikte geçirecekleri günler ve geceler olacaktı ama bu hiç bitmeyecek, son bulmayacaktı. Paule'ü büyük bir tutkuyla arzuluyordu aynı zamanda.

ONUNCU BÖLÜM

Bayan Van den Besh yaşlanıyordu. Jérome Van den Besh'le beklenmedik evliliğini yapana kadar, herkesin de dediği gibi bir «Tanrı vergisi» olan dış görünüşü onu kadınlardan çok erkeklerle arkadaş olmaya itmişti. İçini, önüne çıkan her erkek ve kadınla yakınlık kurmasına yol açan bir yalnızlık duygusu kaplıyordu; bu duygu yaşlılığın belirmesiyle başlamıştı. İş ilişkilerinin de etkisiyle Paule'de eksiksiz bir arkadaş havası buluyordu. Kléber sokağındaki apartmanda her şey darma dağınıktı. Paule orada hemen hemen bütün günlerini geçiriyordu. Bayan Van den Besh de onu evde tutmak için bin türlü bahane buluyordu. Hem şu Paule, gözle görülür bir ilgisizliği olmasına karşılık, Simon'la iyi dost olmuşa benziyordu. Bayan Van den Besh onların arasında hiç olmazsa belli bir yakınlaşma işaretini boşuna aramış durmuştu. Paule'ün üstünde toplanır gibi gö-

züken imalardan, göz kırpmalardan da vaz geçemiyordu ama bütün bunlar Simon'un dışında kalıyordu. Derken bir akşam onu yüzü solgun ve berbat bir durumda görmüştü; durmadan kadına, daha doğrusu annesine sataşıyor ve kötü davranışlarını, eğer her şeyi «berbat etmeye» kalkışırsa, yüzüne vuracağını söylüyordu.

— Neymiş berbat ettiğim? Beni söyletmek mi istiyorsun? Onunla yattın mı, yatmadın mı?

— Sana daha önce hayır dedim ya.

— E peki sonra? Eğer bunu o düşünmüyorsa sen aklına getirmelisin onun. Senin için daha iyi olur. On iki yaşında değil ki. Yok konsermiş, yok sergiymiş, yok bilmem neymiş... Sanıyor musun ki bunlar onun hoşuna gidiyor? Haydi canım, senin bir şeyden anladığın yok...

Ama Simon çoktan dışarı çıkmıştı bile. Üç haftadan beri içine kapanmıştı ve Paule'le yaşıyor, Paule için yaşıyordu. Bir gün içinde Paule ona bazı bir kaç saatini ayırıyordu; son ana kadar Simon onu bırakmıyor ve son derece alay ettiği romantik kahramanlar gibi, uzun süre kadının elini kendi ellerinin arasında tutuyordu. Salonun düzene konması ve süslenmesi bittiği, annesinin bir akşam yemeği vermeye ve Paule'ü de çağırmaya karar verdiği gün Simon korkuya kapılmıştı. Bayan Van den Besh, Paule'le birlikte Roger'yi de çağırmanın doğru olacağını, davete on kişinin daha geleceğini ekledi.

Roger kabul etti çağrıyı. Her yerde Paule'ün pe-

şini bırakmayan ve Paule'ün hiç sakınmayan bir tavır ve sevgiyle söz ettiği bu küçük züppeyi daha yakından görmek istiyordu. Ayrıca Paule'den yana endişeleri vardı, çünkü bir aydan beri onunla yeterince ilgilenemiyordu. Ama Maisy'nin aptallığı, vücudu, yarattığı korkunç sahneleri, hastalıklı kıskançlığı ve son olarak da Roger'ye karşı gittikçe artan ve onu büyüleyen eksiksiz bir utanmazlıkla yüzüne karşı söylediği tutkusu Roger'yi kendine bağlamıştı. Kendini bir türk hamamında yaşıyor sanıyordu. Bunun hayatındaki son tutku olacağına inanıyor ve o korkunç odaya, Maisy'nin göz yaşları dökerek mesleğini ona kurban ettiğine yeminler ettiği odaya dönmeden önce Paule'ü başından savıyor, yalnız bırakıyordu. Paule hep : «Peki sevgilim, yarın» diyordu aynı sesle. Roger kendini merakla inceliyor, bu ilişkinin aptallığına daha ne kadar dayanacağını kendi kendine soruyordu. Sonra da kadını kollarının arasına alıyor, kadın gıcıklayıcı sesler çıkararak yarı aptalca, yarı kaba sözler söylüyor, Roger'nin pek az bildiği şehvetli bir çekicilikle mırıldanıyordu. Alçak gönüllü bir tavırla Paule'e arkadaşlık eden şu Simon gerçekte işe yarar biriydi. Maisy'yle ilişkisini keser kesmez her şeyi yerli yerine koyacak ve Paule'le de evlenecekti. Hiç bir şeyden emin değildi, kendinden de. Kesinlikle emin olduğu tek şey Paule'ün hiç yıkılmayan sevgisiydi ve bir kaç yıldır süren ona olan kendi bağlılığıydı.

Yemeğe biraz gecikerek geldi, bu akşam canı sıkılacak tek kişinin kendisi olacağını bir bakışta an-

ladı. Paule ona hep topluluklara girememesi yüzünden sitem ediyordu. Gerçekte, işinin dışında ancak çok önemli amaçlar için ya da Paule gibi, konuşmak için bir arkadaş gibi kimseler dışında kimseyi görmüyordu. Tek başına yaşıyordu, Paris'de pek fazla görülen züppece toplantılara katılmıyordu. Sesini soluğunu kesmek ya da kaçmak istemişti hemen. Bu ortamlarda ya da gazetelerden bilinen, şüphesiz sevimli de olan bazı seçkin kimseler vardı. Bu kimselerle yemek boyunca sinemadan, tiyatrodan ya da bilemediniz aşktan, kadınlarla erkekler arasındaki ilişkilerden söz edilebilirdi. Bu konudan öteki konulardan daha çok korkuyordu, çünkü bu konuda hiç bir şey bilmediğini ya da bildiklerini eli yüzü düzgün bir biçimde anlatamayacağını sanıyordu. Herkesi soğuk bir tavırla, biraz dikçe duran iri vücuduyla ve her zaman olduğu gibi, gelişinin kötü bir hava yaratmış olduğu izlenimine kapılarak selâmladı. Gerçekte bu izlenim yarı yarıya doğruydu. Çünkü hep bir oyalama hareketine girişiyordu, orada bulunan kadınlar için böyle bir konuşma içinde söyledikleri pek anlaşılır gibi değildi, pek çekici de gelmiyordu.

Paule'ün sırtında Roger'nin sevdiği siyah elbise vardı. Ötekilere göre biraz açıktı. Roger ona doğru eğilerek bildik birine gülümser gibi ona gülümsüyordu. Ona; burada tek tanıdığı o olabilirdi. Paule bir saniye için gözlerini kapayarak Roger'nin onu kollarının arasına almasını diledi umutsuzca. Roger kadının yanına oturdu ve ancak o zaman hareketsizce duran Simon'u gördü. Kendi varlığından onun acı

çektiğini düşündü ve Paule'e sarılmak için uzattığı kolunu içgüdüsel bir hareketle geri çekti. Kadın döndü, herkesin konuştuğu bir anda, birden üçü de sustular, bu sesizlik ancak Simon'un, Paule'ün sigarasını yakmak için eğildiği zaman kesintiye uğradı. Roger onlara bakıyordu, Simon'un uzun silüetine, Paule'ün ağırbaşlı profiline doğru eğilmiş biraz fazla ince, biraz fazla ciddi profiline bakıyordu. Bir çeşit saygısızca bir gülüş kaplıyordu dudaklarını. Onlar derli toplu, duyarlı, iyi yetişmiş kimselerdi. Simon kadına ateşi uzatıyor, kadın onun vücudunu reddediyordu. Bütün bunlar incelikler içinde ve «Hayır, teşekkür ederim» diyerek olup bitiyordu. Kendisiyse bir başka türdendi; en sıradan zevklerle bir orta malı kadın onu bekliyordu, kadından sonra da Paris geceleri ve binbir karşılaşma. Sonra sabah, hemen hemen bilek gücüyle başarılan yorucu bir iş, kendi gibi bir yığın adam, yorgunluktan geberen adam, meslek edindiği iş böyleydi. Tam bu sırada Paule, dingin sesiyle «Teşekkür ederim» dedi ve Roger, orada bulunduğunu kadına hissettirmek istercesine elini tutup sıkmaktan kendini alamadı. Onu seviyordu. Bu çocukcağız onu konserlere ya da sergilere sürükleyip götürebilecek, ona dokunmayacaktı. Ayağa kalktı, tepsiden bir viski aldı, bir dikişte içti ve kendini daha iyi hissetti.

Akşam yemeği önceden düşündüğü gibi geçti. Bir iki homurdandı, konuşmaya çalıştı ve sonunda Bayan Van den Besh'in falancanın kiminle yattığını merakla ona sorması üstüne ancak kendine gelebil-

di. Yatmak işinden çok ne yediği konusunun onu ilgilendirdiği, insanların yataklarından çok sofralarıyla ilgilenmenin kendince daha önemli olduğunu söyledi. Paule gülmeye başladı, çünkü Roger yemekteki bütün konuşmaları yerle bir etmişti. Simon da Paule gibi yapmaktan kendini alamadı. Roger çok içmişti, ayağa kalkarken biraz sendeliyordu, Bayan Van den Besh'in kırıtarak yanındaki iskemleye eliyle vurduğunu fark etmedi.

— Annem sizi çağırıyor, dedi Simon.

Karşı karşıya duruyorlardı. Roger ona bakıyor ve belli belirsiz bir tavırla onda gevşek bir çene ya da yayılmış bir ağız arıyordu, bunları bulamayınca da canı sıkıldı.

— Paule de sizi arıyor olmalı.

— Gidiyorum, dedi Simon ve arkasını döndü.

Roger onu dirseğinden yakladı. Birden kızmıştı. Çocuk ona şaşkın bir tavırla bakıyordu.

— Durun... Sizden bir şey isteyeceğim.

Şimdilik söyleyecek bir şeyleri olmadığını anlayan iki kişi gibi birbirlerini incelediler. Ama Roger yaptığı harekete şaşıyordu ve Simon öylesine mertti ki ona gülümsedi. Roger anladı, onu bıraktı.

— Bir sigara isteyecektim.

— Hemen.

Roger onu gözleriyle izledi. Bir kalabalığın arasında konuşan Paule'e doğru gitti. Onu kolundan tuttu. Kadın onu izledi ve hemen sordu :

— Simon'a ne dedin?

— Bir sigara istedim. Neden korkuyordun?

Paule yatışmıştı.

— Bilmiyorum, dedi. Kızgın bir halin vardı.

— Neden kızacak mışım? O daha on iki yaşında. Kıskandığımı mı sanıyorsun?

Paule gözlerini eğerek :

— Hayır, dedi.

— Kıskanacak olsaydım sol yanındakini kıskanırdım. Hiç olmazsa bir erkek o.

Bir saniye içinde Roger'nin kimi anlatmak istediğini düşündü, anladı ve gülümsemekten kendini alamadı. Onu fark etmemişti bile. Paule için bütün akşam yemeğini aydınlatan şey Simon'du. Simon'un bir ışıldağı andıran gözleri, bir saniyeden fazla bir zaman onun bakışlarını arayıp iki dakikada bir düzenli bir biçimde yüzünü aydınlatıyordu. Bazı bazı Paule de ona bakıyor ve Simon o zaman öylesine sevecen, öylesine tasalı bir gülüşle gülüyordu ki kadın ona böylesi bir gülüşle karşılık veremeyeceğini anlıyordu.

Simon, onun sol yanındakinden çok daha güzel, çok daha canlıydı. Roger'nin Simon'u tanımadığını, hiç tanımadığını düşündü. Bu arada Simon Roger'ye yaklaşıyor ve ona bir puro kutusu uzatıyordu. Roger sigaralardan birini aldı sakınarak.

— Teşekkür ederim, dedi. İyi bir puronun ne demek olduğunu anlayacak yaşta değilsiniz daha. Bu benim yaşıma göre bir zevktir.

— Bu zevki size bırakıyorum, dedi Simon. Ben sigaradan korkarım.

— Paule, duman seni her zaman rahatsız etmiyor değil mi?

Sonra Simon'a doğru dönerek :

— Gerçekte hemen gitsek iyi olur, dedi. Yarın erken kalkmam gerekiyor da.

Simon bu «biz» sözünü suçlamadı. «O küçük sokak kadınını gidip bulmak için Paule'ü eve bırakacağını ve benim burada ondan yoksun, tek başıma kalacağımı söylemek istiyor.» Paule'e baktı, onun yüzünde aynı düşünceyi okuduğunu sezdi, mırıldandı :

— Eğer Paule yorgun değilse ben onu daha sonra götürürüm...

Arabada tek kelime konuşmadılar. Paule bekliyordu. Roger onu eğlendiği bir toplantıdan koparıp götürmüştü. Hiç olmazsa bir özür dilemeli ya da açıklama yapmalıydı. Kapının önünde, Roger arabayı durdurdu, motörü çalışır bıraktı... Paule, Roger'nin söyleyecek bir şeyi olmadığını, yukarı çıkmayacağını, yaptığı davranışın ihtiyatlı bir davranış olduğunu hemen anladı. Arabadan indi, mırıldandı «İyi geceler» diye. Yolu geçti. Roger arabayı hemen hareket ettirdi, ne yaptığını bilmiyordu.

Evin önünde Simon'un arabası vardı ve arabanın içinde de Simon. Paule'e seslendi ve kadın şaşkın bir durumda ona doğru gitti.

— Nasıl geldiniz buraya? Arabayı deli gibi sürmüş olmanız gerek. Ya annenizin toplantısı?

— Biraz oturun, diye Simon rica etti.

Gecenin içinde, sanki biri onları dinliyormuş gibi

fısıldayarak konuşuyorlardı. Paule küçücük arabaya ustalıkla girdi ve bu işi yapmaya alışkanlık kazandığını fark etti. Kendine doğru dönmüş ve sokak lambasının ışığıyla ikiye bölünmüş bu inanan yüze karşı da alışkanlık kazanmıştı.

— Çok canınız sıkılmadı değil mi? diye sordu, Simon.

— Yok ama... ben...

Simon ona çok yakındı, fazlasıyla yakınımda, diye düşündü Paule. Konuşmak için çok geçti, onun peşinden gitmek zorunda değildi. Roger onları görmüş olabilirdi, bütün bunlar delice şeylerdi... kadın Simon'u öptü.

Kış rüzgârı sokaklardan kopup açık arabanın üstüne savruldu, onların saçlarını dağıttı. Simon öpücüklere boğuyordu Paule'ün yüzünü. Aptallaşan Paule, bu genç erkek kokusunu, onun soluklarını, gecenin serinliğini içine çekiyordu. Tek bir kelime söylemeden Simon'u bıraktı.

Sabaha karşı yarı yarıya uyandı ve bir düş görür gibi Simon'un siyah saçlarını gördü; geceki şiddetli rüzgârla kendi saçlarına karışan, ipekten bir engel gibi hep yüzlerinin arasında duran saçları. Yüzünde dolaşan sıcak ağzı yeniden hissettiğini sandı. Gülümseyerek tekrar uykuya daldı.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Simon onu görmeyeli şimdiye kadar on gün geçmişti. Kadının onu öptüğü o çılgın, çılgın olduğu kadar da tatlı gecenin ertesinde, bir daha kendisini görmeye kalkışmamasını kesin bir dille söyleyen kısa bir mektup almıştı ondan. «Size acı vermiş olurdum ve size karşı fazlasıyla da sevgi duyuyorum.» Kadının onun için, kendi için korktuğundan daha az korktuğunu anlamamıştı. Onun merhametine inanmıştı ve yalnızca bir yol, onsuz hayatı düşünmesine yarayacak bir düşünce arayan biri olarak buna incinmemişti bile. Yazılanların sakınarak yazılmış olduğunu düşünmüyordu. «Size fazlasıyla acı vermiş olurdum, ihtiyatsızca bir şey bu.» gibi sözler, hemen önceden ya da hemen sonradan gelen, ama hiç bir cesaret kırıcı durum yaratmayan sözlerdir bir aşk serüveninde.

Paule de onu bilmiyordu. Korkmuştu, onun gelip kendisini aramasını ve sevişmek zorunda bırakmasını bilinçsizce bekliyordu. Bir şey yapacak hali yoktu. Kış günlerinin tekdüzeliği, evinden işine yalnız başına gidip geldiği aynı sokakların sonsuz akışı, eve gelmeyen, utanan Roger'nin sesiyle her açısında endişe duyduğu şu hain telefon, hiç bir zaman tekrar yaşanmayan uzun bir yazın özlemi; bütün her şey onu silâhsız bir pasifliğe itiyordu ve her ne pahasına olursa olsun «bir şeyler olsun» demeye zorluyordu.

Simon çalışıyordu. İşe zamanında gelen, çalışan ve sessiz duran bir adamdı şimdi. Zaman zaman başını kaldırıyor, Bayan Alice'e boş boş bakıyor ve dudaklarının üstünde sakınarak parmağını gezdiriyordu... Paule, o son akşam, dudaklarını onun dudaklarına birden ve hemen hemen emredici bir tavırla koymuştu, sonunda başı arkaya düşmüş, elleriyle hafifce Simon'un yüzünü kendi yüzüne doğru çevirmişti, rüzgâr... Bu bakışın altında canı sıkılan Bayan Alice hafifçe öksürüyor ve Simon birazcık gülümsüyordu. Paule üzücü bir hareket yapmıştı, hepsi buydu. Sonra Simon onun peşinden gitmeyi denememişti. Yoksa geç mi kalmıştı? Otomobille yaptıkları son gezi, kaçtıkları o can sıkıcı sergi, annesinin verdiği o berbat akşam yemeği gibi geçmiş haftaların araya giren bütün olaylarını on kere, yirmi kere elden geçiriyordu... Akla gelen her ayrıntı, her görüntü, her varsayım Simon'a biraz daha fazla acı çektiriyordu. Bununla birlikte günler geçiyor, zaman ka-

zanıyor ya da hayatını yitiriyordu. Nerede olduğunu artık bilmiyordu.

Bir akşam, bir arkadaşıyla birlikte karanlık merdivenlerden inip, bilmediği bir gece klübüne daldı. Çok içmişlerdi. Yine içki istediler ve yeniden hüzünlere kapıldılar. Sonra bir zenci kadın şarkı söylemeye başladı. Kırmızı kocaman bir ağzı vardı kadının, binlerce özlemin kapılarını açıyordu ardına kadar, hep birlikte içine düştükleri umutsuzca bir duygululuğun ateşlerini yakıyordu.

Simon'un arkadaşı :

— Birini sevmek için hayatımın iki yılını verirdim, dedi.

— Bak sen! dedi Simon. Ben seviyorum ve kendisini sevdiğimi o hiç bilmeyecek. Hiç.

Hiç bir yoruma razı olmuyordu ama aynı zamanda hiç bir şey yitmemiş gibi geliyordu ona, böyle bir şey olmaz gibi geliyordu; içindeki bu dalgalanma bir hiç için değildi! Şarkı söyleyen kadını içki içmek için masalarına çağırdılar. Pigalle'den yetişmeydi ama New-Orléans'dan gelmiş gibi bir havayla şarkı söylüyordu. Bu hava, sersemlemiş olan Simon'a yumuşak ve havai bir hayatı sunuyordu. Uzun süre tek başına oturdu Simon ve sabaha karşı yıkık bir durumda evine döndü.

★

Ertesi gün akşamın saat sekizinde Simon Paule'ü mağazanın önünde bekliyordu. Yağmur yağı-

yordu. Titrediğini hissettiği ellerini göstermemek istercesine ceplerine daldırıyordu. Kendini, garip bir biçimde boş ve tepkisiz hissediyordu. «Tanrım, diye düşündü, onun karşısında belki acı çekmekten başka yapacak bir şeyim yok.» Sonra tiksintiyle yüzünü buruşturdu.

Saat sekiz buçukta Paule dışarı çıktı. Sırtında koyu bir tayyör, gözlerinin renginde kurşuni mavi bir fular vardı, yorgun gözüküyordu. Simon ona doğru bir adım ilerledi, kadın ona güldü ve Simon birden öylesine bir huzur, dinginlik duygusuyla doldu ki gözlerini kapattı. Paule'ü seviyordu. Başına gelen ne olursa olsun, başına gelenler onun yüzünden de olsa hiç bir şeyi yitirmeyi göze alamıyordu. Paule bu gözleri kapalı yüzü, uzanmış iki eli görünce durakladı. Şu on gündür Simon onsuzdu, bu doğruydu. Onun sürekli varlığı, hayranlığı, dikkafalılığı bir çeşit elle tutulur alışkanlık yaratmıştı, diye düşündü Paule. Bu alışkanlıktan kaçmak için hiç bir nedeni yoktu. Ama Simon'un ona uzanan yüzü hiç bir şeyi alışkanlıkla görmek durumunda değildi, otuz dokuz yaşındaki bir kadının manevi rahatlığını da. Bu başka şeydi. Kül rengi kaldırım, gelip geçenler, çevresindeki arabalar birden bire çağı belirsiz, kalıplaşmış, sadeleştirilmiş bir dekora benziyor gibisine geliyordu. İki metreden birbirlerine bakıyorlardı; Paule, sokağın donuk ve sisli gerçeği içinde kendinden geçmeden önce, tetikteyken, uyanıkken, kendi bilincinin en uç noktasındayken Simon bir adım ilerledi ve onu kollarının arasına aldı.

Paule'ü sıkmadan, nefesi kesilmiş ama büyük bir dinginlik içinde, göğsüne bastırıyordu. Yanağını onun saçlarına bastırıyor ve önündeki «Dünyanın Hazineleri» yazan bir kitapçı levhasına gözlerini dikmiş bakıyordu. Bu arada kendi kendine belli belirsiz soruyordu; bu kitapçıda kim bilir kaç hazine ve değersiz şeyler olabilir. Böyle değerli bir anda bu kadar saçma bir soru sorabildiğine de şaşıyordu. Sonunda bir sorunu çözdüğü izlenimi vardı içinde.

— Simon, dedi Paule, ne kadar zamandan beri oradasın? Sırılsıklam ıslanmış olmalısın.

Tüvid ceketinin, boynunun kokusunu içine çekiyor, canı kıpırdamak istemiyordu. Simon'un dönüşüyle bir acıdan kurtulur gibi beklenmedik bir rahatlama duygusu içindeydi.

— Biliyorsunuz, diyordu Simon, Kesin olarak siz olmadan yaşayamıyordum. Boşluk içinde hareket edip duruyordum. Canım bile sıkılmıyordu, ben diye biri yoktu. Ya siz nasıldınız?

— Ben, dedi Paule. Oh! biliyorsunuz, Paris şu sırada pek neşeli değildir. (Konuşmaya sıradan bir hava kazandırmaya çalışıyordu.) Yeni bir koleksiyon gördüm, iş yaptım, iki Amerikalıyla karşılaştım. New York'a gitmem söz konusu...

Yağmurun altında ayakta duran bu çocuğun koiları arasında böyle konuşmanın yararsız olduğunu düşünüyordu; kendilerinden geçmiş iki aşık gibiydiler ama kıpırdıyamıyordu işte. Simon'un dudakları, onun cümlelerini noktalayarak, yavaşça şakak-

larına, saçlarına, yanağına konup kalkıyordu. Paule, alnını onun omzuna biraz daha yaslayarak konuşmasını kesti.

Başının üstünden Simon'un sesi geliyordu :

— New York'a gitmeye niyetiniz var mı?

O konuşurken çenesinin oynayışını başının üstünde hissediyordu. Bu da ona, küçük bir öğrenci kız gibi, kıkır kıkır gülmek isteği veriyordu.

— Amerika Birleşik Devletleri... Eğlenceli bir deneme olacağı kesin. İnanmıyor musunuz yoksa? Ben oraya hiç gitmedim.

— Ben de, dedi Simon. Annem orayı pek müthiş bulur, ama yolculuklardan hep de korkardı!

Saatler boyu annesinden, yolculukların zevkinden, Amerika'dan ve Rusya'dan ona söz edebilirdi. Hiç güç harcamadan ona bin yerden söz etmek, ona ağır ağır bir şeyler anlatmak istiyordu canı. Onu artık ne şaşırtmak, ne de kendine çekmeyi düşünüyordu. Rahattı, kendinden emin hissediyordu kendini, aynı zamanda dayanıksız hissediyordu. Gerçekten onu kucaklayabilmesi için Paule'ü evine götürmesi gerekiyordu ama ondan kopmayı göze alamıyordu.

— Düşünmeye ihtiyacım var, dedi Paule.

Simon'dan mı söz ediyordu yoksa yolculuğundan mı Paule de pek iyi bilmiyordu. Başını kaldırmaktan, kendi yüzüne karşı duran bu henüz delikanlılık tazeliği taşıyan yüzle karşılaşmaktan korkuyordu; aklı başında ve kararlı bir Paule olarak kendini bulmaktan korkuyordu. Kendi kendini yargılamaktan korkuyordu.

— Simon, dedi alçak sesle.

Simon eğildi ve hafifçe onu dudaklarından öptü. İkisi de gözlerini açık tutuyorlardı, birbirlerini ışıltılı, yansımalar ve gölgelerle dolu uçsuz bucaksız bir leke, sonsuzca büyümüş, sıvılaşmış ve korkuya kapılmış bir gözbebeği olarak görüyorlardı.

İki gün sonra birlikte akşam yemeği yediler. On günlük zamanın nasıl geçtiğini Simon'un anlaması için Paule'ün bir iki cümle söylemesi yetmişti : Roger'nin kayıtsızlığı, Simon'la ilgili acı alayları, yalnızlık. Paule şüphesiz bu ateş kesden Roger'yi yeniden kazanmak için yararlanmayı umutetmişti, hiç olmazsa onu yeniden görebilir, anlaşmalarını yeniden sağlayabilirdi. Ama çileden çıkmış bir çocuğa gelip çatmıştı. Onun çabaları, alçakgönüllülükleri içinde fazlasıyla duygulandırıcı çabalardı; onun sevdiği bir elbise ve onun hoşlandığı bir konu üstüne konuşma gibi fazladan yapılan şeylerdi bunlar. Bütün bunlar, hem kötü hem bayağı olmakla birlikte akıllı bir kadın tarafından kullanılınca fazlasıyla işe yarayan şeylerdi ama hiç yararı olmadı. Paule bu yollara baş vurmakla kendini aşağılanmış hissetmiyordu. «Roger, senin yanlışın yüzünden ben mutsuzum; Roger, bunun değişmesi gerekiyor» gibi dudaklarını yakan cümleler yerine bilgiç bir görünüş takınmaktan ya da vücut gösterisi yapmaktan utanç da duymuyordu. Onun böyle davranması ne bir hizmetçi kadının elinde olmadan, alışkanlıkla yaptığı bir tepki hareketi, ne de acı dolu bir vazgeçme sayılabilirdi. Hayır, bu

daha çok «onlar»a karşı, birlikte yaşamış olanlara karşı yapılmış bir çeşit can yakarak öç almaydı. Onlardan biri, erkek ya da kadın, sanki birden ayağa kalkmak ve «yetti artık» demek zorunda kalmıştı. Bu kendiliğinden hareketi kendinden beklediği gibi biraz tasalanarak Roger'den de bekliyordu. Ama boşuna. Belki bazı şeyler canlılığını yitirmiş, ölmüştü.

Böylece on gün hesaplar ve boş umutlarla geçip gitmişti. Paule'ün elinden Simon'a yenik düşmekten başka yapacak bir şey gelmiyordu. «Mutluyum, sizi seviyorum» diyordu Simon, yavan değildi bu sözler. Simon'un telefonda dili dolaşıyordu. Simon ona bütünüyle bir şey getiren biriydi. Hiç olmazsa bir şeyin olduğu gibi yarısını. Bu gibi ilişkilerde iki kişi olmanın gerektiğini az çok biliyordu ama oldukça uzun bir süreden beri hep biricik olmaktan ve tek kadın gibi görünmekten yorgun düştüğünü de hissediyordu.

Simon kendinden söz ederken; sevmek önemli değil, demişti. Sevilmek de gerekir. Bu durum ona kendine özgü bir durummuş gibi gözüküyordu. Yalnız, bağlandığı bu aşk hikâyesinin eşiğinde, Roger'yle olan ilişkisindeki gönül atılışı, coşkunluk yerine, uçsuz bucaksız ve yumuşak bir yorgunluk, ayaklarına kadar onu etkileyen bir yorgunluktan başka bir şey hissetmediği için kendi kendine şaşıyordu. Herkes ona hava değiştirmeyi salık veriyordu, kendisiyse, kederli bir biçimde aşık değiştiriverdiğini düşünüyordu. Böylesi daha az yorucu, daha çok Paris'e

uygun, fazlasıyla sık... Ya aynadaki görüntüsüne dönüyor ya da bu görüntüyü kremle örtüyordu. Yalnız o akşam Simon kapıyı çalınca, onun koyu renk kravatını ve endişeli gözlerini gördü, bütün benliğinde toplanmış aşırı neşeyi, sıkıntısını da gördü. Hayatın şımarttığı, fazlasıyla şımarttığı biriydi; onun mutluluğunu paylaşmak istedi canı. Simon'un ona verdiği bir mutluluk vardı: «İşte bedenim, işte sıcaklığım, sevecenliğim; benim hiç bir işime yaramıyorlar, ama belki senin ellerinin arasında benim için yeniden belli bir tad kazanacaklar.» O gece Simon onun omzuna başını dayadı kaldı.

«Paule'ün yaptığını biliyor musunuz?» diyecek olan kimseleri, dostlarını, onların söyleyiş tavırlarını kafasında canlandırıyordu. Üstelik gevezelik edenlerin kendisiyle Simon arasındaki yaş farkı korkusunu belirteceklerini çok iyi biliyordu. İşte o zaman bir utanç kaplıyordu içini. İnsanların bunu nasıl bir hafife almayla söyleyeceği düşüncesinin utancıyla, kendisine nasıl bir canlılık yükleyeceklerini, hayat ve genç erkekler karşısında nasıl bir zevki olduğunu söyleyeceklerini düşününce kendini yaşlı ve yorgun hissediyor, biraz teselli arama peşinde olduğunu ekleyeceklerini de aklına getiriyordu. Kendine karşı insanların hem yırtıcı ve hem de alaycı olabildikleri düşüncesiyle tiksinti duyuyordu. Buna benzer şeyleri başka kimseler söz konusu olduğu zaman yüz kere görmüştü. Kendisi için de neler demişti: «Zavallı Paule» çünkü Roger onu aldatıyor ya da «O çılgın, özgürlüğüne düşkün kadın» çünkü genç, ya-

kışıklı ve can sıkıcı bir kocayı bırakıp gitmişti. Ya ayıplanmış ya da kendisine acımışlardı. Ama hiç bir zaman bu aşağılayıcılık ve kıskançlık karışımı tavrı kimse ona karşı takınmamıştı; bu kez kendisi yaratıyordu bu durumu.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Paule'ün sandığının tersine, Simon, ilk gecelerinde hiç uyumadı. Paule'ü kollarının arasında tutmaktan başka bir şey yapmadı. Eli, Paule'ün vücudundaki hafif bir kıvrımın üstünde, hareketsiz, onun düzenli soluk alışlarını dinleyrek ve kendininkini ona uydurarak bekledi. Belli belirsiz düşünüyordu: «Ya fazlasıyla aşık olmalı ya da uyur gibi yapmak için çok titiz olmalı.» Kendisi daha çok ikinci duruma alışıktı. Vesta rahibeleri kutsal ateşleri için ne kadar gururlanır ve sorumluluk duyarlarsa o da Paule'ün uykusu için o kadar gururlanıyor ve sorumluluk duyuyordu. Böylece gecelerini yan yana, biri ötekinin yapmacık uykusuna göz kulak olarak, dikkatli ve yumuşak, hareket etmekten çekinerek geçirdiler.

Simon mutluydu. Kendini Paule'e karşı fazlasıyla sorumlu duyuyordu. Paule kendinden on beş yaş büyük olsa bile, Simon onu on altı yaşında genç bir kız yerine koymuş oluyordu. Simon, Paule'ün alçak

gönüllülüğüne hayran kalarak ve ilk bir araya gelişlerindeki bu candan kucaklamayı bir armağan yerine koyarak, ilerde bir gün yapabileceği kötülükten şimdiden onu korumak istercesine gözünü kırpmadan başında beklemesinin kaçınılmaz bir şey olduğunu sanıyordu. Onu mutlu edecek, kendi mutlu olacaktı. Başından geçen büyük serüvenlerde bu çeşitten büyük yeminler etmediğini kendi kendine şaşırarak söylüyordu. Yalandan uyuyarak, birinin arkasından öteki esner gibi yaparak, yavaşça gerinerek sabah kalktılar. Simon döndüğü ya da dirseğine dayanıp doğrulduğu zaman, herhangi bir hareketten çok daha fazla bayağı ve fazla kesin bu ilk bakıştan, bir ilişkinin ilk bakışından, onun bakışından elinde olmadan örtülerin içine saklanıyordu. Belli süre bekleyişten sonra harekete geçen Paule oluyordu. Simon'sa gözleri kapalı, dikkatli ve geceki mutluluğunu yitirmekten korkarak nefesini tutuyordu. Sonunda Paule onu, perdelerden sızan güçsüz ışığın içinde, gözleri yarı kapalı kendisine bakarken yakaladı. Ona doğru dönmüş olarak hareketsizce durdu. Kendini yaşlı ve çirkin hissediyordu. Simon onu iyice gördüğü için ona sabit bir biçimde bakıyordu, en azından aralarında uyanık oldukları konusunda bir şüphe yoktu. Gözleri hep yarı kapalı duran Simon onun adını mırıldandı ve ona doğru kaydı. «Simon» dedi Paule de, ciddi olmaya çalıştı. Bu geceyi gelip geçici bir hevesmiş gibi göstermeyi denedi. Simon başını onun göğsüne koydu, onu yavaşça dirseğinin iç tarafından, omzundan, yanağından öptü, göğsünün üstün-

de sıktı. «Seni gördüm düşümde, dedi, senden başka bir şey görmedim.» Paule kollarını onun üstünde kenetledi.

Simon, eğer uygunsa onu işe götürmek, köşede bırakmak istediğini söyledi. Paule biraz kederli bir tavırla böyle bir şey istemediğini, kimseye hesap vermek niyetinde olmadığını söyledi ve aralarında bir sessizlik oldu . Bu sessizliği Simon bozdu.

— Saat altıdan önce çıkmazsın değil mi? Benimle yemek yer misin?

— Zamanım yok, dedi kadın, orda bir sandviçle geçiştiririm yemeği.

— Ben altıya kadar ne yapacağım? diye söylendi Simon.

Kadın ona baktı. Endişeleniyordu; saat altıda buluşmalarının gerekli olmadığını, zorunlu olmadığını ona söyleyebilecek miydi? Öte yandan, onun dükkan kapısına gelip beklemesi, küçük arabasının içinde sabırsızlanması, her akşam böyle olması, düşüncesi kadına gerçek bir mutluluk getirirdi... Biri sizi her akşam beklesin, biri saat sekizde telefon bile etmesin ve canı isteyince de... Gülümsedi Paule.

— Bu akşam bir yemeğe gitmeyeceğimi size kim söyledi?

Zar zor kol düğmelerini geçirmeye çalışan Simon duraladı. Bir an sonra anlamsız bir sesle: «Hiç kimse gerçekten.» dedi. Roger'yi düşünüyordu, burası kesin! Roger'den başka birini düşünmüyordu, elindekini alacak gibi görüyordu onu; korkmuştu. Fakat Paule biliyordu ki Roger onu, kendisini sevmiyordu.

Bu durum ona çok tiksindirici gözüktü. Hiç olmazsa cömert davranmalı Paule!

— Akşam yemeğine çağrılı değilim, dedi kadın. Gel buraya, yardım edeyim.

Paule yatağın üstüne oturmuştu ve Simon gelip onun önüne diz çöktü. Kollarını manşetlerle kelepçelenmiş gibi ileri doğru uzattı. Yumrukları genç bir erkek çocuğun yumrukları gibiydi, düz ve zayıfdı. Simon düğmelerini ona verirken Paule bu sahnenin ikinci kere yeniden oynandığı izlenimine kapıldı birden. «Fazlaca tiyatro gibi oluyor» diye düşündü, ama yanağını Simon'un saçlarının üstüne ;koydu, mutlu bir gülüşle hafifçe güldü.

lüşle hafifçe güldü.

Simon inatçı bii tavırla:

— Peki saat altıya kadar ben ne yapacağım? dedi.

— Bilmem... çalışacaksın.

— Bunu yapamam, dedi, çok mutluyum.

— Bu insanı çalışmaktan alıkoymaz!

— Benim için öyle değil. Aslında ne yapacağımı biliyorum. Dolaşacağım ve seni düşüneceğim, sonra yalnız başınma öğle yemeği yiyeceğim seni düşünerek, sonra da saat altı olmasını bekleyeceğim. Görüyorsun ya çalışkan bir genç değilim.

— Peki senin avukata ne diyeceksin?

— Bilmiyorum. Beni ilgilendiren tek şey şimdiki yaşadığım zaman olduğuna göre geleceğimi hazırlamak için zamanımı serbest etmemi niçin istiyorsun?

Büyük bir rahatsızlıkla ekledi:

— Beni şımartıyorsun.

Paule omuzlarını silkti. Simon söylediklerinin hepsini yaptı, sonraki günlerde de böyle davrandı. Herkese gülücükler dağıtarak Paris'de dolaşıp duruyor, bir saatin içinde on kere Paule'ün mağazasının önünden geçiyor, arabasını nerede olursa olsun durdurup başını arkaya dayıyor, gözlerini kapıyor ve dinleniyor, kitap okuyordu. Mutlu bir uyur gezer gibi gözüküyordu. Bu durum Paule'e heyecan vermeye ve Simon'u onun gözünde daha da değerli kılmaya devam ediyordu. Paule bir şeyler vermek gerektiğine inanıyor ve bunun birden bire kendisine kaçınılmaz bir durum gibi gözükmesine şaşıyordu.

★

Roger on gündür yolculuk yapıyordu. Korkunç bir hava içinde bir iş yemeğinde ötekine koşuyordu. Kuzey vilayetleri onun gözünde kaygan ve sonsuz bir yol ve restoranların birbirine benzeyen görünüşleriyle canlanıyordu. Zaman zaman Paris'e telefon ediyordu, iki numara birden istiyor, Paule'e sızlanmadan önce (ya da sonra) Maisy - Marcelle'in sitemlerini dinliyordu. Kendini cesareti kırılmış, elinden bir şey gelmez biri gibi görüyordu. Hayatı bu taşra vilayetlerine benziyodu. Paule'ün sesi değişiyor, hem daha sıkıntılı, hem daha uzakta oluyordu. Roger onu görmek istiyordu. Ondan uzakta on beş gün geçirmemişti hiç bir zaman. Paris'deyken Paule'ün kendisini görmeye hazır olduğunu, el altında bulunduğunu biliyordu. Karşılaşmalarını seyrekleştirebiliyordu. Ama Lille, Paule'le aralarındaki ilişkiyi ilk günlerdeki

duruma getiriyordu. Roger o günlerde onun hayatına bağlı olarak yaşıyordu. Şimdi onu yitirmekten nasıl korkuyorsa o zaman da onu kendine bağlamaktan korkuyordu. Son gün Paule'le geleceğini haber verdi. Bir sessizlik oldu sonra kadın birden: «Seni görmem gerekiyor,» dedi. Sesinde kesin bir hava vardı. Roger soru sormadı ama ertesi gün için ondan söz aldı.

Roger geceleyin Paris'e vardı ve sabaha karşı saat ikide Paule'ün evinin önüne geldi. İlk olarak eve girmeye tereddüt ediyordu. O mutlu yüzü tekrar göreceğinden emin değildi. Dingin gözükmeye çabalayan, onun şaşırtıcı davranışları karşısında alışkanlık kazanan Paule'ü göreceğinden emin değildi. Korkuyordu. Canı sıkılarak, «Uyuyordur, Çok çalışıyordur» gibilerden sebepler uydurarak on dakika kadar bekledi, sonra gitti. Kendi evinin önünde, yine tereddüt etti ve sonra yarım dönüş yapıp Maisy'nin evine yollandı.

Kadın uyuyordu. Onu şişkinbir suratla karşıladı. «Ellerinden kaçamadığı prodüktörleriyle birlikte çok geç dışarı çıkmıştı... Şimdi çok mutluydu... onu rüyasında görüyordu az önce...» gibi şeyler söyledi. Roger çabucak soyundu, onun gevezeliklerine aldırmadan hemen uykuya daldı. İlk olarak kadını canı çekmemişti. Sabaha karşı istemeye istemeye kadına sarıldı, onun anlattıklarıyla alay etti ve her şeyin iyi gittiğine karar verdi. Sabahı kadının evinde geçirdi ve Paule'le buluşma saatinden on dakika önce oradan ayrıldı.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

— Telefon etmem gerekiyor, dedi Paule, yemekten sonraya kalırsa geç olur da.

Paule masadan ayrılırken Roger ayağa kalktı ve Paule ona özür dileyici hafif bir gülümsemeyle baktı. Kendisi için, toplum kuralları ya da gönül işlerinin gereği, Roger rahatsız olduğu zaman böyle davranmaktan kendini alamıyordu. Telefonun bulunduğu yere giden ıslak merdivenleri inerken sıkıntıyla bunu düşünüyordu. Simon'la durum başkaydı. Simon, onunla meşgul olmaya öylesine kendini uydurmuş ve memnundu, öylesine bu işe hazırdı; ona kapıları açmak sigarasını yakmak gibi. Ondan önce düşünerek kadının en basit isteklerinin peşinde koşuyor ve bunlar ona zorunlu şeyler gibi gözükmekten çok dikkat isteyen şeyler gibi gözüküyordu.

O sabah, Simon, kara saçları dağılmış, yastığa sarılmış yarı yarıya uyurken evden ayrılmış ve «Öğle-

yin seni arayacağım» demişti. Ama öğleyin Roger'yi bulmuştu. Şimdi de genç ve tembel bir aşığı telefonla aramak için onu yalnız bırakmakla hatalı davrandığını sanıyor, kendini hatalı buluyordu. Roger bunu fark edecek miydi? Kötü günlerdeki gibi alnı kırışık ve endişeliydi, daha yaşlı gibi duruyordu Roger.

Simon telefonu hemen açtı. «Alo» der demez gülmeye başladı. Paule de güldü.

— Uyandın mı?

— Saat onbirden beri uyanığım. Saat bir. Posta idaresine telefonda arıza var mı diye sordum az önce.

— Niçin?

— Beni öğleyin araman gerekiyor da. Neredesin?

— Luigi's'de. Şimdi yemeğe başlıyorum.

— O... Güzel... dedi Simon.

Bir sessizlik oldu. Sonra kadın kuru bir sesle ekledi:

— Roger'yle birlikteyim.

— O... Güzel...

— Ancak bunu söylemeyi biliyorsun, «O...Güzel...», dedi Paule. Saat iki buçuktan sonra mağazadayım. Sen ne yapıyorsun?

— Annemin evinden bir iki elbise alacağım, dedi Simon çabuk çabuk. Sendeki askılara asacağım ve sonra Desnos'da hoşuna giden o sulu boya resmi aramaya gideceğim.

Bir an için Paule'ün canı gülmek istedi. Simon

buydu işte, iki cümlelik konuşmayla her şeyi anlatmıştı.

— Niçin? Eve elbiselerini yığmak niyetinde misin yoksa?

Aynı zamanda onu bu düşüncesinden caydırmak için ciddi nedenler arıyordu. Ama bu nedenler ne olabilirdi? Simon onu hiç bırakmıyordu ve şimdiye kadar bu konuda Paule ona sitemde bulunmamıştı...

— Evet, dedi Simon. Senin çevrende fazlasıyla insan var. Ben bekçi köpekliği yapmak istiyorum, hem de temiz elbiselerle...

— Bunu tekrar konuşuruz, dedi Paule.

Sanki bir saatten beri telefonla konuşuyor gibiydi. Roger içerde yalnızdı. Roger ona sorular soracak ve kadın onun yüzüne karşı, bir suçluluk duygusuyla kendini savunamayacaktı.

Simon telefonu kapamadan önce:

— Seni seviyorum, dedi.

Paule, telefon yeriden çıkınca, vestiyerdeki aynanın önünde saçlarına bir iki tarak vurdu. Karşısında, birinin «Seni seviyorum» dediği bir yüz duruyordu.

Roger bir kokteyl içiyordu, akşam olmadan Roger'nin böyle şeyler içmediğini bilen Paule şaşırdı.

— Neden? Ha... içki mi? Bugün çok yorğunumda.

— Uzun süredir seni görmedim, dedi Paule.

Roger dalğın bir tavırla sesini çıkarmayınca gözleri yaşardığını hissetti. Günün birinde gerçekten bu duruma geleceklerdi: «İki ay, ya da üç ay birbirini

görmemek.» Rahatça hesap yapacaklardı. Garip hareketleri ve yorgun yüzüyle Roger, güçlülüğüne ve az çok yırtıcılığına karşılık bu çocukca görünüşüyle... Paule başını çevirdi. Roger'nin sırtında kül rengi eski ceketi vardı. İlişkilerinin başlangıcında, odasındaki bir iskemleye Roger asarken gördüğü ceketti bu, o zaman yeniydi. Roger bundan gurur duyuyordu. Ancak arada sırada şık olma endişesine kapılıyordu ve şık olmak için zaten biraz hantal kalıyordu.

— On beş gün, dedi Paule sakin sakin. İyi misin?

— Evet. Şöyle böyle.

Roger duraladı. Şüphesiz «İşlerin nasıl?» diye sormasını bekliyordu Paule'den. Ama kadın sormadı. Önce ona Simon'dan söz etmesi gerekiyordu; daha sonra Roger ona, gülünç duruma düşmüş olmak duygusuna kapılmadan itimat edebilecekti.

— Sen iyi vakit geçirdin mi? dedi Roger.

Kadın durdu. Şakakları atıyordu, yüreğinin ezildiğini hissediyordu.

— Evet, tekrar Simon'u gördüm. Sık sık.

Bu sözlerin ağzından döküldüğünü duydu kendisi de.

— Ya! dedi Roger. Şu sevimli çocuk mu? Senin için hep deli olan?

Kadın, bakışların yukarı kaldırmadan yavaşça başını salladı.

— Bu seni her zaman oyalıyor mu? dedi Roger.

Paule başını kaldırdı ama bu kere Roger ona

bakmıyordu. Büyük bir dikkatle önündeki meyvaya bakıyordu. Roger'nin durumu anladığını düşündü.

— Evet, dedi.

— Oyalıyor, öyle mi? Ya da seni oyalamaktan daha fazlasını yapıyor?

Şimdi birbirlerine bakıyorlardı. Roger kaşığını tabağın içine bıraktı. Kadın, ağzının çevresindeki iki uzun çizgiyi, hareketsiz yüzünü ve çevresi biraz morarmış mavi gözlerini şaşkın bir sevecenlikle inceliyordu.

— Daha fazlasını, dedi Paule.

Roger'nin eli kaşığa gitti, yakaladı. Bir meyvayı doğru dürüst yemeyi hiç bir zaman bilememiştir diye düşündü kadın. Zaman sanki geçmiyordu.

— Sanırım söyleyecek bir şeyim yok, dedi Roger.

Paule onun mutsuz olduğunu anladı. Paule'ü yeniden kazanmış olsaydı mutlu olacaktı. Ama burada, son taşı atan kadındı, o da taşlanan bir adama benziyordu. Paule mırıldandı:

— Söleyecek çok şeyin vardı.

— Sen onu kendin bile geçmiş zaman olarak söylüyorsun.

— Sana zarar vermemek için Roger. Her şeyin yine de sana bağlı olduğunu söyleseydim bana ne cevap verebilirdin?

Roger hiç cevap vermedi. masanın örtüsüne bakıyordu.

Paule konuşmasını sürdürdü :

— Özgürlüğüne delice bağlı olduğunu, onu yitirmekten korktuğunu söylerdin bana... beni yeniden ele geçirmek için gayret sarfetmek.

— Bir şey bilmediğimi söyledim sana, dedi Roger sert bir biçimde. Gerçekten şu düşünceden tiksiniyorum... Neyse, nitelikli biri mi bari?

— Bu çeşit yetenekler söz konusu değil, dedi kadın. Beni seviyor.

Roger'nin biraz başka şeylerle ilgilenir gibi yaptığını gördü ve bir an için ondan nefret etti. Roger kendi kendine güven veriyordu: bütün bunlar duygusal bir bunalımın sonucu, gerçek aşık olarak, gerçek erkek olarak kendisi vardı.

— Açıkça söylemem gerekir, diye ekledi Paule, beni belli bir düzeyde kayıtsız, bıraktığını, duygulandırmadığını söyleyemem.

«İlk olarak, diye şaşırarak düşündü, bile bile ona acı veriyorum.»

— Seni öğle yemeğine çağırırken, dedi Roger, genç bir adamcağızla yaşadığın gönül serüvenlerini dinlemek zorunda kalacağımı düşünmediğimi sana itiraf ederim.

Paule birden:

— Senin genç bir kadıncağızla yaşadığın serüvenleri bana kabul ettirmeyi düşünüyordun, dedi.

Roger dişlerini sıkarak:

— Bu çok doğal bir şey, dedi.

Paule titriyordu. Çantasını aldı, ayağa kalktı.

— Bana yaşımı hatırlatmak istiyorsun sanırım değil mi?

— Paule...

Roger de ayağa kalktı, kadının peşinden gidiyordu, kapıların olduğu yerde Paule kayboldu, yaşla dolu gözleri görmüyor gibiydi. Roger onu arabasında tekrar yakaladı. Arabayı hareket ettirmeye çabalıyordu. Roger elini camdan içeri soktu, kontağı açtı, kadın bunu unutmuştu. Roğer'nin eli... perişan bir yüzle ona doğru döndü.

— Paule... çok iyi biliyorsun ki... Rezilce davrandım, senden özür diliyorum. Biliyorsun ki böyle bir şey düşünmüyordum.

— Biliyorum, dedi Paule. Ben de kötü davrandım. En iyisi birbirimizi bir süre görmeyelim.

Roger, şaşkın bir halde hareketsiz duruyordu. Paule ona hafifçe gülümsedi.

— Hoşça kal, sevgilim.

Roger arabanın kapısına doğru eğildi.

— Ben sana bağlıyım, Paule.

Roger gözlerini kaplayan yaşları görmesin diye Paule hemen arabayı hareket ettirdi. Elinde olmadan arabanın cam sileceklerini çalıştırdı ve yaptığı harekete acı acı güldü. Saat bir buçuktu. Eve dönecek kadar zamanı vardı, sakinleşir, makyajını yenilerdi. Hem Simon'un evden çıkmış olmasını umut ediyor ve hem de çok korkuyordu. Arabanın kapısında onunla burun buruna geldi.

— Paule... neyin var?

Simon onu böyle bir bozgun içinde yeni görü-

yordu. «Ağladığımı görüyor, bana acımalı,» diye düşündü Paule. Göz yaşları yeniden boşaldı.

Cevap vermedi. Asansörde Simon onu kollarıyla sardı, göz yaşlarını içti, artık ağlamamasını istedi ondan, «o herifi» öldüreceğine belli belirsiz söz veriyordu. Bu sözler Paule'ü güldürdü.

— Korkunç olmalıyım, dedi.

Bu cümleyi bin kere okumuş ya da sinemada yüz kere duymuş gibi bir izlenim vardı içinde.

Daha sonra Simon'un yanına kanapeye oturdu ve onun elini tuttu.

— Hiç bir şey sorma, dedi.

— Bugün değil. Ama bir gün sana her şeyi soracağım. Pek yakında. Seni ağlatmalarına dayanamam.

Kızgınlıkla bağırdı:

— Özellikle işi buraya kadar getirmesine dayanamam. Ya ben... ben de seni ağlatacak mıyım?

Paule ona baktı: erkekler belli bir biçimde yırtıcı hayvanlardı.

— Bu sana bağlı değil mi?

— Ben acı çekmeyi, kendimin acı çekmesini yeğ tutarım, dedi Simon.

Yüzünü Paule'ün boynuna gömdü.

Paule akşam eve gelince onun bir şişe viskinin dörtte üçünü içtiğini ve dışarı da çıkmadığını gördü. Kişisel endişeleri olduğunu söyledi. Simon büyük bir ciddiyetle. Var olmanın güçlüğü konusunda bir söy-

lev verdi ve yatağın üstünde uyudu kaldı. Bu sırada Paule onun ayakkabılarını çıkartıyordu. Yarı yarıya yumuşamış, yarı yarıya korkmuştu.

Roger pencerenin önünde şafağı seyrediyordu. ile - de -Frace'daki çiftlik - otellerden birisiydi burası. Burada kırlar insanda şehirlerin son bulduğu düşüncesini uyandırıyordu. Sakin tepelerde, verimli tarlalarla ve yollar boyunca uzanan ilanlarla şehirler son buluyordu. Ama günün ağardığı bu alışılmamış saatte, ağır ve üşütücü bir yağmur kokusuyla gelip Roger'yi soran şey çocukluğunun geçek ve uzakta kalan kırlarıydı. Döndü ve «Bir hafta sonu için sevimli bir hava» dedi ama «Çok güzel. Bu sisli havayı seviyorum. Bir de yalnız olabilseydim.» diye düşünüyordu. Yatağının ılıklığı içinde Maisy döndü.

— Pencereyi kapa, dedi. Hava soğuk.

Örtüyü omuzlarının üstüne çekiyordu. Daha şimdiden sıkılmıştı, oysa bedeninde tatlı bir yorgunluk vardı; dalgın ve sessiz Roger'yle birlikte ve göz alabildiğine uzanan bu tarlalar, bu bilmediği yerde gelen günün korkutucu düşüncesini duyuyordu... Canı inlemek istiyordu.

— Senden pencereyi kapamanı istedim, dedi kuru kuru.

Roger günün ilk sigarasını yakmıştı ve sigaranın hemen hemen tiksindirici olmakla birlikte tadına doyulmaz acılığını tadıyordu. Sabahki düşünden he-

nüz kopmuş ve bir çeşit sabırsızlıkla Maisy'nin ona beslediği düşmanlığı hissediyordu. «Darılsa fırlayıp kalksa, arabaya binse, Paris'e dönse! Bütün gün yürü yerek tarlaları dolaşacağım, benimle birlikte gezecek başıboş bir köpek bulacağım.» gerçekte yalnız olmaktan korkuyordu.

İkinci emirden sonra Maisy tereddüt ediyordu. Pencereyi unutabilir ve uyuyabilirdi ya da çenesini açabilirdi. Henüz uykuyla bulanık kafsının içinden şuna benzer cümleler geçiyordu: «Ben üşüyen bir kadınım. O pencereyi kapamak zorunda olan bir adamdır.» Aynı zamanda, bugün sabahtan işe koyulan içgüdüsü Roger'yi kışkırtmamak gerektiğini işaret ediyordu.

Maisy ortalama bir yol seçti.

— Pencereyi kapatmalı ve kahvaltıyı söylemelisin sevgilim.

Roger düş kırıklığına uğramış gibi döndü ve gelişi güzel söylendi:

— Sevgilim mi? Ne anlama geliyor «sevgilim»?

Kadın gülmeye başladı. Roger devam etti:

— Ben senden gülmeni istemiyorum. Yalnızca «sevgilim» ne demeye geliyor, biliyor musun diye soruyorum? «Sevmek» fiilinin söylendiğini duymak için başka ne yapmak gerektiğini bilir misin sen?

«Gerçekten canıma yetti galiba» diye düşündü. Kendi söylediği kelimelere kendi şaşmıştı. «Bir kadının sözleriyle uğraşmaya başladım mı işin sonu yakın demektir.»

— N'oluyor sana? dedi Maisy.

Kadın yataktan yarı yarıya korkmuş bir yüz, adama gülünç gelen korku içinde bir yüz ve adamın artık arzulamadığı göğüsleriyle doğruluyordu. Patavatsız. Patavatsız bir kadındı.

— Önemli olan duygulardır, dedi Roger. Ben senin için bir geçidim. Uygun kullanışlı bir geçit. Sabahleyin bana özellikle «sevgilim» deme; gece geçip gittil

Maisy gerçekten ıeiaşa kapılmıştı.

— Ama Roger, dedi ben seni seviyorum.

— Yo! bana bir şey söyleme, diye bagırdı. Roger.

Bunu bir çeşit sıkıntıyla söylemişti, çünkü iyi yürekliydi ve biraz da rahatlamıştı, çünkü bu cümle onların durumunu öylesine alışılmış bir duruma ve zamansız bir aşkla bezmiş erkeğin öylesine alışık olduğu bir duruma getiriyordu.

Kazağını pantolonunun üstüne giydi ve çıkarken tüvid ceketinide almak istedi. Ama ceketi alması için yatağın çevresinden dolanması gerekiyordu ve bu hareket dışarı çıkması için gereken çabukluğu engellemişti. Dışarda buz gibi havayı içine çekti. Bir çeşit baş dönmesine yakalandı. Paule'ü arayıp bulmadan Paris'e gitmeliydi. Araba serin yollarda kayacak, pazar gününün ölgünlüğünü yaşayan Paris'de kahvesini içecekti. Hesabı ödedi ve bir hırsız gibi çekti gitti. Maisy ceketini getirecek, o da bir demet çiçekle sek-

reterini yollayıp ceketini onun evinden aldıracaktı. Neşesiz bir biçimde «Yaşamasını bilmiyorum çünkü» diye düşünüyordu.

Roger, bir süre kaşları çatık, gitti ve sonra elini radyoya doğru uzattı. «Sevmek, diye düşündü, sevmek Paule ve ben demektir.» Artık hiç bir şeyden tad almıyordu, hiç bir şeyin tadı kalmamıştı. Paule'ü yitirmişti.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bir hafta sonra, evin içindeki tütün kokusu Paule'ün boğazını yaktı. Salonun penceresini açtı, «Simon»diye seslendi ve cevap alamadı. Bir an şaşırdı, korktu. Salonu geçip odasına gitti. Simon gömleğinin yakası açık bir durumda yatağın üstünde uyuyordu. İkinci bir kere seslendi ve Simon kıpırdamadı. Paule salona döndü, büfeyi açtı, viski şişesine baktı ve yüzünü buruşturarak şişeyi yerine koydu. Gözleriyle bir bardak aradı, bulamayınca mutfağa gitti. Yıkanmış bir bardak eviyenin içinde süzülüyordu. Kadın bir an hareketsiz kaldı, sonra yavaşça mantosunu çıkardı, bayoya girip yeniden makiyajını yaptı ve saçlarını düzeltti. Bu beğenilme isteğini bir zayıflık gibi görerek çabucak saç fırçasını yerine bıraktı. Simonu büyülemekti söz konusu olan!

Odaya dönünce Simon'u sarstı ve masa lambasını yaktı. Simon gerindi, kadının adını mırıldandı, duvara doğru döndü.

— Simon, dedi kadın kuru bir sesle.

Simon dönünce, Paule'ün fuları ortaya çıktı; uyumadan önce yüzünü fuların üstüne koymuş olmalıydı. Simon'un fetişizmiyle Paule yeterince alay etmişti. Ama canı şimdi gülmek istemiyordu. İçini müthiş bir kızgınlığın kapladığını hissediyordu. Onu ışığa doğru çevirdi. Simon gözlerini açtı, gülümsedi ve gülüşü bir anda bitiverdi.

— Neler oluyor?

— Seninle konuşmam gerek.

— Biliyorum, dedi Simon ve yatakta oturdu.

Paule, onu gözlerinin üstüne düşen kara saçlarını alışmış bir hareketle yukarı kaldırmak isteğini önlemek için hemen ayağa kalktı. Pencereye dayandı.

— Simon, bu böyle sürüp gidemez. Bunu sana son olarak söylüyorum. Çalışman gerekiyor. Gizlice içki içiyorsun.

— Bardağı yıkadım ama. Senin düzensizlikten canın sıkılıyor!

— Benim düzensizlikten, boş düşüncelerden ve gevşeklikten canım sıkılıyor, dedi kızgınlıkla, bunlardan korkuyorum, senden de korkmaya başladım.

Simon ayağa kalkmıştı, kadın onun arkasına geldiğini hissediyordu, yüzü berbat olmalıydı. Paule

bilerek geri dönmüyordu.

— Bana artık dayanamadığını çok iyi hissediyorum, dedi Simon. Tümüyle sevmek ya da sevmemek, öyle mi?

— Duygular söz konusu değil, Simon. Senin içmen, hiç bir şey yapmaman, aptallaşman söz konusu. Sana çalışmanı söyledim. Yüz kere söyledim bunu. Bu sonuncusu.

— Peki sonra?

— Sonra, seni artık görmek istemem, dedi.

Düşünceli bir havayla :

— Beni böyle bırakabilirsin, dedi.

— Evet.

Ona doğru döndü, ağzını açtı :

— Dinle Simon...

Simon yatağın üstüne oturmuştu yeniden, garip bir biçimde ellerine bakıyordu. Yavaş yavaş ellerini yukarı kaldırdı ve yüzünü kapattı elleriyle. Kadın öylece kaldı. Simon ağlamıyordu, kımıldamıyordu ve bu kadar umutsuz birini hiç görmediğini sandı Paule. Onu, anlayamadığı bir tehlikeden çekip kurtarmak istercesine adını mırıldandı. Sonra ona doğru yürüdü. Simon yatağın kenarında yavaşça sallanıyordu, yüzü hep ellerinin arkasındaydı. Önce onun sarhoş olduğunu sandı ve sallanışını durdurmak için elini uzattı. Ellerini yüzünden çekmeye çabaladı, Simon karşı koyuyordu. Sonunda Paule onun karşısına diz çöktü, bileklerinden yakaladı.

— Simon, bak bana... Simon, kes bu gülünç durumu.

Kadın ellerini açtı ve Simon ona baktı. Hareketsiz, düz bir yüzü vardı. Bir heykel yüzü gibiydi yüzü. Heykellerin körlüğü vardı üstünde. Paule içgüdüsel bir hareketle kendi ellerini onun gözlerinin üstüne koydu.

— Nen var senin Simon? Simon... Söyle, nen var...

Simon biraz daha öne doğru eğildi ve başını Paule'ün omuzuna koydu. Çok yorgun biri gibi içini çekti.

— Beni sevmediğin ortada, dedi ağır ağır. Ben ne yaparsam yapayım bir işe yaramaz. Başlangıçtan beri beni geri göndereceğini biliyordum. Bazı sinerek bazı umut ederek bekliyordum... En kötüsü de umut ederek beklemek, özellikle de gece, dedi alçak sesle.

Paule kızardığını hissetti.

— İşte bugün geldi çattı, dedi Simon, sekiz gündür de bunu çok iyi hissediyordum. Bütün dünyanın viskileri tasamı dağıtamıyordu. Benden azar azar tiksindiğini hissediyordum. İşte... dedi sonunda Paule...

Paule, gözleri yaşararak ona sarıldı ve göğsüne bastırdı onu. Güven verici kelimelerle mırıldandığını duyuyordu kendisinin: «Simon, sen delisin... Çocuktan başka bir şey değilsin... Sevgilim, benim

zavallı sevgilim...» Alnından, yanaklarından öptü onu, birden bire bir anne duygululuğuna kapıldığını garip bir biçimde hissetti. Aynı zamanda onun içindeki bir şeyler, Simon'un içindeki ortak ve eski bir acıyı oyalamakta ısrar ediyor, bu acıyı oyalamaktan haz duyuyordu.

— Yorgunsun, dedi Paule. Bırakılmış erkek oyununu oynamaktan yorgunsun. Sen kendi kendinin kurbanısın. Seni istiyorum. Simon seni çok istiyorum. İşlerim yüzünden bu sıralarda dalgındım, dikkatsizdim, hepsi bu.

— Hepsi bu mu? Benim gitmemi istemiyor musun?

— Bugün için değil, dedi gülümseyerek. Ama çalışmanı istiyorum.

— Ne istersen yapacağım, dedi. Gel yanıma uzan, Paule, öylesine korktum ki! Sana ihtiyacım var. Sarıl bana. Kıpırdama bir daha. Şu girdili çıktılı elbiselerden tiksiniyorum... Paule...

Sonra Paule artık kıpırdamıyordu. Simon kendini kaybetmiş bir durumda içini çekiyordu, elini kadının ensesine koymuştu. Öylesine iç parçalayan, öylesine acı veren bir sahip olma duygusuyla içi doldu ki onu sevmeyi düşündü.

Ertesi gün Simon işe gitti, avukatla arası biraz düzeldi, bir iki dosyaya baktı, altı kere Paule'e telefon etti, yatışmış olan annesinden para ödünç aldı ve çalışmaktan yorulmuş gibi bir havayla saat sekiz

buçukta Paule'ün evine gitti. Günün sonunda, bir gazinoda iki saatini zar oyunu oynayarak geçirmişti. Bu zaferle dolu dönüşü meydana getiren yalnızca buydu. Bu işin fazlasıyla can sıkıcı bin şey olduğunu ve boş saatleri doldurmak için çok güçlük çektiğini düşünüyordu.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Roger ve Paule, çoğunlukla şubat ayında dağda bir hafta geçirmeye gidiyorlardı. Duygusal durumları ne olursa olsun (o zaman ancak Roger'nin durumu söz konusuydu) her kış sakin bir kaç gün geçirmek için işlerini ayarlamaya kendi aralarında karar vermişlerdi. Bir sabah Roger, on gün sonra gideceğini haber vererek ve onun için bilet alması gerekip gerekmediğini sorarak Paule'ü aradı. Bir sessizlik oldu. Bir an, Roger'nin bu çağrıyı yapmasına sebep ne diye kendi kendine sordu, kızmıştı. Bu ona karşı duyduğu içgüdüsel bir gereksinmeden ya da bir pişmanlıktan mı, yoksa onu Simon'dan ayırma arzusundan mı geliyordu? Belki bu nedenlerin birincisine gönlü razı olacaktı. Ama çok iyi biliyordu ki, Roger ne söylerse söylesin, şu günler içinde bu durumdan çok acı çekmediğine yeterince emin olmamıştı hiç bir zaman. Taşkın canlılığıyla, onu peşinden sü-

rükleyerek bir top gibi pistlerden inişiyle Roger'nin dağdaki halinin anısı Paule'ün yüreğini sızlatıyordu.

— Ne dersin?

— Sanıyorum olanaksız Roger. Ne bileyim... başka bir şey düşünmüyor gibi yapacağız...

— İyi ya ben de hiç bir şey düşünmemek için gidiyorum. Hem inan, bunu yapacak durumdayım da.

— Seninle gelirdim eğer sen... («Eğer sen beni, bizi düşünecek durumda olsaydın» diyecekti ama sustu.)... senin bana gerçekten ihtiyacın varsa. Ama sen yalnız başına ya da... başka biriyle gitsen daha iyi olur.

— Peki. Şu sırada Paris'den ayrılmak istemiyorsun, öyle anlıyorum ben?

«Simon'u düşünüyor, dedi kendi kendine; niçin kimse gerçeği görünüşlerden ayıramıyor?» Bunu düşünürken, Simon'un görünüşünün bir aydan beri kendi günlük hayatı durumuna geldiğini kendi kendine söylüyordu.. Roger'ye karşı itirazda bulunmayı belki de gerekli görüyordu; içinde bir şeyler hemen Roger'nin sesine karşı bir durum almıştı.

— Sen öyle düşünüyorsan... dedi.

Bir sessizlik oldu.

— Görünüşün pek iyi değil bu sıralarda Paule. Yorgun bir halin var. Benimle gelmesen bile başka yere git, buna ihtiyacın var.

Sesi yumuşak ve üzgündü, Paule gözlerinin ya-

şardığını hissetti. Evet, ona ihtiyacı vardı, şu işe yaramaz on günlük geziyi önereceği yerde onu olduğu gibi korusa, gözetse, Paule'ün buna ihtiyacı vardı. Bunu bilmesi gerekirdi Roger'nin. Her şeyin bir sınırı vardı, erkek bencilliğinin bile.

— Giderim elbette, dedi kadın. Bir tepeden bir tepeye birbirimize kart göndeririz.

Roger telefonu kapadı. Belki Paule'den yalnızca bir yardım istemişti, kadınsa bunu reddetmişti. Kadının ona karşı bir sevgisi de vardı! Paule haklı olduğunu da hissediyordu, titiz olmaya, bundan acı çekmeye hakkı olduğunu da hissediyordu. Her şeyden başka, tutkuyla sevilen bir kadındı.

Şimdiye kadar Simon'la hep yalnız başlarına küçük lokantalara gitmişti. Ama o akşam eve gelince Simon'u kapının eşiğinde buldu. Sırtında koyu renk bir elbise vardı, saçları özenle taranmıştı, gösterişli bir hali vardı. Bir kere daha Paule onun güzelliğini, gözlerinin sevimliliğini, ağzının kusursuz çizgisini farketti. Onu beklerden elbiselerinin içine gömülerek gününü geçiren bu küçük çocuğun bir asker ve bir yürek yakan erkek görünümünde olduğunu düşündü.

— Bu ne şıklık! dedi. Neler oluyor?

— Dışarı çıkıyoruz, dedi Simon. İyi bir yerde akşam yemeği yiyip, dans edeceğiz. Burda sahanda yumurta da yesek ben memnun olurum ama canım seni dışarı çıkarmak istiyor.

Kadının mantosunu aldı. Simon'un kokulara bu-

landığını farketti Paule. Odada, yatağın üstünde, hayatında ancak iki kere giydiği oldukça açık bir gece elbisesi duryordu.

— Ben bunu seçtim, dedi Simon. Bir kokteyl ister misin?

Kadının sevdiği kokteyllerden hazırlamıştı. Paule şaşkın bir durumda yatağa oturdu. İyi bir yerde akşamı geçirmek için dağdan aşağıya iniyordu! Simon'a gülümsedi.

— İyi misin? Yorgun değilsin ya? dedi Simon. İstersen bu elbiseyi hemen kaldırayım, burda yemek yiyelim.

Ceketini çıkartırken bir dizini yatağa koydu. Paule ona dayandı, elini gömleğinin altına soktu, avcunun içinde onun derisinin sıcaklığını duydu. Canlıydı. öylesine canlıydı.

— Çok iyi düşünce, dedi Paule. Bu elbiseyi mi seçtin? Giyince biraz çılgınca bir görünüşüm olacak.

— Ben seni çıplak seviyorum, dedi Simon, bu da senin en açık elbisen. Çok aradım ama.

Paule bardağını aldı, içti. Yalnız başına evine girebilse, bir kitap açıp okurken uyusa, biraz kederli bir havayla. Önceleri, Simon ortaya çıkmadan önce olduğu gibi. Ama Simon işte burdaydı, gülüyordu, mutluydu. Kendisi de onunla birlikte gülüyordu. Simon, kendisine çarliston dansı öğretmesini istiyordu, yirmi yaş büyümeyi neşeyle göze alıyordu. Paule'ün ayağı sürçüyordu halının üstünde dans eder-

ken. Nefes nefese kalarak Simon'un kollarına yığılıyordu. Simon onu kucaklıyor, göğsünün üstünde sıkıyordu. Roger'yi, karı, üzüntüleri gerçekten unutan Paule en güzel gülüşüyle gülüyordu o zaman.

Paule gençti, güzeldi. Simon'u kapı dışarı edip biraz vamp bir kadın makiyajı yapıyordu. Pek uygun olmayan bu elbiseyi giyiyordu. Bu sırada Simon sabırsızlıkla kapıyı vuruyordu. Paule dışarı çıkınca gözleri kamaşarak ona baktı, omuzlarına öpücükler kondurdu. İçmeyi pek sevmeyen Paule'e ikinci kokteyli içirdi. Paule mutluydu. Alabildiğine mutlu.

Gece klübünde, yakın masalardan birinde tanıdığı iki kadın vardı. Ondan biraz daha yaşlıydılar. Bazı Paule'le birlikte çalışırlardı. Biraz şaşırarak gülümsediler Paule'e. Simon onu dansa kaldırdığı zaman kulağına şu cümlecik çalındı:

«Şimdi kaç yaşında acaba?»

Simon'a dayandı Paule. Her şey berbat olmuştu. Giydiği elbise yaşına göre gülünçtü, Simon biraz fazla göz alıcı, hayatı biraz fazla saçmaydı. Simon'dan onu eve götürmesini istedi. Simon karşı koymadı ve onun da bu sözü duyduğunu anladı.

Paule çabucak soyundu. Simon orkestradan söz ediyordu. Keşke onu geri çevirebilseydi. Simon soyunurken Paule karanlıkta uzanmış yatıyordu. İki bardak kokteyli ve şu şampanyayı içmeye hakkı yoktu. Ertesi gün berbat olacaktı. Kederden aptallaşmış gibiydi. Simon odaya girdi, yatağın kenarına oturdu, elini onun alnına koydu.

— Bu akşam yorgunum Simon, dedi kadın.

Simon cevap vermedi, hareketsiz durdu. Banyodan vuran ışıkta onun silüetini görüyordu Paule. Başı eğikti, düşünür gibiydi.

— Paule, dedi sonunda, seninle konuşmam gerekiyor.

— Şimdi geç oldu. Uykum var. Yarın.

— Hayır, dedi Simon. Hemen şimdi seninle konuşmak istiyorum. Beni dinlemelisin.

Şaşkın bir durumda gözlerini açtı kadın. Simon ona karşı ilk defa emredici bir tavırla konuşuyordu.

— Arkamızdaki o kocakarıların söylediklerini ben de duydum senin gibi. Böyle şeylerin seni etkilemesine katlanamıyorum. böyle şeylere layık değilsin, ayıp şey bu ve benim için de üzücü.

— İyi ama sen her şeyi büyütüyorsun, hiç yüzünden...

— Büyütmüyorum, tersine senin için üzücü olmamasını istiyorum. Doğal olarak böyle şeyleri sen benden saklarsın. Ama bunları benden gizlemeye hakkın yok. Ben küçük bir oğlan çocuğu değilim, Paule. Seni anlayabilir, hatta sana yardım edebilirim. Seninle çok mutluyum, bunu biliyorsun. Ama benim arzu ettiğim şey bu kadarla sınırlanmıyor. Senin de benimle birlikte mutlu olmanı istiyorum. Şu sırada Roger'ye fazlasıyla bağlısın. Ama ilişkimizi de olumlu bir şey olarak görmen gerekiyor, bana yardımcı olman ve bunu mutlu bir raslantı gibi ele almaman gerekiyor. İşte hepsi bu.

Yavaş yavaş ama güçlü bir tarzda konuşuyordu. Paule onu şaşkınlıkla ve bir çeşit umutla dinliyordu. Simon'u ne yaptığını bilmeyen biri sanmıştı, öyle değildi. Her şeye yeniden başlayabileceğine inanıyordu. Bunca şeyden sonra belki...?

— Biliyorsun, tutarsız biri değilim. Yirmi beş yaşındayım, senden önce hiç yaşamamıştım ve senden sonra hiç yaşamayacağım. Sen bana gerekli olan kadınsın, gerekli olan insansın daha doğrusu. Bunu biliyorum. Eğer istersen yarın seninle evlenirim.

— Ben otuz dokuz yaşındayım, dedi Paule.

— Hayat ne kadınca bir günlük, ne de eski deneyimlerin bir sonucudur. Sen benden on dört yaş büyüksün ve ben seni seviyorum, hep de seveceğim. İşte bu kadar. Ayrıca şu pimpirik kadınların düzeyine inmene de tahammül edemiyorum, herkesin dediğine kulak kabartmana da. Senin için sorun, bizim için sorun Roger'dir. Başka bir sorun yok ortada.

— Simon, dedi, senden özür dilerim... kısacası inanmış olmak...

— Benim düşündüğümü sen düşünmedin, hepsi bu. Şimdi biraz öteye git.

Simon kadının yanına uzandı, ona sarıldı, kucakladı. Paule yorgunluğunu öne sürmedi ve Simon şiddetli bir arzu, bir istek buldu onda. Şimdiye kadar böyle bir şeyi tattırmamıştı ona. Sonunda terle ıslanmış alnını okşadı Simon, her zaman yaptığının tersine kadının başını kendi omzunun çukuruna koy-

du, onun üstünü örttü özenle.

— Uyu, dedi, ben bakarım her şeye.

Karanlığın içinde yumuşak ve hafif bir gülüşle güldü ve dudağını onun omzuna dokundurdu. Simon bu okşayışı bir ustanın soylu dinginliğiyle karşıladı. Uzun süre uyanık kaldı, kendi kesinliğinden fazlasıyla korkmuş ve gururlanmıştı.

ON ALTINCI BÖLÜM

Yeni yıl yaklaşıyordu. Simon günlerini patronunun dosyaları arasına gizlediği ya da Paule'ün halısının üstüne yaydığı haritaların üstünde geçiriyordu. Böylece İtalya'ya iki, İspanya'ya üç gezi hazırlamıştı ve şimdi de Yunanistan'a doğru yollanıyordu. Paule hiç bir şey söylemeden onu dinliyordu. İstediği gibi kullanabileceği on günü vardı ve ayrıca bir trene bile binemeyecek kadar yorgun hissediyordu kendini. Kırda bir ev istemişti canı, çocukluğundaki gibi birbirine benzeyen günler! Ama Simon'un cesaretini kıracak yürekliliğini bulamıyordu kendinde. Simon kendini şimdiden iyi bir yolcu gibi görüyordu; ona yardım etmek için vagondan atlayan, on gün için önceden kiralanmış bir arabaya doğru götüren bir yolcu. Bu otomobil onları şehrin en iyi oteline götürecekti. Otelin odasında Simon'un daha önceden telgrafla ısmarlattığı çiçekler olacaktı. Hiç böyle şeyler

yapmayı, bir bilet bile ayırtmayı bilmediğini unutuyordu. Düş kuruyordu, düş kurmakta devam ediyordu. Ama bütün düşleri Paule'e doğru yol alıyor, hareketli akarsuların durgun bir denize atılışı gibi ona doğru atılıyordu.

Şu bir kaç ay içinde olduğu kadar hiç bir zaman kendini böylesine bağımsız hissetmemişti. Bu süre içinde her gün aynı büroda, her akşam aynı insanın yanında, aynı evde, aynı endişe, aynı zevk, aynı acıyı duyarak yaşamıştı. Paule bazı kaçmaya, gözlerini başka yere çevirmeye, heyecan dolu cümleleri kar şısında hafifçe gülümsemeye devam ediyordu. Roger'den söz edildiği zaman da susmaya devam ediyordu. Simon'un içinde hep anlamsız, saçma ve sonucu belli olmayan bir mücadelenin duygusu vardı, çünkü iyi biliyordu ki geçen zaman ona hiç bir şey kazandırmayacaktı. Roger'nin anısını silmek zorunda değildi, Paule'ün içindeki şeyi öldürmek zorundaydı. Bu şey Roger'ydi, bir çeşit köktü, yok olmayan, acı veren bir kök. Paule de onu sabırla taşıyordu. Simon bazı kendi kendine soruyordu : Onu Paule'e aşık eden şey, bu sabır, bu kabullenilmiş acı çekme değil miydi? Belki ona olan aşkının sürüp gitmesini sağlayan bunlar değil miydi? Ama, sık sık da, kendi kendine «Paule beni bekliyor, bir saat sonra onu kollarımın arasına alacağım.» diyordu. Ona, Roger hiç var olmamış, Paule yalnız kendisini, Simon'u sevmiş, her şey bu kadar basitmiş ve mutluluktan çatlayacakmış gibi geliyordu.

Paule onu böyle zamanlarda kabulleniyordu. Si-

mon ona, aralarındaki ilişkiyi, Paule'ün kabul etmekten başka bir şey yapamayacağı bir gerçek, bir açıklık olarak sunduğu zaman Paule onu kabulleniyordu. Az çok kendine sakladığı şeyler de vardı bu konuda. Yalnızken, onsuz yaşayan Roger'nin düşüncesi ona esaslı bir yanlış gibi geliyordu. Buraya kadar nasıl vardıklarını soruyordu kendi kendine kızgınlıkla. «Onlar», «biz» kelimeleri hep Roger'yle kendisinin yerini tutuyordu. Simon «o»ydu. Roger her şeyden habersizdi. Yaşadığı hayattan yorulunca, gelip sızlanacak, şüphesiz onu tekrar elde etmeye çalışacaktı. Belki buralara kadar gelecekti. Simon açıkca yaralanmış olacaktı. Kesin olmayan telefon konuşmalarını ve kesin olan küçük gönül kırıklıklarını bekleyerek o yine tek başına kalacaktı. Kendi kaderine, her şeyin önlenemez olduğu bu duruma karşı baş kaldırıyordu. Hayatında önlenemez, önüne geçilemez biri daha vardı : Roger.

Ama bütün bunlar onun Simon'la birlikte yaşamasına engel olmuyordu. Geceleri onun kolları arasında iç çekmesine ve bazı bazı onu göğsünün üstünde tutmasına engel olmuyordu. Öylesine kucaklıyordu ki onu ancak çocuklar ya da çok usta aşıklar kurtulabilirdi kollarının arasından. Bu öylesine bir sahip olma, sahip çıkma hareketiydi, bütün sahip olunan şeylere karşı beslenen bir gün elden gider düşüncesinin korkusuyla dolu bir hareketti. Böyle zamanlarda Paule yaşlılığa, bu çok güzel, biricik tutkuya yaklaşıyordu. Kendine, Roger'ye kızıyordu. Dirliğini bozmak zorunda olmayan, şimdi burada bulun-

mayan Roger'ye kızıyordu. Roger onu ele geçirdiği zaman onun efendisi oluyordu, Paule onun mülkiyeti oluyordu, Roger ondan biraz daha yaşlıydı. Böylece her şey bazı ahlâk ve güzellik kurallarına uygun oluyordu. O zamana kadar bunları sürdürmek konusunda kendisinden şüphe etmemişti. Ama Simon kendini onun efendisi olarak hissetmiyordu. O bağımlı olma tavrını seçmişti; bilinçsiz bir komedyacılık oyunuyla yapıyordu bunu, kendi kaybına yol açacağını düşünemiyordu bunun. Bağımlı olma tavrı onu sevdiği kadının omzunda uyumaya zorluyor, sanki kadının koruyuculuğunu istiyordu; kahvaltıyı hazırlamak için sabah karanlığı onu uyandıran, her konuda kadının tavsiyelerini almaya zorlayan hep bu bağımlı olma tavrıydı. Bu tavır Paule'ü etkiliyordu ama belli belirsiz canını da sıkıyor, ona, doğal olmayan bir şey karşısındaymış gibi bir rahatsızlık veriyordu.

Paule değerlendiriyordu onu; şimdi çalışıyordur diyerek. Bir keresinde kadını bir duruşmaya götürmüştü. Çok da iyi seçkin ve genç bir avukat numarası yapmıştı. El sıkarak, gazetecilere alçak gönüllülükle gülümseyerek, hareketinin merkeziymiş gibi sık sık onun yanına gelerek, ona doğru dönmek bahanesiyle yabancılara bazı bir şeyler söylemek için durarak, o kendisine bakıyorsa diye anlamaya çalışarak oynamıştı bu oyunu. Hayır ona ilgisizlik oyunu oynamıyordu. Kadın da gözlerini ondan ayırmıyordu. Bakışlarında bir hayranlık, bir gönül yakınlığı vardı. Bu bakış, Simon arkasını dönünce, bir duygulanmaya ve belli bir gurura dönüşüyordu. Kadınlar ona çok ba-

kıyorlardı. Paule kendini iyi hissediyordu, bir erkek vardı onun için yaşayan. Onun için artık aralarındaki yaş farkı sorunu da söz konusu olmuyordu. «On yıl sonra da beni sevecek mi?» diye kendi kendine sormuyordu. On yıl sonra ya yalnız olacak, ya da Roger'yle birlikte. İçindeki bir şey bunu durmadan ona tekrarlıyordu. Elinde olmadan düştüğü bu ikiyüzlülük düşüncesiyle Simon'a karşı duyduğu sevecenlik iki katına çıkıyordu: «Benim zavallı kurbanım, benim sevgili kurbanım, Simon'cuğum!» diyordu içinden. İlk olarak, sevmek denen şeyin bu korkunç zevkini tadıyordu. Önüne geçilmez bir biçimde acı çektiren bu sevmek denen şeyin korkunç zevki.

Bu «önüne geçilmez bir biçimde» olan durum ve onun sonuçları; Simon'nun günün birinde soracağı sorulardı. Simon bu soruları acı çeken bir adam gibi sormak hakkını bulacaktı kendinde. Sorular onu korkutacaktı. «Niçin Roger'yi bana tercih ediyorsunuz? Bu kaba adam, benim size her gün sunduğum şiddetli aşkın üstüne fazladan ne koyuyor?» Roger'yi anlatmak zorunda kalmanın düşüncesi onu fazlasıyla üzüyordu. «O» diyemeyecekti, «biz» diyecekti, çünkü iki kişilik hayatlarını bozmak, ayırmak elinden gelmiyecekti. Niçin bilmiyordu. Belki de altı yıldan beri aşkları için harcadığı çabalar, o bitip tükenmeyen, acı dolu çabalar şimdi mutluluktan daha değerli olmuştu kadın için. Belki de onların yararsız bir duruma gelmesine tahammül edemiyordu, bunu gururuna yediremiyordu. Ondaki bu aynı gurur, bu darbelere katlana katlana, azar azar beslenmiş ve so-

nunda acı çekmek için efendi olarak kendisine Roger'yi seçmiş, Roger'ye adamıştı. Roger ondan hep kaçmıştı. Bu bitmeyen kavga, sonu belli olmayan kavga onun varoluş nedeni olmuştu.

Yine de Paule kavga etmek için yaratılmamıştı. Simon'un yumuşak, akıcı, bakımlı saçlarını okşarken kendi kendine bazı bunu söylüyordu. Eli bu saçlara nasıl giriyorsa kendisi de hayata böyle girecekti. Simon'a bunları mırıldanıyordu. Karanlık gecenin içinde, uyumadan önce uzun saatler böyle kalıyorlardı. El ele tutuşuyor, fısıldaşıyorlardı. Sanki on dört yaşındayken bir sınıf arkadaşıyla, kızların alçak sesle Tanrıdan ya da erkeklerden söz ettikleri yatakhanelerden birinde konuşuyor gibiydi. Paule fısıldıyor ve bu yarı esrarlı durumdan hoşlanan Simon da alçak sesle soruyordu :

— Nasıl yaşamış olacaktın?

— Marc'la, kocamla kalacaktım. Kibardı, aslında, çok kibardı. Çok da parası vardı... Denemek istedim...

Ona anlatmaya kalkışıyordu. Hayatının nasıl birden bire böyle bir hayatın biçimini aldığını; basit bir kararla nasıl bu ana geldiğini; zor, aşağılayıcı kadın mesleklerinin karmaşık dünyasına nasıl girdiğini anlatıyordu. İlerlemeler, para sıkıntıları, gülümsemeler, susuşlar. Simon onu, kendi aşkına ilişkin bir şeyleri bu anılara katmaya çabalayarak, dinliyordu.

— Peki sonra?

— Sonra, böylesine yaşamış olacağımı düşünüyorum. Bilmiyorum neden Marc'ı aldatmıştım... bir çocuğum olacaktı belki. İşte olan biten bu...

Paule susuyordu. Simon onu kucaklıyordu; ondan bir çocuk istiyordu, ondan her şey istiyordu. Paule gülümsedi, dudaklarıyla onun gözlerini okşadı, devam etti.

— Yirmi yaşındayken böyle değildi. Çok iyi hatırlıyorum: mutlu olmaya karar vermiştim.

Evet, çok iyi hatırlıyordu. Sokaklarda, kumsallarda istediği gibi yürüyordu; yürümekten, bir yüz, bir düşünce aramaktan, bir av aramaktan vaz geçmiyordu. Mutluluk isteği başının üstünde dolaşıp duruyordu.

Şimdi elinde tutmaktan, korumaktan başka bir şey istemiyordu. Bir mesleği ve bir erkeği elinde tutmaktan başka. Uzun süreden beri aynı mesleği ve aynı erkeği elinde tutmak istiyordu, otuz dokuz yaşındaydı, henüz emin de değildi.

Simon ona yaslanmış uyuyordu. Paule mırıldanıyordu: «Sevgilim... Uyuyor musun?» Bu iki kelime onu yarı yarıya uyandırıyordu, inkâr ediyordu uyuduğunu. Karanlığın, onun kokusunun, birbirine geçmiş sıcaklıklarının içinde ona sokuluyordu, son derece mutluydu.

On YEDİNCİ BÖLÜM

Bu otuzuncu sigaraydı. İzmariti söndürürken küllüğün ağzına kadar dolmuş olduğunu hissetti. İçinden bir tiksinti geldi, bir kere daha gece lâmbasını yaktı. Saat sabahın üçüydü. Uyuyamıyordu. Birden pencereyi açtı ve buz gibi hava yüzüne, boynuna çarptı. Hava öyle sertti ki camı kapattı ve soğuğa «bakmak» ister gibi oraya dayandı. Bomboş sokaktan vaz geçip aynaya bir göz attı, hemen bakışlarını çevirdi. Hoşuna gitmiyordu. Gece masasının üstünden sigara paketini aldı, makina gibi bir hareketle bir sigara koydu dudağına ve sigarayı hemen yeniden yerine koydu. Artık bu makinalaşmış hareketlerden hoşlanmıyordu, onun için hayatın tadının büyük bir bölümüydüler bunlar. Bu yalnız adam hareketlerini artık sevmiyordu. Tütünün lezzetini artık sevmiyordu. Kendine bakması gerekiyordu, hasta olmalıydı. Paule için üzülüyordu şüphesiz, ama bu yeterli

değildi. Şu sırada Paule o şımarık oğlanın kolları arasında uyuyor olmalıydı. Paule her şeyi unutmuştu. Roger'ye dışarı çıkmak, bir sokak kadını bulmak, içmekten başka yapacak bir şey yoktu. O da böyle söylüyordu zaten.

Paule hiç bir zaman gerçekten değer vermemişti ona, bunu hissediyordu. Kadın onu her zaman kaba, densiz bulmuştu, oysa o hep elinden geldiğince en iyi, en sağlam biçimde sunmuştu kendini ona. Kadınlar böyleydi : Her şeyi ister, her şeyi verir gibi gözükürler, sizi tam bir güven içine koyarlar, sonra güzel bir gün bir hiç yüzünden çekip giderler. Çünkü Paule için hiç bir şey Simon denen bir çocukla ilişki kurmaktan daha önemsiz değildi. Ama şu anda o çocuk Paule'ü kollarının arasında tutuyordu. Arkaya devrilmiş bu yüzün, bu yumuşak vücudun üstüne eğiliyordu... kendini hazla bırakmış bu vücudun üstüne... Odanın içinde birden döndü, sonunda sigarasını yaktı, kızgın bir açlıkla sigaradan bir nefes çekti sonra küllüğü şömineye boşalttı.

Şömineyi yakması gerekecekti. Paule her gelişinde şömineyi yakıyordu. Alev almasını bekleyerek şöminenin önünde diz çöküp duruyordu. Becerikli bir hareketle bazı ateşi dürtüklüyordu. Hep sakindi. Sonra ayağa kalkıyor, geri geri çekiliyordu ve oda gül rengi alıyor, gölgeleniyor, hareketleniyordu. Roger'nin canı sevişmek istiyor ve bunu Paule söylüyordu. Ama bunlar eskidendi. Kim bilir kaç zamandan beri Paule buraya gelmemişti. Belki iki yıl, belki

üç yıl. Roger onu gidip kendi evinde görmeye alışmıştı. Böylesi daha kolaydı; Paule onu bekliyordu.

Küllüğü hep elinde tutuyordu. Bıraktı ve küllük hiç bir şey olmadan yerde yuvarlandı. Bu eşyanın kırılmasını, uyuşukluğundan kurtulmasını, parçalanmasını, dağılmasını isterdi. Ama küllük kırılmıyordu. Bunlar ancak romanlarda, filimlerde kırılırlar, dağılırlar. Bu iyi cins Prisunic küllüğü yerine Paule'ün apartmanını dolduran camdan yapılma küçük değerli küllükler olaydı belki kırılırdı. Paule'ün evinde en azından yüz tane değerli eşya kırmıştı. Kadın bunlara gülüyordu zaten. Son keresinde çok güzel kristal bir bardaktı kırdığı. O bardağın içinde viski alışılmamış bir renk alıyordu. Efendi ve bey olduğu bu apartmanın içinde zaten her şey hoş bir görünüm taşıyordu. Her şey uygun, yumuşak ve dingindi.

Şimdi evinde yalnızdı, kırılmayan bir küllüğe gereksiz bir biçimde kızıyordu. Yattı, ışığı söndürdü, elini kalbinin üstüne koyup uykuya dalmadan önce mutsuz olduğunu itiraf etti kendi kendine.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Bir akşam hepsi bir restoranın kapısında karşılaştılar. Üçü de, Paris'de sık sık raslanan bu alışılmış ve garip oyunu oynadılar. Kadın, omzunda içini çektiği, inlediği, uyuduğu adama başıyla belli belirsiz bir selâm verdi. Adam da buna pek ince olmayan bir tavırla karşılık verdi. Simon da, canı vurmak istiyormuşcasına bir an adama baktı. Birbirinden oldukça uzak masalara oturdular. Kadın gözlerini kaldırmadan mönüsünü ısmarladı. Restoranın sahibi için, Paule'ü tanıyan bir iki müşteri için bu çok olağan bir sahneydi. Simon kararlı bir sesle içki ısmarladı ve öteki masadaki Roger de yanındaki kadına hangi kokteyli tercih edeceğini sordu. Sonra Paule gözlerini kaldırıp Simon'a gülümsedi ve Roger'den yana baktı. Onu seviyordu, onu kapıda dik kafalı haliyle gördüğünden beri bu gerçek kafasını kurcalı-

yordu. Onu hâlâ seviyordu, yararsız ve uzun bir uykudan sıyrılıyordu. Roger de ona baktı, sonra birden yarım kalan bir gülüşle gülmeye çabaladı.

— Ne alırsınız? dedi Simon. Beyaz şarap mı?

— Niçin olmasın?

Paule masanın üstündeki ellerine, düzenli yerleştirilmiş örtülere, kendi çıplak koluna karşılık Simon'un gömlek manşetine bakıyordu. İçkiyi çok çabuk içki. Simon konuşuyordu, her zamanki alışılmış canlılığı yoktu. Ondan bir şeyler bekliyor gibiydi ya da Roger'den. Ama ne? Paule, ayağa kalkıp «Özür dilerim» der ve salonu geçip Roger'ye «Bu kadar yeter, eve dönüyoruz» diyebilir miydi? Böyle bir şey olmuyordu. Artık hiç bir şey olmuyordu bu dönemde.

Yemekten sonra dans ettiler. Paule Roger'yi gördü. Kollarının arasında esmer bir kadın vardı, fena değildi bu defaki. Roger kadının önünde her zamanki beceriksizliğiyle sallanıp duruyordu.

Simon ayağa kalktı. İyi dans ediyordu, gözleri biraz kapalıydı. İnce ve bükülgendi. Mırıldanarak şarkı söylüyordu. Paule de kendini bırakıyordu. Bir ara Paule'ün çıplak kolu Roger'nin esmer kadının sırtında duran eline değdi. Paule gözlerini açtı. Roger ve Paule, «ötekilerin» omuzları üstünden birbirlerine baktılar. Uyumsuz, ağır bir slov çalıyordu. Hiç kıpırdamadan, birbirlerine gülümsemeden, birbirlerini sanki tanımadan on santim uzaklıktan birbirlerine bakıyorlardı. Sonra birden Roger'nin eli kadının sırtından kalktı, Paule'ün koluna doğru uzandı, par-

maklarının ucuyla dokundu ona. Yüzünde öylesine yalvaran bir anlatım vardı ki Paule gözlerini kapadı. Simon döndü ve birbirlerini görmez oldular.

O gece Paule Simon'la yatmak istemedi. Yorgunluğunu ileri sürdü ama yorgun değildi. Uzun süre gözleri açık, yatağında uzandı. Ne olacağını biliyordu. Başka bir çözüm yolu olmadığını biliyordu, olamazdı da. Karanlığın içinde, boğazı biraz sıkılmış bir halde olacağa boyun eğiyordu. Gece yarısı kalktı, Simon'un bir kanepe üstünde uyuduğu salona geçti. Kendi odasından gelen donuk ışığın içinde, çocuğun uzanmış vücudunu, soluğunun hareketini görüyordu. Yastığa gömülmüş başına ve ensesindeki küçük çukura bakıyordu. Uyuyan kendi öz gençliğine bakıyordu. Ama Simon içini çekerek ışığa doğru dönünce Paule kaçtı. Artık onunla konuşmayı göze alamıyordu.

Ertesi sabah, Roger'nin haberi iş yerinde onu bekliyordu. «Seni görmem gerekiyor, bu böyle sürüp gidemez. Beni telefonla ara.» Paule telefon etti, saat altıda buluşmaya karar verdiler. Ama on dakika sonra Roger oradaydı. Bu geniş mağazada yönünü şaşırmıştı. Paule ona doğru yürüdü. Kamıştan, yaldızlı iskemleler dolu bir odaya götürdü onu. Bir kabus gibiydi burası! Kadın yalnız onu görüyordu. Oydu işte. Roger ona doğru bir adım attı, iki elini onun omuzlarına koydu. Biraz kekeliyordu ve bu çok heyecanlı olduğuna işaretti.

— Çok mutsuzdum, dedi.

— Ben de, diye karşılık verdiğini duydu kendisinin Paule.

Biraz Roger dayandı, sonra ağlamaya başladı. İçinden, bu iki kelime için Simon'dan özür diliyordu.

Roger yanağını onun saçlarına dayadı. Budalaca bir sesle «Ağlama» diyordu.

Paule özür dileyen bir sesle :

— Denedim, diyordu. Denedim... gerçekten...

Sonra bu söylediklerini ona değil Simon'a söylemesi gerektiğini düşündü. Zihni karışıyordu. Dikkat etmek gerekiyordu, insan aynı kişiye hiç bir zaman her şey söylenemiyordu. Hareketsiz bir yüzle Paule hâlâ ağlıyordu. Roger susuyordu.

— Bir şeyler söyle, diye mırıldandı Paule.

— Öylesine yalnızdım ki, dedi Roger. Düşündüm. Otur şuraya, mendilimi al. Sana açıklayacağım şimdi.

Ona açıkladı Roger. Kadınları gözetmek gerektiğini, kendisinin tedbirsiz olduğunu ve bütün bunların kendi yanlışı yüzünden olduğunu anlattı Paule'e. Tutarsızlığından dolayı Paule'e gücenmiyordu. Bundan söz etmeyeceklerdi artık. «Evet Roger, evet, evet.» diyordu Paule. Ağlamak, yine ağlamak ve kahkahalarla gülmek istiyordu canı. Bu sırada Roger'nin bedeninin tanıdık kokusunu, tütün kokusunu içine çekiyordu ve kendini kurtulmuş hissediyordu. Hem de kaybolmuş.

On gün sonra, Paule evindeydi, son defa Simon'la birlikteydiler.

— Bunları unutuyorsun, dedi kadın.

İki kravat uzatıyordu, Simon'a bakmıyordu. Gücünün tükendiğini, gücünün sonuna geldiğini hissediyordu. İki saate yakındır bavulunu hazırlamasına yardım ediyordu. Aşık genç adamın az ama dağınık eşyaları... Her yanda Simon'un çakmağını, Simon'un kitaplarını, Simon'un ayakkabılarını buluyorlardı. Si-Simon hiç bir şey söylememişti, kendini iyi tutuyordu ve onu engelleyen şeyin ne olduğunun bilincindeydi.

— Bu kadarı yeter, dedi. Geri kalanını kapıcınıza verirsiniz, olur biter.

Paule cevap vermedi. Simon çevresine bir göz attı, «Son defa, son defa» diye düşünmeye çabaladı ama aklına bir şey gelmiyordu. Sinirli sinirli titriyordu.

— Unutmayacağım, dedi Paule.

Gözlerini ona doğru kaldırdı.

— Ben de. Bu başka bir şey, dedi, başka bir şey...

Yarı yolda, kadına berbat bir yüzle bakmadan önce sallandı. Paule onu kollarında tutuyordu, sondu bu. Onun acısını tutuyordu kollarının arasında, mutluluğunu tuttuğu gibi. Bu şiddetli acı için, güzel bir acı, kendisinin artık asla duyamayacağı güzel bir ızdırap için onu kıskanmaktan kendini alamıyordu. Birden kadından kurtuldu ve eşyalarını bırakarak dışarı fırladı Simon. Kadın arkasından koştu, merdivenin korkuluğundan sarktı, ona seslendi :

— Simon, Simon...

Sonra da nedenini bilmeden ekledi :

— Ben yaşlıyım artık Simon, yaşlıyım...

Ama Simon onu duymuyordu. Gözleri yaşlarla doluydu, merdivenlerden aşağıya koşarak iniyordu. Mutlu biri gibi koşuyordu. Yirmi beş yaşındaydı. Kadın yavaşça kapıyı kapadı, sırtını kapıya dayadı.

Saat sekizde telefon çaldı. Telefonu açmadan bile duyacağı sözleri biliyordu Paule :

— Özür dilerim, diyordu Roger, bir iş yemeği var, geç geleceğim, acaba...

SON

Olgunluk çağına erişmiş, seven ve sevilen ama yine de yalnız olan bir kadının hayatına yeni bir erkek giriyor. Genç, duygulu ve rahat yetişmiş bir erkek... Genç erkek delice sevdiği kadının günün birinde kendini bırakacağını da seziyor. Çünkü [illegible] ni aşklar yaşayacak dönemi [illegible] de bırakmıştır. Kendini yaşlı hisset-mektedir...

